

Informatienota voor: vergadering algemeen bestuur

Datum: 11 september 2025

Onderwerp: Ingekomen stukken en mededelingen

Agendapunt: 3

Kenmerk: AB/2521

-
- Bijlagen :
1. Informatieverzoek n.a.v. Commissiedebat 19 februari
 2. Reactie op informatieverzoek
 3. Notitie Uitgangspunten netwerk noodsteunpunten
 4. Beslisnota Voorziene bezuinigingen en aantallen brandweermedewerkers
 5. Kamerbrief Voorziene bezuinigingen en aantallen brandweermedewerkers
 6. Voortgang weerbaarheid
 7. Prepositioning Spanje
 8. BDuR junibrief 2025 en loon- en prijsbijstelling 2025
 9. Perspectief betreffende invoering landelijk vuurwerkverbod
 10. Definitieve jaarrekening 2024 MKON-MKBM
 11. Jaarverslag 2024 ERVRS en WBF
 12. Aanmerken vitale aanbieder
 13. Weerbaarheid en militaire paraatheid tegen militaire en hybride dreigingen
 14. Nieuwsbericht RCB
 15. Aankondiging onderzoek Inspectie i.v.m. uitval C2000
 16. Rapport Versterking crisisbeheersing
 17. Ter informatie: brieven
 18. Brief – toezicht preparatie langdurige stroomuitval
 19. Notitie ‘Voorbij de rek’ – signalen m.b.t. opvang Oekraïense ontheemden
-

Mededelingen

1. Business controller

De business controller van VNOG, mevrouw I. Lootens, heeft per 1 juli 2025 een andere functie aanvaard buiten VNOG. De functie wordt vooralsnog en na afstemming tussen DB en directeur niet opnieuw ingevuld. Taken worden belegd in de lijn. De functie was destijds na de financiële/inhoudelijke uitdagingen van 2018 in het leven geroepen. Inmiddels is de huidige situatie geheel anders, zoals ook de accountant aangeeft. Er is meer behoefte aan versterking van bedrijfsvoering/bedrijfsvoeringprocessen. De vrijkomende middelen worden daarom daarin geïnvesteerd.

Ingekomen stukken

1. Informatieverzoek n.a.v. Commissiedebat 19 februari

Brief van 5 maart 2025 van het Ministerie van J&V aan het Veiligheidsberaad

Tijdens het Commissiedebat van 19 februari 2025 werd de impact van bezuinigingen op de Rijksbijdrage (BDuR) van de veiligheidsregio's besproken, naar aanleiding van een brandbrief van het Veiligheidsberaad hierover. In het debat heeft de Kamercommissie aan de Minister verzocht om een snelle update over de gevolgen van de bezuinigingen per veiligheidsregio en eventuele

knelpunten in het aantal brandweermedewerkers. Het Ministerie vraagt nu in deze brief aan het Veiligheidsberaad om deze informatie.

Advies: ter kennisname. Het Veiligheidsberaad heeft gereageerd richting het Ministerie, zie ingekomen stuk nr. 2.

2. Reactie op informatieverzoek n.a.v. Commissiedebat 19 februari

Brief van 31 maart 2025 van het Veiligheidsberaad aan het Ministerie van J&V

N.a.v. het informatieverzoek van het Ministerie (zie ingekomen stuk nr. 1) heeft het Veiligheidsberaad richting het Ministerie gereageerd. Het Veiligheidsberaad beaamt dat het belangrijk is om de concrete gevolgen van de BDuR-bezuiniging te analyseren. In algemene zin kan het Veiligheidsberaad zeggen (zoals eerder aangegeven), dat de voorgenomen korting van 10% op de BDuR en gemeentelijke bezuinigingen aanzienlijke gevolgen zullen hebben. De veiligheidsregio's zijn immers uitvoeringsorganisaties, die dergelijke bezuinigingen niet uit hun overhead of ondersteunende functies kunnen halen. Maar het is nog te vroeg om exact antwoord te geven op de vragen, omdat de veiligheidsregio's nog bezig zijn met hun conceptbegrotingen 2026. Het Veiligheidsberaad heeft aangegeven dat er juist investeringen nodig zijn voor toekomstbestendige crisisbeheersing en brandweezorg. Na 15 september, deadline voor vaststelling van de definitieve begrotingen door de veiligheidsregio's, kan er meer duidelijkheid worden gegeven.

Het Veiligheidsberaad geeft indicatief aan dat een bezuiniging van 5% kan leiden tot het saneren van ongeveer 100 vrijwillige posten en 2000 tot 2500 vrijwilligers in Nederland. Deze posten zijn essentieel voor specialistische taken en operationele slagkracht.

Wat betreft de tweede vraag van het Ministerie geeft het Veiligheidsberaad aan dat er veel aandacht is / is geweest voor de werving van brandweervrijwilligers. Europese regelgeving en financiële onzekerheid beïnvloeden het behoud van vrijwilligers. Onderzoek door het NIPV concludeerde dat er toekomst is voor de vrijwillige brandweer, maar dat er maatwerk en steun nodig zijn. Er is dringend behoefte aan financiële zekerheid van ongeveer € 35 miljoen.

Advies: ter kennisname. In de VNOG-begroting 2026 is voor het jaar 2026 dekking gevonden voor de BDuR-korting door het bevriezen van de jaarschijven 2025 en 2026 van de plannen voor de extra-BDuR. De inhoudelijke gevolgen daarvan zijn besproken in het AB van 26 juni. De begroting 2026 zal op 11 september door het AB definitief worden vastgesteld. Voor 2027 e.v. zullen in de aanstaande Kadernota 2027 voorstellen voorliggen, conform de opdracht die het DB op 5 juni hiervoor heeft gegeven (en waarover het AB op 26 juni is geïnformeerd).

3. Notitie Uitgangspunten landelijk dekkend netwerk noodsteunpunten

Notitie van 13 mei 2025 van Veiligheidsberaad en VNG aan veiligheidsregio's en gemeenten

Eind 2024 besloten VNG en het Veiligheidsberaad noodsteunpunten te verkennen als onderdeel van de weerbaarheidsopgave. Begin 2025 werd een concept uitgewerkt. Noodsteunpunten bestaan uit een robuuste hoofdstructuur, aangevuld met lokale punten in gemeenten die samen één stelsel vormen. De lokale punten bieden coördinatie en ondersteuning (lokale punten (zoals wijkcentra, kerken, sporthallen) en regionale coördinatiepunten (zoals kazernes)). Een ambtelijke werkgroep, met vertegenwoordigers van diverse organisaties, werkt aan de verdere uitwerking. Gemeenten en veiligheidsregio's ontwikkelen pilots om ervaring op te doen.

Het doel is een landelijk dekkend netwerk. Nederland hanteert 72 uur zelfredzaamheid, in die tijd moeten de punten actief worden. Maar verminderd zelfredzame inwoners kunnen deze periode niet altijd overbruggen, wat samenredzaamheid vereist. Juridische en praktische dilemma's, zoals locatiekeuze en bemensing, vragen aandacht. Heldere communicatie richting

inwoners is cruciaal. Bij crises bieden inwoners onderling vaak spontaan hulp, en noodsteunpunten kunnen hierbij een rol spelen. Veiligheid bij noodsteunpunten vereist extra afspraken, vooral bij schaarse goederen. Het Rijk zorgt voor crisiscommunicatie via noodsteunpunten. De bemensing van noodsteunpunten vraagt veel professionals en vrijwilligers, waarbij spontane hulp van inwoners kan worden benut. Landelijke sturing is nodig, ondanks lokale invulling.

Voor de start is € 50 miljoen vereist, terwijl € 70 miljoen pas vanaf 2027 beschikbaar is. Aanvullend speelt voor veiligheidsregio's de realiteit dat de BDuR bezuiniging per 2026 vooralsnog niet gerepareerd is. Dit kan leiden tot sluiting van kazernes, die dan geen onderdeel kunnen worden van de hoofdstructuur van noodsteunpunten.

Advies: ter kennisname. VNOG is in samenwerking met gemeenten volop bezig met het prepareren op een langdurige crisis i.h.k.v. weerbaarheid. De bestuursafspraken weerbaarheid en het programmaplan weerbaarheid zijn daar voorbeelden van. Het onderwerp is al diverse keren in het AB besproken en de voortgang komt steeds terug in het AB. De ingekomen stukken nr. 3, 6, 12, 13, 18 hangen met elkaar samen (thema 'weerbaarheid' / continuïteit VNOG zelf).

4. Beslisnota Voorziene bezuinigingen veiligheidsregio's en aantallen repressieve brandweermedewerkers

Nota van 19 mei 2025 van het Ministerie van J&V aan de staatssecretaris

Deze nota sluit aan op de ingekomen stukken nr. 1 en nr. 2. Op basis van het ingekomen stuk nr. 2 heeft Ministerie deze Beslisnota voor de staatssecretaris opgesteld.

Om de Tweede Kamer nader te kunnen informeren n.a.v. het commissiedebat van 19 februari heeft de staatssecretaris aan het Veiligheidsberaad om informatie gevraagd (zie ingekomen stuk nr. 1). Het Veiligheidsberaad heeft deze informatie aangeleverd (zie ingekomen stuk nr. 2). In de beslisnota wordt door het Ministerie voorgesteld om deze informatie nu via een Kamerbrief aan de Kamer aan te bieden (zie ingekomen stuk nr. 5), zodat daarmee invulling wordt gegeven aan de toezeggingen tijdens het commissiedebat. Het gaat om twee onderwerpen: de gevolgen van de bezuinigingen en knelpunten in het aantal brandweermedewerkers.

Wat betreft punt 1: De veiligheidsregio's worden voor 85% gefinancierd door gemeenten en voor 15% door het Rijk via de BDuR. De besturen stellen de (meerjaren)begroting vast en bepalen de besteding van gelden, rekening houdend met regionale situaties (en dus ook hoe zij met de korting op de BDuR en eventuele bezuinigingen van gemeenten omgaan). Gemeenteraden geven hun zienswijze op de ontwerpbegroting. Feitelijke besluitvorming ontstaat in het najaar van 2025. Er is nu dus nog geen zicht op de inhoudelijke gevolgen.

Wat betreft punt 2: In 2023 diende Michon-Derkzen een motie in voor een structurele oplossing voor juridische knelpunten bij de vrijwillige brandweer. Het kabinet erkent dit probleem. Het Veiligheidsberaad vraagt om snelle middelen voor vrijwilligersbehoud. Het Ministerie vindt dit echter een voorbarig verzoek. Eerst moeten werkgevers en vakbonden een akkoord bereiken over een oplossing en dan worden de benodigde financiële middelen pas duidelijk om deze oplossing te implementeren.

Advies: ter kennisname, zie ook ingekomen stuk nr. 2.

5. Kamerbrief Voorziene bezuinigingen veiligheidsregio's en aantallen repressieve brandweermedewerkers

Brief van 19 mei 2025 van de staatssecretaris aan de Kamer

Dit betreft die brief waarnaar in ingekomen stuk nr. 4 wordt verwezen.

6. Oplegnotitie Voortgang weerbaarheid

Notitie van 2 juni 2025 voor het Veiligheidsberaad

Voor het versterken van weerbaarheid werken Veiligheidsberaad en VNG samen via bestuurlijke opdrachten en een gezamenlijke tafel. De voortgang wordt nu gemeld. Er wordt gewerkt aan een basisniveau voor veiligheidsregio's en een actielijst voor gemeenten. Dreigingsscenario's worden door veiligheidsregio's samen met LOCC, Defensie en Politie via een landelijk project uitgewerkt. Noodsteunpunten worden verder uitgewerkt (zie ingekomen stuk nr. 3), met input uit diverse gremia. Het Rijk heeft € 70 miljoen beschikbaar gesteld, maar de besteding is nog niet helemaal duidelijk / definitief besloten. Een deel gaat naar een publiekscampagne. Gemeenten en regio's moeten hierop aansluiten voor een eenduidige boodschap. Nieuwe taken worden verwacht in een komende Kamerbrief. Door snelle ontwikkelingen is goede regionale informatievoorziening cruciaal.

Advies: ter informatie. VNOG is in samenwerking met gemeenten volop bezig met het voorbereiden op een langdurige crisis i.h.k.v. weerbaarheid. De bestuursafspraken weerbaarheid en het programmaplan weerbaarheid zijn daar voorbeelden van. Het onderwerp is al diverse keren in het AB besproken en de voortgang komt steeds terug in het AB. De ingekomen stukken nr. 3, 6, 12, 13, 18 hangen met elkaar samen (thema 'weerbaarheid' / continuïteit VNOG zelf).

7. Prepositioning Spanje

Brief van 10 juni 2025 van Brandweer Nederland aan de veiligheidsregio's

Sinds drie jaar organiseert de Europese Commissie 'prepositioning' waarbij brandweermensen uit verschillende landen strategisch worden gepositioneerd in gebieden met een verhoogd natuurbrandrisico. Dit jaar worden brandweermensen uit 12 landen naar Frankrijk, Spanje, Portugal en Griekenland gestuurd, waaronder ook uit Nederland. Deelname gaat onder de vlag van de veiligheidsregio, zodat verzekering / aansprakelijkheid e.d. geborgd zijn. De prepositioning biedt waardevolle ervaring en kennisuitwisseling en draagt bij aan de ontwikkeling van natuurbrandbestrijding in Nederland. Na afloop volgt een evaluatie. Alle deelnemers voldoen aan de opleidingsvereisten en nemen vrijwillig deel zonder vergoeding.

Advies: ter kennisname. Ook vanuit VNOG nemen medewerkers deel.

8. BDuR jubibrief 2025 en loon- en prijsbijstelling 2025

Brief van 25 juni 2025 van het Ministerie J&V aan VNOG

Met deze brief meldt het Ministerie van J&V dat over het jaar 2025 de veiligheidsregio's € 9,2 miljoen aan loon- en prijsbijstelling over hun Rijksbijdrage (de BDuR) ontvangen. Voor 2026 is de BDuR vastgesteld op € 258,7 miljoen, inclusief bijstellingen en de laatste tranche van de extra-BDuR (extra middelen voor crisisbeheersing/informatievoorziening). Volledigheidshalve geeft J&V aan dat de BDuR ook bedoeld is om de ambities van de landelijke agenda crisisbeheersing te realiseren. Vanaf 2026 wordt de BDuR met 10% gekort (minus € 27,7 mln.), behalve voor specifieke regio's zoals de Waddeneilanden en Schiphol. Voor weerbaarheid is € 10 miljoen (2025), € 20 miljoen (2026) en structureel € 70 miljoen (vanaf 2027) beschikbaar. De meerjarenprognose tot 2029 is opgenomen, inclusief de meerjarige doorwerking van de loon- en prijsbijstelling 2025, de korting op de BDuR en de ophoging van de extra middelen in het kader van de crisisbeheersing en informatievoorziening (2027: 258.599.000, 2028: 258.592.000, 2029: 258.593.000). Maar dit is onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring en begrotingswijzigingen. De daadwerkelijke toekenning gebeurt in de Decemberbrief voorafgaand aan het jaar waarop de bijdrage van toepassing is. Dus pas met de beschikking, die de veiligheidsregio's in december

aanstaande ontvangen, na goedkeuring van de Rijksbegroting, wordt de bijdrage voor 2026 definitief toegekend.

Advies: ter kennisname. Loon-/prijsbijstelling 2025 voor VNOG bedraagt € 407.345. Verwachte bijdrage voor VNOG 2026 bedraagt: € 11.086.170. Prognose komende jaren: 2027: € 11.083.793, 2028: € 11.083.485, 2029: € 11.083.529.

9. Regionaal en lokaal perspectief betreffende invoering landelijk vuurwerkverbod

Brief van 26 juni 2025 van VNG, Veiligheidsberaad en NGB aan Ministeries I&W en J&V

Op 8 april 2025 heeft de Tweede Kamer ingestemd met een wetsvoorstel dat consumentenvuurwerk verbiedt. Twee amendementen zorgen voor ontheffingsmogelijkheden en een zware voorhangprocedure. VNG, Veiligheidsberaad en NGB steunen het verbod vanwege de risico's en normvervaging rond vuurwerk. Gemeenten vragen duidelijkheid over lokale toepassing en handhaafbaarheid, met ruimte voor lokale afwegingen. De AMvB moet landelijke uniformiteit combineren met lokale autonomie. VNG pleit voor een uitvoeringstoets en benadrukt het belang van samenwerking, veiligheid van hulpverleners, en Europese aanpak van illegale vuurwerkhandel. De rol van burgemeesters moet juridisch goed verankerd worden in het beleid.

Advies: ter kennisname

10. Definitieve jaarrekening 2024 MKON-MKBM

Brief van 30 juni 2025 van Directieberaad MKON-MKBM aan directie VNOG

De Meldkamer Oost-Nederland (MKON), met als onderdeel de Meldkamer Brandweer/Multi (MKBM), is operationeel sinds maart 2023. De MKBM is van de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel gezamenlijk, waarbij VNOG het werkgeverschap vervult. De begroting van MKBM is ook onderdeel van de VNOG-begroting. De definitieve jaarrekening 2024 van MKBM is vastgesteld en toont een positief resultaat, dat, conform de afspraken, wordt toegevoegd aan de reserve. Voor deze reserve is nog geen plafond vastgesteld; dat volgt na de evaluatie na drie jaar (2026). Een eerste tussenevaluatie is afgerond in 2025. Mede op grond van de eerste tussenevaluatie wordt extra capaciteit (3 fte) tijdelijk (1,5 jaar) ingezet, o.a. vanwege benodigde doorontwikkeling, (landelijke) ontwikkelingen in het meldkamerdomein, resterende opstartpunten en hoge werkdruk. De kosten hiervan worden gedekt vanuit bestaande middelen van MKBM. De vijf regio's worden via de begrotingen en jaarrekeningen van de MKBM op de hoogte gehouden van de voortgang en toekomstige beleidsontwikkelingen.

Advies: ter kennisname. De beleidstekst/cijfers van de MKBM heeft u al eerder gezien, als onderdeel van de totale jaarrekening 2024 van VNOG (vastgesteld in AB VNOG 26 juni 2025).

11. Jaarverslag 2024 ERVRS en WBF

Brief van 2 juli 2025 van het Expertisebureau risicobeheer/Waarborgfonds veiligheidsregio's aan de directeuren veiligheidsregio's

De 25 veiligheidsregio's werken samen op verzekeringsgebied via het Expertisebureau Risicobeheer (ERVRS) en het Waarborgfonds (WBF). Het gezamenlijke jaarverslag 2024 van het ERVRS en WBF is nu beschikbaar. Het beschrijft de oprichting, start van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen (LRD) en de activiteiten sinds januari 2024. Concept-financiële resultaten zijn bijgevoegd, definitieve cijfers volgen na overleg met de Belastingdienst. Financieel gezien ligt het ERVRS op koers.

Advies: ter kennisname. Jaarverslag op aanvraag beschikbaar.

12. Aanmerken vitale aanbieder

Brief van 10 juli 2025 van Ministerie J&V aan VNOG

Met deze brief geeft J&V aan dat VNOG is aangewezen als vitale aanbieder binnen de sector Openbare Orde en Veiligheid. In de brief staat de aanleiding van de aanwijzing, wat dit voor VNOG op dit moment betekent, en wat de vervolgstappen zijn.

J&V heeft de afgelopen tijd in samenspraak met het werkveld de vitale processen en aanbieders binnen de sector OOV hernieuwd in beeld gebracht (als 1^e stap in de cyclus-vitaal, welke recent is geactualiseerd vanwege de 'Versterkte Aanpakitaal'). Als resultaat zijn binnen de sector OOV drie nieuwe processen als vitaal aangemerkt, te weten:

1. Inzet Brandweer (repressieve taken conform de wet veiligheidsregio's, uitoefening van de meldkamerfunctie brandweer)
2. Crisiscoördinatie en besluitvorming (Crisiscoördinatie en -besluitvorming op decentraal en centraal niveau, bijstandcoördinatie, uitoefening van de meldkamerfunctie)
3. Communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners (communicatie tussen hulpdiensten en crisispartners, vanuit burgers met hulpdiensten, vanuit overheid richting de burger, informatiemanagement)

Samen met het bestaande vitale proces 'inzet politie' kent de OOV sector daarmee nu vier vitale processen.

VNOG is aangemerkt als vitale aanbieder vanwege haar cruciale rol in brandweerinzet, crisiscoördinatie en informatievoorziening. Dit betekent dat VNOG onderdeel is van de Nederlandse vitale infrastructuur en verantwoordelijk is voor de continuïteit en weerbaarheid van deze processen. Vitale aanbieders werken samen met overheden en veiligheidsdiensten aan bescherming tegen dreigingen. Ze ontvangen ondersteuning van de rijksoverheid, zoals informatie-uitwisseling, prioriteit bij schaarste en bijstand van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) bij digitale dreigingen. Hoewel VNOG is uitgezonderd van nieuwe wetgeving zoals de Cyberbeveiligingswet, wordt verwacht dat zij passende beveiligingsmaatregelen neemt.

De weerbaarheid van vitale aanbieders wordt periodiek geëvalueerd in samenwerking met J&V. In 2025 starten weerbaarheidsanalyses per vitaal proces. Bij deze weerbaarheidsanalyses worden de veiligheidsregio's op landelijk niveau via de vakraden, de Raad Commandanten (RCDV) en het Veiligheidsberaad betrokken. De veiligheidsregio's dragen nu al zorg voor hun eigen continuïteit en weerbaarheid. Als er vanuit de weerbaarheidsanalyses blijkt dat aanvullende maatregelen genomen moeten worden, zal er in overleg met J&V gekeken worden naar oplossingen. Op landelijk niveau is eerder al aangegeven dat aanvullende maatregelen bovenop de bestaande verantwoordelijkheid een uitdaging kunnen vormen. Daarover blijft J&V met de veiligheidsregio's in gesprek.

VNOG ondersteunt ook andere vitale aanbieders bij verstoringen en draagt zo bij aan de nationale veiligheid. De 'Aanpakitaal' helpt om deze verantwoordelijkheid duurzaam te borgen. Het ministerie blijft in gesprek met vertegenwoordigers van veiligheidsregio's over de uitvoerbaarheid van eventuele aanvullende eisen.

Advies: ter kennisname. Zie ook ingekomen stuk nr. 18 over onderzoek van de Inspectie naar stroomuitval. VNOG heeft vorig jaar een bedrijfscontinuïteitsplan op hoofdlijnen opgesteld (actualisatie/samenbrengen bestaande plannen, op basis van voorbeelden uit den lande), inclusief eerste actiepunten om aan te pakken. Diverse actiepunten zijn uitgevoerd (bijv. uitwijklocatie voor crisisruimten geregeld in Zwolle (afgestemd met Veiligheidsregio IJsselland), VNOG continuïteitsoefening gepland voor eind 2025, bewustwordingsacties in hele organisatie, deelname aan landelijk door NIPV opgezet overleg om kennis/ervaringen/werkwijzen te delen, etc.).

Inmiddels zijn bij VNOG ook nadere deelplannen voor continuïteit van teams/afdelingen in ontwikkeling die verder het detail in gaan. Er is gebleken dat er op dit thema nog veel geregeld moet worden, ook landelijk. Zo kijkt VNOG met hoge verwachting uit naar de 'hoe-brief' die al enige tijd door het Rijk wordt toegezegd. VNOG komt op het onderwerp (bedrijfs)continuïteit terug. Dit onderwerp is (ook) onderdeel van het grotere thema 'weerbaarheid' en is (ook) daaraan verbonden/in ingebed. Zie ook andere ingekomen stukken. De ingekomen stukken nr. 3, 6, 12, 13, 18 hangen met elkaar samen (thema 'weerbaarheid en veerkracht' / continuïteit VNOG zelf).

13. Maatschappelijke weerbaarheid en militaire paraatheid tegen militaire en hybride dreigingen

Brief van 11 juli 2025 van Ministerie J&V aan Tweede Kamer

Nederland staat voor een grote weerbaarheidsopgave door veranderende geopolitieke verhoudingen en toenemende hybride dreigingen. Het kabinet werkt aan een gefaseerde aanpak om militaire en maatschappelijke weerbaarheid te versterken. Er is brede maatschappelijke betrokkenheid ontstaan, ondersteund door publiekscampagnes en samenwerking met bedrijven. Internationale samenwerking wordt uitgebreid, en vitale sectoren zoals energie, transport, communicatie en voedselvoorziening worden versterkt. In het najaar volgt een uitgebreide beleidsbrief met concrete stappen, afgestemd op beschikbare middelen en begrotingsregels.

Het kabinet versterkt de nationale weerbaarheid via structurele samenwerking met sectoren, een Landelijk Crisisplan Voedselzekerheid en investeringen in regionale en lokale weerbaarheid. Vanaf 2027 is hiervoor jaarlijks € 70 miljoen beschikbaar (ca € 5 mln. is bestemd is voor de publiekscampagne en circa € 65 mln. voor de verdere versterking van de regionale en lokale weerbaarheid), met eerdere middelen in 2025 (€ 10 miljoen) en 2026 € 20 miljoen).

Er wordt gewerkt aan betere civiel-militaire crisiscoördinatie, juridische grondslagen, strategische voorraden (waarbij ook wordt onderzocht hoe er beter sturing kan worden gegeven aan situaties waarin schaarste van bijvoorbeeld personeel, goederen of capaciteiten zich voordoet) en waarschuwingssystemen (inrichten van een robuuste en redundante civiel-militaire waarschuwingsketen om alle inwoners bij militaire dreiging te waarschuwen op meer dan één manier). Defensie investeert in paraatheid, personeel, materieel en samenwerking met civiele partners. Ook wordt de defensie-industrie gestimuleerd, conform de NAVO-afspraken. De samenwerking wordt breed betrokken, met aandacht voor jongeren en kwetsbare groepen, om stabiliteit en democratische waarden te waarborgen.

Advies: ter kennisname. Bij VNOG is het thema 'weerbaarheid' ingebed. De ingekomen stukken nr. 3, 6, 12, 13, 18 hangen met elkaar samen (thema 'weerbaarheid' / continuïteit VNOG zelf).

14. Nieuwsbericht RCB (Risico- en crisisbarometer) voorjaar 2025

Bericht van 11 juli 2025 van de NCTV (website)

Uit de Risico- en Crisisbarometer voorjaar 2025 blijkt dat zorgen onder Nederlanders over geopolitieke en militaire dreigingen sterk zijn toegenomen (+12 procentpunt). Cyberdreigingen, georganiseerde criminaliteit en spanningen tussen bevolkingsgroepen worden als meest waarschijnlijk gezien. Waar in het voorjaar van 2024 slechts 15% aangaf actie te hebben ondernomen, is dit percentage in het najaar van 2024 gestegen naar 18%. In een extra meting in december 2024 was dit percentage 26%, en in deze voorjaarsmeting is het gestegen naar 29%. Inwoners geven zichzelf gemiddeld een 5 voor voorbereiding op 72 uur uitval van voorzieningen. De behoefte aan informatie is groot. Het vertrouwen in de overheid is gedaald naar 54% weinig of geen vertrouwen. Twee derde van alle inwoners (65%) heeft behoefte aan (meer) informatie om zichzelf voor te bereiden op de uitval van voorzieningen. In het najaar start de campagne 'Denk

Vooruit' om bewustwording en handelingsperspectief te vergroten. Het volledige rapport is te vinden via:

RCB: Zorgen onder Nederlanders over geopolitieke en militaire dreigingen in 2025 flink gestegen | Nieuwsbericht | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

Advies: ter kennisname.

15. Aankondiging onderzoek Inspectie i.v.m. uitval C2000

Mail van 18 juli 2025 van secretaris Veiligheidsberaad aan Veiligheidsberaad

J&V voert een onderzoek uit naar de communicatie tussen meldkamers en hulpdiensten bij uitval van het communicatiesysteem C2000. Het plan van aanpak van dit onderzoek is bijgevoegd. Aanleiding vormt de storing tijdens de jaarwisseling 2024-2025 in het eOCS-systeem, een belangrijk onderdeel van C2000. Hierdoor konden hulpdiensten tijdelijk niet goed met elkaar en met de meldkamer communiceren. Dit incident, dat door de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) wordt geëvalueerd, laat zien dat het communicatieproces daadwerkelijk kwetsbaar is voor verstoringen en roept de vraag op of de bestaande maatregelen voldoende zijn om de communicatie bij uitval van C2000 te waarborgen. Naast deze storing speelt een breder vraagstuk over de inrichting van de meldkamerketen, waar de Inspectie J&V vaker aandacht voor heeft gevraagd. De centrale onderzoeksvraag is: *Hoe wordt geborgd dat bij uitval van C2000 de communicatie tussen meldkamers en hulpdiensten blijft werken?*

De Inspectie J&V brengt met dit onderzoek in kaart hoe meldkamers en hulpdiensten zich voorbereiden op verstoringen in de communicatie en ervoor zorgen dat dit bruikbaar is. Daarbij wordt gekeken naar de inrichting van continuïteitsplannen, de werking ervan bij de inzet van fallback-opties, de besluitvorming en coördinatie tijdens uitval van C2000 en de mate waarin medewerkers worden voorbereid op dergelijke situaties. In dit onderzoek worden verschillende meldkamers bezocht, waarbij 6 van de in totaal 10 meldkamers worden geselecteerd. De rapportage betreft straks een weergave van alle betrokken partijen tezamen en is niet individueel herleidbaar, er worden geen aparte regio-beelden opgesteld.

Advies: ter kennisname. Het plan van aanpak is op aanvraag beschikbaar. We weten op dit moment nog niet of onze meldkamer MKON ook geselecteerd gaat worden. We herkennen de problematiek. MKON is de grootste meldkamer van het land. NB de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel zijn samen verantwoordelijk voor een deel van de MKON, namelijk de Brandweer/Multi (MKBM). De systemen waarmee de meldkamer werkt, vallen onder de verantwoordelijkheid van de LMS. MKBM is dus (ook) sterk afhankelijk van hoe LMS haar taken heeft ingericht en uitvoert.

16. Rapport Versterking crisisbeheersing

Brief van 18 juli 2025 van Inspectie J&V aan VNOG

De Inspectie J&V monitort de doorontwikkeling van de crisisbeheersing bij verschillende veiligheidsregio's. Gezien de toenemende dreigingen, de aard en omvang van crises en de mogelijke negatieve effecten daarvan voor de samenleving, wordt het steeds belangrijker dat veiligheidsregio's en crisispartners gezamenlijk de crisisbeheersing versterken. Doel van dit inspectie-onderzoek is om vast te stellen hoe de doorontwikkeling van de crisisbeheersing op regionaal niveau verloopt vanuit de Landelijke Agenda Crisisbeheersing (LAC) 2024-2029. VNOG is onderdeel geweest van dit onderzoek.

Hoewel er breed draagvlak is voor de LAC, blijkt uit het onderzoek dat de uitvoering per regio sterk verschilt door het gebrek aan (wettelijke) kaders. Uitdaging voor alle partijen is om

overzicht te houden in de vele ontwikkelingen rond de LAC, er is geen integraal overzicht met alle ontwikkelingen en initiatieven.

De Inspectie adviseert het ministerie van J&V om in de LAC het harmoniseren van crisisstructuren expliciet op te nemen als kader. Daarnaast wordt aanbevolen om centrale monitoring te ontwikkelen en regio's actief te bevragen op hun voortgang. Aan de veiligheidsregio's wordt gevraagd om doelen uit de LAC concreet en meetbaar te vertalen in de eigen planvorming en afstemming met andere regio's te houden om verschillen in crisisstructuren te voorkomen.

Advies: ter kennisname. Het rapport is -wegens vertrouwelijkheid- op aanvraag beschikbaar.

17. Ter informatie: brieven

Mail van 21 juli 2025 van secretaris Veiligheidsberaad aan Veiligheidsberaad

Ter informatie zijn drie brieven bijgevoegd:

1. De brief van het Veiligheidsberaad van 14 juli 2025 aan de minister van J&V over de Two-pagers 2^e tranche herziening Wvr.
Voor de herziening van de Wet veiligheidsregio's heeft het Veiligheidsberaad twee two-pagers opgesteld over 'Onderwijsbestel' en 'Presterend/lerend vermogen'. Ze pleiten voor wettelijke borging van een toekomstbestendig onderwijsstelsel en een kwaliteitszorgsysteem. Het Veiligheidsberaad verzoekt de two-pagers mee te nemen in de wijziging van de wet (2^e tranche).
2. De brief van het Veiligheidsberaad van 14 juli 2025 aan de minister van J&V over de samenwerkingsthema's.
Veiligheidsregio's werken al een tijd intensiever samen aan collectieve brandweerzorg en bredere crisisbeheersing. Het Veiligheidsberaad en RCDV verbreden de samenwerking met informatievoorziening en bedrijfsvoering. Hiertoe hebben het Veiligheidsberaad en de RCDV 9 thema's vastgesteld waarop de veiligheidsregio's de komende jaren intensiever samenwerken. Ze zijn tijdens het Veiligheidsberaad van 27 juni 2025 bekrachtigd. Het zijn: goed werkend onderwijsstelsel, versterking adviesrol, regionaal bestuurde paraatheid/bovenregionaal bestuurde slagkracht, informatiegestuurde inzet van brandweereenheden, landelijke operationele samenwerkingsstructuur, versterken weerbaarheid/professionaliseren Bevolkingszorg, integreren bestaande/nieuwe initiatieven informatievoorziening, toekomstbestending werkgeverschap, gezamenlijke methodiek presterend vermogen.
3. De Kamerbrief van 17 juli 2025 over de voortgang van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing (betreft aangepaste versie).
Op 11 juli 2025 is per abuis een onjuiste versie van de brief over de Landelijke Agenda Crisisbeheersing naar de Kamer gestuurd. De juiste versie verwerkt twee moties over kinderscherming en noodinformatiepunten, houdt rekening met NAVO/EU-informatie-uitwisseling en sluit beter aan op het traject Weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen.

Advies: ter kennisname.

18. Brief toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval

Brief van 7 augustus 2025 van de Inspectie J&V aan VNOG

In 2024 heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJ&V) een verkenning uitgevoerd naar de voorbereiding van veiligheidsregio's samen met crisispartners op het risico van (langdurige) stroomuitval. IJ&V constateert dat de uitval van elektriciteit als waarschijnlijk en impactvol risico wordt gezien, waarop veiligheidsregio's zich voorbereiden.

Landelijk wordt gewerkt aan een Landelijk Crisisplan Elektriciteit, dit gaat inzicht geven in bestaande afspraken en werkwijze ten aanzien van de crisisbeheersing bij het zich voordoen van

een stroomuitval. Bij de meeste veiligheidsregio's is planvorming actueel en J&V acht het positief dat Oost-5, Noordwest-3 en Noord-3 bovendien bovenregionale planvorming hebben opgesteld. Meer dan de helft (15 van de 25) regio's heeft geen (actueel) continuïteitsplan voor de eigen crisisorganisatie, waar dit scenario onderdeel van uitmaakt.

Daarnaast is gekeken naar de samenwerking met netbeheerders. Regio's en beheerders geven aan dat deze goed loopt. 15 regio's heeft convenanten of samenwerkingsafspraken. Ook met andere netwerkpartners werken de veiligheidsregio's samen. De mate en intensiteit verschilt per regio, onder meer afhankelijk van regionale risico's en kwetsbaarheden. Voor informatiedeling maken veiligheidsregio's en de partners gebruik van het LCMS en wordt in veel regio's in de koude fase gewerkt aan een Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK). Daarin zit soms ook informatie over de energienetwerken opgenomen.

Bij een groot deel van de veiligheidsregio's vinden (multidisciplinaire) oefening op het thema stroomuitval plaats. Daarnaast zijn er andere kennisactiviteiten met betrekking tot dit thema. De oefeningen zijn nu met name gericht op kortdurende stroomuitval in een beperkt gebied. Bovenregionale en/of landelijke multidisciplinaire oefeningen hebben nog niet plaatsgevonden.

De inspectie doet drie aanbevelingen:

- Waarborg de continuïteit van de eigen organisatie
- Versterk bovenregionale oefeningen
- Houd meer rekening met de duur van een crisis

Advies: Ter kennisname. VNOG herkent zich gedeeltelijk in de aanbevelingen. De timing van deze brief is weliswaar actueel, echter kijkt VNOG met hoge verwachting uit naar de 'hoe-brief' die al enige tijd door het Rijk wordt toegezegd. VNOG beschikt over een bedrijfscontinuïteitsplan (zie ook ingekomen stuk nr. 12, maar op het thema bedrijfscontinuïteit moet nog wel het nodige gebeuren. Zo zijn onderliggende deelplannen inmiddels in ontwikkeling) dat ook bruikbaar is voor het geschetste scenario. J&V heeft ons bedrijfscontinuïteitsplan begin 2025 ingezien en daarop positief gereflecteerd. VNOG is in samenwerking met gemeenten volop bezig met het prepareren op een langdurige crisis i.h.k.v. weerbaarheid. De bestuursafspraken weerbaarheid en het programmaplan weerbaarheid zijn daar voorbeelden van. VNOG ziet de bovenregionale samenwerking, ook op dit scenario, de afgelopen jaren aantrekken. Centraal daarin staat de MKON-MKBM. Op verzoek van uw bestuur kan VNOG binnen Oost-5 onderzoeken of na gezamenlijke planvorming en preparatie (dat reeds loopt) ook gezamenlijk beoefenen van de scenario's realistisch is. De ingekomen stukken nr. 3, 6, 12, 13, 18 hangen met elkaar samen (thema 'weerbaarheid' / continuïteit VNOG zelf).

19. Notitie 'Voorbij de rek'

Notitie van 14 augustus 2025, van Programmamanagers Oekraïne voor Landelijke Regietafels Migratie & Integratie.

Al weken is er sprake van een zéér kritische situatie ten aanzien van de opvang van ontheemden. Het ontbreekt aan voldoende Noodopvangplekken. Het landelijke bezettingspercentage van de beschikbare plekken staat op 99,9%. Deze notitie bundelt de actuele signalen en ervaringen van programmamanagers Oekraïne-opvang uit verschillende samenwerkingsverbanden, aangevuld met recente input vanuit meerdere regio's. Het doel is om een helder beeld te geven van de huidige situatie, de risico's wanneer er geen aanvullende maatregelen volgen, en de oplossingsrichtingen die vanuit de praktijk worden aangedragen.

Advies: ter kennisname.

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsberaad
T.a.v. de voorzitter, 5.1.2.e
Postbus 501
8200 AM LELYSTAD

Politieke leiding
DGPenV
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2.e

Datum 5 maart 2025
Betreft Informatieverzoek n.a.v. Commissiedebat 19 februari

Geachte heer 5.1.2.e,

Onze referentie
6221915

Tijdens het Commissiedebat van 19 februari 2025 is er gesproken over de gevolgen van de bezuinigingen voor de veiligheidsregio's. Dit mede naar aanleiding van de brief van het Veiligheidsberaad van 6 februari 2025 (kenmerk V004-2025) over de impact en consequenties van de bezuinigingen op de Veiligheidsregio's. In het debat zijn ook zorgen geuit over de beschikbare aantallen beroepsbrandweermedewerkers en vrijwilligers. De Tweede Kamer heeft mij verzocht om de Kamer zo snel mogelijk te informeren over de gevolgen c.q. impact van de (voorzien) bezuinigingen per veiligheidsregio en over aantallen en eventuele knelpunten (terugloop) van de aantallen repressieve brandweermedewerkers (beroeps en vrijwilligers) per veiligheidsregio.

Ik wil u daarom vragen om mij zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk voor eind maart, te informeren over ten minste de volgende thema's:

1. Impact voorziene bezuinigingen per veiligheidsregio, incl. totaalbeeld

Wat zijn de verwachte concrete consequenties (posten, materiaal, personeel, activiteiten) per veiligheidsregio van de voorziene bezuinigingen (door rijk en gemeenten) op de crisisbeheersing en brandweezorg? Wat zijn de bezuinigingsscenario's die nu in de besturen van de veiligheidsregio's worden besproken?

2. Consequenties m.b.t. signaal dreigend tekort (beroeps-) brandweermensen per veiligheidsregio incl. totaalbeeld

Wat zijn de voorziene ontwikkelingen omtrent het aantal beroeps- en vrijwillige brandweermedewerkers in de veiligheidsregio's en de impact die dit heeft op de brandweezorg? Dit naar aanleiding van het signaal over een regio met een dreigend tekort aan beroepsbrandweermedewerkers. Aanvullend verzoek ik u voor de 25 veiligheidsregio's mij hier nader over te informeren en (indien van toepassing) hoe hier nu mee wordt omgegaan dan wel de (nodige) beheersmaatregelen die worden voorzien.

Politieke leiding
DGPenV
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing

Datum
5 maart 2025

Onze referentie
6221915

Gelet op meerjarenperspectief (trends), vergelijkbaarheid en beeldvorming verzoek ik u om waar mogelijk de definities en aantallen zoals deze gehanteerd en geregistreerd in de kerncijfers Veiligheidsregio's¹ te benutten. Het staat u vrij om naast kwantitatieve overzicht(en) ook kwalitatieve elementen op te nemen.

Bij vragen kunt u contact opnemen met **5.1.2.e**
Veiligheidsregio's en Crisisbeheersing.

Hoogachtend,

5.1.2.e

Directeur-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

¹ [Kerncijfers Veiligheidsregio's, cijfers en statistiek rondom brandweer en brandweezorg](#)

**Veiligheids
beraad**

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.veiligheidsberaad.nl
info@veiligheidsberaad.nl

5.1.2.e

Ministerie van Justitie en Veiligheid
DGPenV Veiligheidsregio's en Crisisbeheersing
5.1.2.e
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Doorkiesnummer

5.1.2.e

Ons kenmerk

V006-2025

Datum 31 maart 2025
Onderwerp Uw informatieverzoek n.a.v. Commissiedebat 19 februari

Geachte mevrouw **5.1.2.e**,

Hartelijk dank voor uw brief van 5 maart jl., waarin u verzoekt om inzicht in de impact van de voorziene bezuinigingen per veiligheidsregio en de consequenties met betrekking tot het signaal dreigend tekort aan (beroeps-)brandweermensen. Met deze brief probeer ik zo goed mogelijk aan uw verzoek tegemoet te komen.

Impact voorziene bezuiniging per veiligheidsregio

U vraagt mij naar de verwachte concrete consequenties (posten, materiaal, personeel, activiteiten) per veiligheidsregio van de voorziene bezuinigingen op crisisbeheersing en brandweezorg. En vraagt daarbij wat de bezuinigingsscenario's zijn, die nu in de besturen van de veiligheidsregio's worden besproken.

De veiligheidsregio's staan voor een zeer uitdagende opgave bij het verwerken van de aangekondigde bezuinigingen van zowel het Rijk als de gemeenten. Het is belangrijk om de concrete gevolgen hiervan te analyseren en inzichtelijk te maken. Tegelijkertijd is het daartoe nog te vroeg. Veiligheidsregio's zijn op dit moment nog volop in gesprek over hun conceptbegrotingen. Bovendien is het nog onduidelijk wat de Voorjaarsnota gaat betekenen voor eventuele bezuinigingen, waarbij het Veiligheidsberaad meermaals heeft aangegeven dat er juist een investering nodig is voor een toekomstbestendige crisisbeheersing en brandweezorg. Uw vraag, voortkomend uit de politiek gestelde vragen aan de staatssecretaris, loopt daarmee vooruit op een delicaat begrotingsproces, waarin veiligheidsregio's voor een groot deel van hun begrotingen het budgetrecht van gemeenten dienen te respecteren. Dit maakt het lastig om op dit moment uitspraken te doen over de begroting per veiligheidsregio.

Op 15 september, als alle veiligheidsregio's de definitieve begroting hebben vastgesteld conform Wet gemeenschappelijke regelingen artikel 7, kan ik u meer duidelijkheid bieden.

In algemene zin kan ik u zeggen, zoals ik reeds eerder bij de minister en staatssecretaris heb aangegeven, dat de voorgenomen korting van 10% op de BDuR en de gemeentelijke bezuinigingen aanzienlijke gevolgen zullen hebben. De veiligheidsregio's zijn immers uitvoeringsorganisaties, die dergelijke bezuinigingen niet uit hun overhead of ondersteunende functies kunnen halen. Daarnaast kunnen grote steden hun

beroepsposen niet zomaar ontmantelen. Dit betekent dat bezuinigingen bij veiligheidsregio's vaak neerslaan bij vrijwillige posen. Een bezuiniging van 5% per veiligheidsregio leidt naar verwachting tot het saneren van ongeveer 100 vrijwillige posen en 2000 tot 2500 vrijwilligers in Nederland. Veel van deze posen leveren naast basisbrandweezorg ook specialistische taken voor de brandweer, zoals waterongevalbestrijders, gaspakdragers en technische hulpverleners. Deze vrijwillige posen, ook in dunbevolkt buitengebied, zijn onmisbaar voor een gelijkwaardige toegang tot brandweezorg en het waarborgen van operationele slagkracht in het hele land.

Signaal met betrekking tot dreigend tekort (beroeps-) brandweermensen per veiligheidsregio

Naar aanleiding van uw vraag over een dreigend tekort aan (beroeps-)brandweermensen kan ik aangeven dat er de afgelopen jaren veel aandacht is geweest voor de werving van brandweervrijwilligers. Zo heeft het Veiligheidsberaad enkele jaren geleden al ingestemd met een Programma Vrijwilligheid. De vraag 'Is er nog wel een toekomst voor de vrijwillige brandweer?' stond in dit programma centraal. Door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) is de afgelopen jaren veelvuldig onderzoek gedaan naar dit vraagstuk.

Een verbindende analyse van de resultaten van acht onderzoeken naar vrijwilligheid van de brandweer is in maart vorig jaar gedeeld met het Veiligheidsberaad en gepubliceerd op de website van het NIPV¹. Geconcludeerd werd dat er weliswaar toekomst is voor ons unieke model van vrijwillige brandweer, maar dat er anders naar de brandweer moet worden gekeken. Er moet ruimte zijn voor maatwerk alsook aandacht en steun voor het personeel dat moet kunnen vertrouwen op juiste beeldvorming en verwachtingen. De (financiële) onzekerheid als gevolg van Europese regelgeving met betrekking tot het verplichtend karakter van vrijwillige brandweerinzet is ons daarbij een doorn in het oog en heeft invloed op het behoud van vrijwilligers. Daarom maak ik van deze gelegenheid gebruik om uw ministerie nogmaals aan te sporen hieromtrent zo snel mogelijk en structureel in de benodigde financiële zekerheid van ongeveer € 35 miljoen te voorzien.

Wat de ontwikkelingen omtrent het aantal beroeps- en vrijwillige brandweerm medewerkers in de veiligheidsregio's betreft, verwijs ik u graag naar:

<https://kerncijfers.nipv.nl/mosaic/kerncijfers-veiligheidsregio-s/kerncijfers-personeel>

Op deze site is vanaf 2021 t/m 2023 per veiligheidsregio aangegeven het aantal personen in repressieve dienst en is er onderscheid gemaakt tussen type aanstelling, type functie, geslacht, leeftijd. Daarnaast geeft deze site ook een totaal beeld van Nederland. Uit de landelijke gegevens blijkt dat er sprake is van een lichte daling van het aantal personen in repressieve dienst, deels te verklaren door de huidige (krappe) arbeidsmarkt. De gegevens per veiligheidsregio kunnen natuurlijk verschillen.

Ik vertrouw erop dat deze toelichting u enig inzicht verschaft, hoewel ik mij realiseer dat een gedetailleerd overzicht van de impact van eventuele bezuinigingen per veiligheidsregio – om genoemde redenen – nog ontbreekt.

¹ <https://nipv.nl/wp-content/uploads/2023/11/20231129-NIPV-Er-is-toekomst-voor-vrijwillige-brandweer-verbindende-analyse.pdf>

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
voorzitter

Uitgangspunten landelijk dekkend netwerk noodsteunpunten

13 mei 2025

Aanleiding

Eind 2024 is aan de bestuurlijke tafel 'weerbare samenleving' afgesproken dat de VNG en het Veiligheidsberaad een bestuurlijke opdracht formuleren ten aanzien van de weerbaarheidsopgave. Zowel VNG als Veiligheidsberaad hebben in de eigen bestuurlijke opdracht opgenomen om het concept van 'noodsteunpunten' te verkennen: lokale informatie- en coördinatiepunten tijdens grootschalige crises.

Begin 2025 is versneld een eerste concept uitgewerkt. Dit mede met het oog om een onderbouwing te bieden voor de weerbaarheidclaim voor de Voorjaarsnota. Daarbij is als uitgangspunt genomen dat veiligheidsregio's en gemeenten samen een integrale aanpak ontwikkelen die moet leiden tot een landelijk dekkend netwerk van noodsteunpunten. Dit voorstel is in maart besproken in het Veiligheidsberaad.

Hoofdpijnen noodsteunpunten (voorstel maart 2025)

Het inrichten van een dekkend netwerk van noodsteunpunten vraagt om een robuuste hoofdstructuur, die aangevuld wordt met lokale noodsteunpunten in de gemeenten. Vanuit de hoofdstructuur vindt er coördinatie plaats en is er aansluiting met de bestaande regionale crisisorganisatie (command and control). Daarbij dient de hoofdstructuur als aansturing van en hulp voor de lokale noodsteunpunten. Voor deze robuuste hoofdstructuur kunnen brandweerkazernes worden ingezet, maar kunnen ook andere locaties geschikt worden gemaakt (maatwerk). De keuze voor lokale noodsteunpunten zijn afhankelijk van de lokale context en vraagt eveneens om maatwerk.

Ontwikkelproces

Op basis van de hierboven geschetste hoofdpijnen is een ambtelijke werkgroep aan de slag gegaan met de verdere uitwerking. Deze landelijke werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van veiligheidsregio's (vanuit expertises crisisbeheersing, bevolkingszorg en brandweer), gemeenten, GHOR, Rode Kruis, NIPV, VNG en Politie. In de werkgroep wordt met diverse subgroepen uitgewerkt wat de basisfunctionaliteiten van noodsteunpunten moeten zijn. Hoewel noodsteunpunten kunnen verschillen afhankelijk van de lokale context en behoeften, is van essentieel om eerst te bepalen waar elk punt aan moet voldoen. Hiervoor wordt nu een landelijke maatstaf ontwikkeld, welke gereed zal zijn voor bestuurlijke bespreking in het Veiligheidsberaad en het VNG bestuur.

In de tussentijd staan gemeenten en veiligheidsregio's natuurlijk niet stil. Op meerdere plekken ontwikkelen met name grotere regio's en gemeenten pilots voor noodsteunpunten om hier ervaring mee op te doen. Deze ontwikkeling wordt toegejuicht, en de inzichten zijn zeer behulpzaam voor de verdere ontwikkeling van het landelijk netwerk van noodsteunpunten. Maar om te komen tot een echt landelijk netwerk is van belang dat er een landelijk kader komt dat richting geeft aan gemeenten en veiligheidsregio's.

Het proces om te komen tot een landelijk dekkend noodsteunpunten is een iteratief proces waarbij de ontwikkeling steeds bestuurlijk getoetst wordt en de praktijkervaring(en) input levert voor verbetering. Dit is van belang omdat uiteindelijk 342 gemeenten, 25 veiligheidsregio's, het Rijk en crisispartners hiermee uit de voeten moeten kunnen. Deze ontwikkeling vraagt tijd maar is wel cruciaal om te komen tot een aanpak die goed werkt in alle verschillende wijken, buurten en dorpen van Nederland.

Uitgangspunten en dilemma's

Bij de huidige uitwerking van een landelijke maatstaf voor noodsteunpunten komen enkele dilemma's op tafel te liggen. Hieronder leest u enkele voorlopige uitgangspunten voor het landelijk netwerk noodsteunpunten met bijbehorende dilemma's. U wordt gevraagd hierop te reflecteren. Dit wordt vervolgens meegenomen in de verdere uitwerking.

Verantwoordelijkheden coördinatiepunten en lokale punten op basis van bestaande juridische kaders

Het huidige voorstel bestaat uit regionale coördinatiepunten (bijv. brandweerkazernes) en lokale punten die toegankelijk zijn voor publiek (bijv. wijkcentra, dorpshuizen, kerken, moskeen, etc). Deze vormen samen één stelsel waarbij helder moet zijn over wie waarvoor verantwoordelijk is.

Uitgangspunt is om aan te sluiten bij bestaande juridische kaders: veiligheidsregio's doen dit in het kader van crisisbeheersing, informatievoorziening en verbinding met de meldkamer op de coördinatiepunten. Gemeenten zijn primair aan zet voor de taken van bevolkingszorg op de lokale noodsteunpunten. Gedurende het tijdspad van een crisis kunnen de behoeften van inwoners echter veranderen. Gemeenten kunnen hierdoor eventueel ook aanvullende behoeften via de lokale noodsteunpunten aanbieden, bijvoorbeeld door het faciliteren van maatschappelijke initiatieven of in het kader van het sociaal domein waardoor ondersteuning van kwetsbaren in de samenleving gewaarborgd kan blijven.

Dit denken is helpend om verantwoordelijkheden tussen gemeenten en veiligheidsregio's af te bakenen, waarbij beiden zorgen voor onderlinge afstemming. Kanttekening is dat het inrichten van noodsteunpunten nu geen specifieke plek heeft in het huidig juridisch kader, en een dergelijke interpretatie vraagt om nadere uitwerking en het adresseren van eventuele onduidelijkheden bij overlap of lacunes in verantwoordelijkheden.

Spreiding en dekking

De wens is om een landelijk dekkend netwerk neer te zetten waardoor iedereen een noodsteunpunt in de buurt heeft. Buiten stedelijke gebieden is dit lastiger te realiseren, en zullen andere normen gelden voor 'nabijheid'. Ook kunnen functionaliteiten per gebied verschillen: in steden met veel hoogbouw en meer kwetsbare inwoners zijn de behoeften bijvoorbeeld anders dan in kleinere dorpen of landelijk gebied.

Beschikbaarheid voor verminderd zelfredzamen

Nederland hanteert sinds kort het uitgangspunt van 72 uur zelfredzaamheid, onder meer met behulp van noodpakketten. Daarmee is het uitgangspunt dat noodsteunpunten binnen 72 uur volledig operationeel moeten zijn. Kanttekening is dat een substantieel deel van de verminderd zelfredzame inwoners niet in staat zijn om 72 uur te wachten op hulp van buitenaf. Bepaalde hulpverlening aan deze groep vraagt mogelijk eerder om acties welke niet binnen afzienbare tijd of überhaupt niet vanuit de noodsteunpunten geregeld kunnen worden.

Belangrijke notie is dat een deel van verminderd zelfredzame inwoners niet in staat is om naar een noodsteunpunt te komen, en deze ook voor gemeenten en veiligheidsregio's niet te bereiken zijn. Dit vraagt om samenredzaamheid: mensen die omkijken naar hun burens en naasten ten tijde van crisis. Maatschappelijke weerbaarheid begint immers bij mensen en niet bij noodsteunpunten. De rol van de

overheid is het aanjagen van deze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Voorbeeld is het nationaal hitteplan, waarbij mensen worden aangespoord om bij hitte juist te letten op oudere burens en naasten.

Keuze voor basisfunctionaliteiten

Voor de inrichting van functionaliteiten zijn basisbehoeften het uitgangspunt. De mate waarin deze moeten worden aangeboden kunnen per crisistype echter verschillen. Vraagstuk is bijvoorbeeld nut en noodzaak van het kunnen opladen van een telefoon bij een noodsteunpunt. Bij een langdurige stroomstoring waarbij het telefonienetwerk niet beschikbaar is lijkt de meerwaarde beperkt. Communicatie naar inwoners over verwachtingen is van belang: als opladen van telefoons niet wordt aangeboden moet dat duidelijk zijn om chaotische situaties op lokale punten te voorkomen.

Faciliteren van burgerhulpverlening

Bij crises bieden inwoners veelal hulp aan. Soms vanuit bekende maatschappelijke netwerken (bijv. verenigingen), maar soms ook als spontane inwonerinitiatieven. De coronapandemie liet dit duidelijk zien. Het is waarschijnlijk dat dergelijke behulpzame initiatieven zich melden bij de noodsteunpunten, aangezien zij duidelijk aanspreekpunt voor hulp zijn. Uitgangspunt is dat hier in elke gemeente of veiligheidsregio anders mee omgegaan kan worden, waarbij het wenselijk is om hier op landelijk niveau handreikingen voor te ontwikkelen.

Veiligheid van noodsteunpunten

In crisissituaties kunnen risico's ontstaan voor de openbare orde en veiligheid. Zeker bij noodsteunpunten waar bijvoorbeeld schaarse goederen beschikbaar zijn. Dit vraagt om extra landelijke en lokale afspraken t.a.v. veiligheid. Uitdaging hierbij is dat hierbij mogelijk geen beroep kan worden gedaan op de bijstand van Defensie.

Herkenbaarheid van noodsteunpunten

Voor het bepalen van lokale punten staan lokale context en behoeften centraal. Daardoor is het niet haalbaar om landelijke te bepalen welke locaties hiervoor ingezet worden. Met andere woorden: er kan niet gezegd worden dat elke school of elk stembureau een noodsteunpunt wordt. Dit vraagt om heldere communicatie op lokaal niveau over de locaties van de noodsteunpunten, vóórdat de crisis zich voordoet. Landelijk kan dit gefaciliteerd worden met bijvoorbeeld een herkenbaar logo of een publiekscampagne. Tegelijkertijd is er op lokaal en regionaal niveau een samenhangend verhaal en handelingsperspectief nodig richting inwoners. Onderzocht kan worden om aan te sluiten bij het internationale symbool voor 'civil protection'.

Rol van het Rijk in informatievoorziening

Bij een landelijke crisis, zoals een landelijke grootschalige stroomstoring, hebben noodsteunpunten een belangrijke rol in de informatievoorziening. Crisiscommunicatie vanuit het Rijk zal dan deels afhankelijk worden van deze kanalen. Uitgangspunt is dat het Rijk bij een dergelijke crisis zorg draagt voor adequate (en redundante) communicatie richting het netwerk van noodsteunpunten, en de eigen processen en fysieke systemen hiertoe inricht. Deze communicatielijnen kunnen tevens worden ingezet om lokale signalen door te spelen t.b.v. regionale en landelijke beeldvorming.

Bemensing noodsteunpunten

De inrichting van noodsteunpunten vraagt om grote aantallen professionals en vrijwilligers, en mogelijk kan hierbij ook spontane hulpverlening van inwoners worden benut. De verhouding

professionals/vrijwilligers hangt af van de mate van zekerheid die verlangt wordt: voor bepaalde cruciale taken is niet gewenst vrijwilligers in te zetten. Aanvullend is een aandachtspunt dat bijvoorbeeld brandweervrijwilligers ook vaker reservist zijn. Bij de inzet van Defensie buiten de landsgrenzen kan hierdoor bemensing van de noodsteunpunten onder druk komen te staan.

Sturing op het landelijk netwerk

Hoewel de inrichting van een netwerk noodsteunpunten bij uitstek vraagt om lokale en regionale invulling, is wel enige sturing op het geheel gewenst. Daarbij hoort de vraag hoe de Minister van JenV vanuit zijn stelselverantwoordelijkheid voor crisisbeheersing zijn eigen rol ziet.

Vervolg

Reflecties op bovenstaande punten worden meegenomen in de verdere uitwerking. Eind juni ligt dan in de bestuurlijke gremia van VNG en in het Veiligheidsberaad een maatstaf voor noodsteunpunten. Dan zal ook een vervolgopdracht moeten worden verstrekt.

Financiële randvoorwaarden

De ontwikkeling komt dan in een fase waarin duidelijkheid moet komen over financiering. In de Voorjaarsnota is € 70 miljoen opgenomen voor maatschappelijk weerbaarheid, maar pas per 2027. Dat betekent dat nog 1,5 jaar gewacht moet worden voordat gestart kan worden met de opbouw. Het daadwerkelijk operationeel en gereedmaken van noodsteunpunten duurt vervolgens nog enige tijd.

Op dit moment is voor de start met de noodsteunpunten een bedrag van € 50 miljoen geschat, voor onder meer noodstroom en noodcommunicatie. Het overgrote merendeel van brandweerkazernes beschikt nu niet over noodstroomvoorzieningen. Daarnaast moeten gebouwen dusdanig worden ingericht zodat ze als lokaal noodsteunpunt kunnen fungeren en voldoen aan minimale behoeften en vereisten zoals: toegankelijkheid voor mindervaliden en geschiktheid voor het plaatsen van aggregaat. Naar mate duidelijker wordt hoe een landelijk netwerk eruit ziet worden de kosten ook duidelijker voor zowel veiligheidsregio's als gemeenten.

Aanvullend speelt voor veiligheidsregio's de realiteit dat de BDuR bezuiniging per 2026 vooralsnog niet gerepareerd is. Dit kan leiden tot sluiting van kazernes, die dan geen onderdeel kunnen worden van de hoofdstructuur van noodsteunpunten.

Gefaseerde opbouw

Gezien het veranderde dreigingsbeeld noodzakelijk om op korte termijn aan de slag te kunnen gaan met de opbouw van de noodsteunpunten. Er hoeft dan ook niet gewacht te worden op een volledig landelijk uitgewerkt plan waarbij alle bovenstaande dilemma's zijn opgelost, maar er kan 'al lerende' gebouwd worden. Zo kunnen coördinatiepunten al ingericht worden door veiligheidsregio's en gemeenten experimenteren met lokale noodsteunpunten voor inwoners. Maar starten vraagt wel om een financiële investering op korte termijn.

SJenV

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
19 mei 2025

Onze referentie
6317552

Bijlage(n)
3

nota

Beslisnota Voorziene bezuinigingen veiligheidsregio's en
aantallen repressieve brandweermedewerkers

1. Aanleiding

Tijdens het Commissiedebat Brandweer en Crisisbeheersing van 19 februari 2025 heeft u toegezegd de kamer nader te informeren over de gevolgen van de (voorziene) bezuinigingen per veiligheidsregio en over de aantallen en eventuele knelpunten (terugloop) van de aantallen repressieve brandweermedewerkers (beroeps en vrijwilligers) per veiligheidsregio.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met bijgaande Kamerbrief met bijlagen en verzending van deze stukken naar de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Om de Tweede Kamer nader te kunnen informeren heeft u het Veiligheidsberaad om informatie gevraagd. Met zijn brief van 31 maart 2025 heeft de voorzitter van het Veiligheidsberaad u de gevraagde informatie - voor zover beschikbaar - verstrekt. Met de Kamerbrief zendt u de informatie van het Veiligheidsberaad door aan de Tweede Kamer. Hiermee geeft u invulling aan uw toezeggingen tijdens voornoemd commissiedebat.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

De financiering van de veiligheidsregio's is hybride: de veiligheidsregio's worden voor ongeveer 85% gefinancierd door de inliggende gemeenten en voor ongeveer 15% door het Rijk via de BDuR. De besturen van de veiligheidsregio's stellen de (meerjaren)begroting van de regio vast. Dat betekent dat het aan de besturen is om te bepalen, rekening houdend met de regionale situatie, op welke wijze gelden worden besteed inclusief eventuele wijzigingen in de loop van de jaren. Het bestuur stelt de gemeenteraden in de gelegenheid om hun zienswijze op de ontwerp-begroting te geven.

Vanwege het feit dat de besturen van de veiligheidsregio's de (meerjaren)begroting van de regio's vaststellen, besluiten de besturen in het kader van hun begrotingen voor 2026 uiteindelijk hoe zij de korting op de BDuR en eventuele bezuinigingen van gemeenten daarin daadwerkelijk verwerken. Zicht op de feitelijke besluitvorming van de veiligheidsregio's hierover ontstaat in het najaar van 2025.

In 2023 diende het lid Michon-Derkzen een motie in die opriep tot een structurele oplossing voor de juridische knelpunten rondom de vrijwillige inzet binnen de brandweer. Vanuit het kabinet is erkenning uitgesproken voor deze problematiek. In de brief van het Veiligheidsberaad wordt gevraagd om de middelen voor het behoud van vrijwilligers snel ter beschikking te stellen. Dit is echter een voorbarig verzoek. De werkgevers (de veiligheidsregio's) en de vakbonden moeten nu eerst tot een akkoord komen over een mogelijke oplossing. Dan wordt duidelijk wat er (financieel) nodig is om deze oplossing te implementeren.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
19 mei 2025

Onze referentie
6317552

4.2. Financiële overwegingen

Aan deze brief zijn geen financiële consequenties verbonden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar gemaakt ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

29 517 Veiligheidsregio's

Nr. 270 Brief van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2025

Tijdens het Commissiedebat Brandweer en Crisisbeheersing van 19 februari 2025 heb ik toegezegd uw Kamer nader te informeren over de gevolgen c.q. impact van de (voorzienne) bezuinigingen per veiligheidsregio en over de aantallen en eventuele knelpunten (terugloop) van de aantallen repressieve brandweermedewerkers (beroeps en vrijwilligers) per veiligheidsregio. Met deze brief geef ik uitvoering aan deze toezeggingen.¹

Om u hierover te kunnen informeren heeft mijn ministerie nadere informatie gevraagd aan het Veiligheidsberaad.² Het Veiligheidsberaad heeft mij inmiddels de gevraagde informatie – voor zover beschikbaar – verstrekt.³ Via deze brief geleid ik die informatie door aan uw Kamer.

De voorzitter van het Veiligheidsberaad geeft in zijn brief aan dat er nog geen uitspraken gedaan kunnen worden over de begrotingen en de uitwerking van (voorzienne) bezuinigingen, aangezien het begrotingsproces nog gaande is. Meer zicht hierover ontstaat in het najaar van 2025. Voor het begrotingsproces van de veiligheidsregio's verwijs ik uw Kamer naar mijn brief van 14 februari 2025⁴.

Rechtspositie brandweervrijwilligers

In de brief van de voorzitter van het Veiligheidsberaad wordt ook aandacht gevraagd voor de rechtspositie van brandweervrijwilligers en wordt benoemd dat wanneer de vrijwillige brandweerinzet een verplichtend karakter krijgt dit van invloed kan zijn op de werving en het behoud van vrijwilligers. Hiervoor verwijs ik uw Kamer naar mijn brief van 6 februari 2025.⁵

Zolang de juridische problemen niet zijn opgelost kan er niet gewerkt worden aan het structureren van de benodigde financiële kaders. De omvang van de financiële consequenties voor de werkgevers hangt immers af van de precieze juridische oplossing. De werkgevers (de veiligheidsregio's) en de vakbonden moeten tot een

¹ TZ202502-203; TZ202502-205.

² Zie Bijlage 1, brief JenV aan Veiligheidsberaad, d.d. 5 maart 2025 met kenmerk 6221915.

³ Zie Bijlage 2, brief Veiligheidsberaad aan JenV, d.d. 31 maart 2025 met kenmerk V006-2025.

⁴ Kamerstuk 36 600 VI, nr. 128.

⁵ Kamerstuk 29 517, nr. 264.

akkoord komen over een mogelijke oplossing. Dan wordt duidelijk wat er nodig is om deze oplossing te implementeren.

Ik ga er van uit dat ik u hiermee voldoende heb geïnformeerd en de toezeggingen heb afgedaan.

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
I. Coenradie

Aan Veiligheidsberaad	Portefeuillehouder M. Schuurmans-Wijdeven, H. Bruls	Agendapunt 04
Classificatie Vertrouwelijk	Adviseur D. Spreeuwenberg, L. Van Horck	Datum vergadering 02-06-2025

Onderwerp: Voortgang weerbaarheid

Voorstel

Het Veiligheidsberaad wordt gevraagd:

1. Te reflecteren op de voortgang van het dossier Weerbaarheid en de uitgangspunten voor de criteria van het landelijk dekkend netwerk van noodsteunpunten;
2. Te bespreken wat de leden van het Veiligheidsberaad nodig hebben om goed geïnformeerd te zijn en op welke manier informatie optimaal kan landen binnen de veiligheidsregio's.

Aanleiding

Het versterken van maatschappelijke weerbaarheid is actueler dan ooit. Door onder meer geopolitieke (militaire en hybride) dreigingen en de effecten van klimaatverandering is dit thema in een stroomversnelling gekomen. Het Rijk, veiligheidsregio's en gemeenten werken er samen aan om ervoor te zorgen dat juist op lokaal niveau de weerbaarheid van de samenleving wordt versterkt.

Op verzoek van de bestuurlijk portefeuillehouders van het Veiligheidsberaad is eind 2024 een bestuurlijke tafel weerbare samenleving opgezet. Deelnemers zijn de Minister van Justitie en Veiligheid namens het Rijk, de portefeuillehouders Crisisbeheersing en Bevolkingszorg van het Veiligheidsberaad en de voorzitter van de VNG-commissie Bestuur en Veiligheid. Het heeft als doel om heldere samenwerkingsafspraken te maken ten aanzien van de aanpak van weerbaarheid.

Om concreet invulling te geven aan het versterken van de weerbaarheid van de samenleving door veiligheidsregio's stelde het Veiligheidsberaad op 13 december 2024 een bestuurlijke opdracht vast. Ook de VNG stelde een bestuurlijke opdracht vast. Tevens heeft het Veiligheidsberaad dit thema toegevoegd aan de eigen Strategische agenda 2024-2027.

In deze notitie wordt u geïnformeerd over de voortgang van het thema weerbaarheid. Tevens wordt u gevraagd de portefeuillehouders te adviseren over de uitgangspunten van het landelijk dekkend netwerk van noodsteunpunten en de informatiedeling op dit thema binnen de veiligheidsregio's.

Voortgang bestuurlijke opdrachten

De bestuurlijke opdracht van het Veiligheidsberaad wordt uitgewerkt door de RCDV in de onderliggende vakraad Risico- en crisisbeheersing. Hierbij wordt aansluiting gezocht met de VNG. De VNG werkt op haar beurt de eigen bestuurlijke opdracht uit in samenwerking met gemeenten en veiligheidsregio's. Zo ontstaat een steeds meer integrale decentrale aanpak voor de weerbaarheidsopgave.

Beide bestuurlijke opdrachten vragen om het formuleren van een gezamenlijk basisniveau weerbaarheid. Voor veiligheidsregio's is een inventarisatie langs 25 regio's gehouden en wordt gewerkt aan criteria voor een basisniveau. Voor gemeenten wordt nu een actielijst opgesteld die omschrijft waar gemeenten mee aan de slag moeten.

Daarbij benoemen beide opdrachten manieren waarop best-practices gedeeld worden. Zo wordt het platform WeerbaarNL benut en zet de VNG het eigen forum in om gemeenten kennis en ervaringen te laten delen.

Dreigingsscenario's worden nu door veiligheidsregio's samen met LOCC, Defensie en Politie uitgewerkt. Dit gebeurt binnen een Landelijk Project Team Multi-Dreiging. Het scenario militaire dreiging wordt als eerste uitgewerkt. Daarbij wordt ook randvoorwaardelijk gekeken naar wat qua informatiedeling vanuit het Rijk nodig is.

Voortgang ontwikkeling noodsteunpunten

Het verkennen van noodsteunpunten is een prominent onderdeel van de bestuurlijke opdrachten. De ontwikkeling hiervan is in een stroomversnelling gekomen wegens financiële gesprekken met het Rijk in het kader van de Voorjaarsnota. Een eerste uitwerking hiervan is besproken in het Veiligheidsberaad op 17 maart jl. Op basis hiervan wordt het voorstel verder geconcretiseerd. Bijgaand vindt u een notitie (bijlage a) die de uitgangspunten en dilemma's voor een landelijk dekkend netwerk noodsteunpunten omschrijft. Deze uitgangspunten zijn ook ter consultatie geagendeerd in het BO Bevolkingszorg en de BAC Crisisbeheersing. De input uit deze bestuurlijk adviescommissies wordt meegenomen in de verdere uitwerking van dit voorstel. In het Veiligheidsberaad van 27 juni wordt de nadere uitwerking van het basisniveau waaraan noodsteunpunten moeten voldoen geagendeerd.

Randvoorwaardelijk is dat het Rijk voldoende middelen ter beschikking stelt voor de daadwerkelijke ontwikkeling van noodsteunpunten. Het Rijk heeft bij de Voorjaarsnota €70 miljoen voor maatschappelijke weerbaarheid ter beschikking gesteld, maar het is nog niet duidelijk waar dit precies voor bestemd wordt. De voorzitter van het Veiligheidsberaad heeft reeds een brief gestuurd aan de minister van JenV om hier aandacht voor te vragen (bijlage b). De minister van JenV heeft aangegeven over de exacte verdeling van de middelen in gesprek te gaan met veiligheidsregio's en de VNG via de bestuurlijke tafel weerbaarheid. In het commissiedebat op 15 mei jl. werd duidelijk dat er ongeveer €5 miljoen wordt gereserveerd voor de publiekscampagne, in de vorm van een huis-aan-huispublicatie.

Ontwikkelingen Rijk

Het Rijk schetste de brede weerbaarheidsopgave in een Kamerbrief van de Ministers van JenV en Defensie van 6 december 2024. Dit omschreef wat er nodig was om weerbaarheid te vergroten. Voor de zomer verschijnt een volgende Kamerbrief met hoe dit opgepakt moet worden.

De weerbaarheidsopgave wordt geschetst langs 6 pijlers:

- Pijler 1 - Het beschermen van vitale en andere belangrijke processen in de maatschappij;
- Pijler 2 - Een parate en veerkrachtige samenleving;
- Pijler 3 - Het overeind houden van de Nederlandse democratie, rechtstaat en overheid;
- Pijler 4 - Een weerbare economie.
- Pijler 5 - Het beschermen en verdedigen van het eigen en bondgenootschappelijk grondgebied;

Pijler 6 - Het waarborgen van civiele ondersteuning aan de krijgsmacht bij de uitoefening van de militaire taak.

Voor veiligheidsregio's en gemeenten zit vooral een taak in de 2^e pijler. De meeste componenten van de bestuurlijke opdrachten kunnen onder deze pijler geschaard worden. Aanvullend zitten er verantwoordelijkheden in pijler 1 betreffende het borgen van de eigen continuïteit. Tevens kunnen de uitwerking van pijlers 5 en 6 door Defensie grote gevolgen hebben voor gemeenten en veiligheidsregio's. Bijvoorbeeld als zij gevraagd worden om Defensie te ondersteunen, of als niet meer gerekend kan worden op militaire bijstand in verband met een grootschalig conflict aan de oostgrens van de NAVO.

Tot slot is de landelijke publiekscampagne van het Rijk (Denk Vooruit) van belang voor gemeenten en veiligheidsregio's. Zij moeten hierop aan kunnen sluiten, zodat er voor inwoners een eenduidige boodschap is. De publiekscampagne krijgt dit najaar een intensivering. De Minister van JenV heeft hiervoor ook een huis-aan-huis flyer aangekondigd.

Betrokkenheid veiligheidsregio's

In het Veiligheidsberaad van 17 maart 2025 bleek dat de ontwikkelingen rondom het thema weerbaarheid elkaar in hoog tempo opvolgen. Het is daarom belangrijk om nieuwe informatie vanuit deze landelijke overlegketen goed in de regio te laten landen. Het BO Bevolkingszorg wordt daarom gevraagd om te bespreken wat er nodig is om iedere voorzitter voldoende geïnformeerd en betrokken te houden.

Besluitvormingsproces

Historie

Gremium	Datum	Inhoud besluit
Veiligheidsberaad	17 maart 2025	Versterken weerbare samenleving: onderbouwing claim noodsteunpunten en toevoeging aan de Strategische agenda
Veiligheidsberaad	12 december 2024	Instemmen met bestuurlijke opdracht de weerbare samenleving

Vervolg

Gremium	Datum	Inhoud besluit
Veiligheidsberaad	27 juni 2025	Voortgang bestuurlijke opdracht bespreken

Bijlagen

- a) Uitgangspunten noodsteunpunten
- b) Brief Veiligheidsberaad inzake Voorjaarsnota

BRANDWEER

Nederland

Brandweer Nederland
Kemperbergerweg 783, Arnhem
6816 RW Arnhem
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Telefoon (026) 355 24 00
info@brandweernederland.nl
www.brandweernederland.nl

Datum: 10 juni 2025
Onderwerp: Prepositioning Spanje

Inlichtingen bij
Edwin Kok
0628343049
edwin.kok@nipv.nl

Beste collega's,

Bijstand via prepositioning

Sinds drie jaar wordt vanuit de Europese Commissie de zogeheten 'prepositioning' georganiseerd, waarbij proactief op Europees niveau bijstand wordt georganiseerd voor landen met een hoger natuurbrandrisico. Brandweermensen uit verschillende Europese landen worden hierbij strategisch gepositioneerd in gebieden waar een verhoogd risico op (grootschalige) natuurbranden is. Op deze manier krijgt het land waarin de natuurbranden plaatsvinden snel extra ondersteuning én kunnen brandweermensen uit landen met minder ervaring in natuurbrandbestrijding veel kennis en ervaring opdoen.

Ook dit jaar worden vanuit 12 landen brandweermensen naar Frankrijk, Spanje, Portugal en Griekenland gestuurd in het kader van deze prepositioning. Ook Nederland is gevraagd om bijstand en na overleg tussen het NCC, LOCC en vertegenwoordigers van Brandweer Nederland is afgesproken dit jaar aan de prepositioning deel te nemen. Enerzijds om onze betrokkenheid en bijstandsbereidheid te tonen en anderzijds om te ervaren of en op welke wijze de prepositioning bijdraagt aan het vergroten van het kennisniveau bij betrokken Nederlandse brandweermensen. De Nederlandse inzet bestaat uit twee groepen van 20 brandweermensen die in de regio Galicië in Spanje zullen worden ingezet: één groep in de tweede helft van juli en de andere groep in de eerste helft van augustus.

Randvoorwaarden verantwoorde deelname

De organisatie van de prepositioning blijkt complexer dan verwacht en een aantal punten vraagt om extra aandacht. Waar initieel de verwachting was dat brandweercollega's onder de vlag van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) zouden worden uitgezonden en verzekerd zouden zijn via het European Response Coordination Center, bleek dit bij nader inzien niet het geval te zijn. De uitvraag voor deelname op 'persoonlijke titel' was toen al in gang gezet.

Onze doelen verbonden aan deelname aan de prepositioning staan nog steeds, deelnamebereidheid onder brandweercollega's is aanmerkelijk en toegevoegde waarde voor de ontwikkeling van natuurbrandbestrijding in Nederland is groot.

In overleg en samenwerking met het Expertisebureau Risicobeheer en de vakraad Bedrijfsvoering en in overleg met het NCC en het LOCC is gezocht naar het regelen van zaken rondom aansprakelijkheid ten aanzien van (financiële) schade bij een ongeval en eventuele andere noodzakelijke verzekeringen. NCC en LOCC hebben aanvullend onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om alle deelnemers alsnog onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van JenV uit te zenden. Dit heeft helaas niet tot de gewenste oplossing geleid.

Philippine Stevens van het Expertisebureau Risicobeheer heeft overleg gehad met Centraal Beheer, waar aansprakelijkheid van de veiligheidsregio's is verzekerd. Centraal Beheer heeft zich bereid verklaard om als vangnet te fungeren als een andere verzekering, zoals de aansprakelijkheidsverzekering van de brandweer in Spanje, geen dekking biedt. Voorwaarde daarbij is dat de deelname via de veiligheidsregio verloopt. Het werk voor prepositioning wordt dan gezien als 'werk voor de veiligheidsregio'.

Deelname onder de vlag van de veiligheidsregio biedt daarmee de mogelijkheid om alsnog deel te nemen aan de prepositioning, onze mensen ervaring te laten opdoen en onderzoek te doen in het kader van leren en ontwikkelen. In de bijlage staat meer informatie over dekking aansprakelijkheid en de reisverzekering.

De gevonden oplossing is adequaat en voor nu toereikend, maar kan niet gezien worden als structurele oplossing voor inzet in het buitenland. Er is aansluiting gezocht bij de vakraad Incidentbestrijding en Olav Strotmann, voorzitter vakraad, heeft kritisch meegedacht over de noodzakelijke afstemming met en instemming van de veiligheidsregio's. Voor een eventuele volgende prepositioning is beleidsvorming noodzakelijk. De ervaringen die nu opgedaan worden zullen daar een basis voor vormen.

Toegevoegde waarde deelname

De prepositioning is dus een formele inzet. Spanje zal een bijstandsverzoek indienen bij de Europese Commissie, waarna Nederland hulp aanbiedt met de teams die worden ingezet bij de prepositioning. De nadruk in de prepositioning ligt zoals ook al eerder is aangegeven op twee hoofdthema's: vakbekwaamheid en inzet. Het vakbekwaamheidsprogramma kunnen we volledig opstellen in samenwerking met de Spaanse collega's, zodat het programma zal aansluiten op de kennis en kunde die in Nederland nodig is. Om de collega's voor te bereiden op het werken in andere omstandigheden dan men in Nederland gewend is, is er een uitgebreid trainingsprogramma opgezet in Nederland dat voor alle deelnemers verplicht is. Hierbij wordt aandacht besteed aan het werken met handgereedschappen, teambuilding, eigen veiligheid, brandgedrag, werken in bergachtig terrein en de werking van het Union Civil Protection Mechanism (UCPM).

Kosten en organisatie prepositioning

Tijdens een inzet vallen de Nederlandse brandweerlieden onder het Spaanse commando. Vrijwel alle kosten van de prepositioning worden gedekt door de Europese Commissie (zoals overnachtingen, catering, aanvullende PBM's etc.), op 25% van de reiskosten na. Budget om dat te financieren is beschikbaar vanuit de middelen voor de specialistische natuurbrandteams in Nederland.

De beide teams bestaan uit 20 personen, waarvan de helft van de deelnemers afkomstig is uit de Handcrews (Overijssel en Zuid-Nederland). De andere deelnemers zijn geselecteerd uit een groot deel van de veiligheidsregio's in Nederland om op deze manier zo breed mogelijk de opgedane kennis te kunnen verspreiden. Op enkele regio's na, worden er dus vanuit iedere veiligheidsregio één of meerdere personen uitgezonden. Voor de meeste veiligheidsregio's geldt dat het om één of twee personen gaat.

De groep zal worden begeleid door twee landelijk betrokken collega's (Jitske Langeraad-van Vries, natuurbrandspecialist VRBN en Edwin Kok als coördinator van de Taskforce Natuurbranden) en zij zullen de afstemming tussen Spanje, Nederland en de Europese Commissie verzorgen. De operationele aansturing wordt gedaan door twee teamleiders van de Handcrews. Na afloop van de prepositioning zal er een uitgebreide evaluatie plaatsvinden om wat goed heeft gewerkt en wat beter moet in kaart te brengen.

Alle deelnemers hebben het gewenste opleidingsniveau en voldoen aan alle randvoorwaarden voor inzet bij brandbestrijding. Zij hebben zich verder op eigen initiatief ingeschreven en hebben er mee ingestemd om zonder vergoeding uitgezonden te worden. Daardoor kunnen we veel collega's een lange periode van 'realistisch oefenen' bieden tegen zeer lage kosten.

Instemming veiligheidsregio's

De deelnemers worden namens de verschillende veiligheidsregio's uitgezonden zodat er duidelijkheid is over het vraagstuk ten aanzien van ongevallen en aansprakelijkheid. Op deze manier kunnen we dit jaar de uitzending pragmatisch organiseren (we zien het ook als een pilot) en het vraagstuk in de komende periode verder uitwerken voor een eventuele volgende prepositioning. Omdat alle collega's hebben aangegeven zonder vergoeding deel te willen nemen, hoeven er vanuit de regio's geen aanvullende kosten gemaakt te worden. We gaan er van uit dat u kunt instemmen met de voorgestelde werkwijze en afhechting van aansprakelijkheden. Mocht dat niet zo zijn neem dan graag contact op met Edwin Kok (edwin.kok@nipv.nl), landelijk coördinator natuurbrandbeheersing.

Met deze unieke kans om onze brandweercollega's veel kennis en ervaring op te laten doen, zetten we weer een belangrijke stap om beter voorbereid te zijn op natuurbranden in Nederland. De branden in maart en april hebben laten zien dat we voor grote uitdagingen komen te staan bij zeer snel uitbreidende en grootschalige natuurbranden en

iedere manier waarop we extra kennis op kunnen doen draagt bij aan een veiligere en effectievere bestrijding in de toekomst.

Met vriendelijke groet,

Anton Slofstra
Portefeuillehouder natuurbrandbeheersing RCDV

**Bijlage: Afgestemde dekking binnen bestaande aansprakelijkheidspolis
Veiligheidsregio**

- 1.) **Risico op letsel door ongevallen (medische kosten, tijdelijk arbeidsongeschikt, blijvend arbeidsongeschikt/invaliden en overlijden)**
 - a. Collectieve ongevallenverzekering ERVRS (overlijden-blijvende invaliditeit)
 - b. Waarborgfonds VR's (medische kosten, tijdelijke arbeidsongeschiktheid, blijvende arbeidsongeschiktheid, overige aanspraken en dekking als de ongevallenverzekering geen dekking biedt).
- 2.) **Aansprakelijkheidsrisico -schade werknemer**
 - a. polis van de organisatie onder wiens leiding de medewerker op dat moment staat (primair= deze als eerste aanspreken)
 - b. polis van de VR waar de persoon een aanstelling heeft
 - c. in geval van 1 gebeurtenis met betrokkenheid van meerdere personen van verschillende VR's: Centraal Beheer handelt deze per VR af (voorwaarden kunnen dan verschillen)..
- 3.) **Aansprakelijkheidsrisico-schade derde(n)**
 - a. Particulier risico (als je schade toebrengt aan iets of iemand wat niets met je werk te maken heeft): de aansprakelijkheidsverzekering van de persoon zelf (is wettelijk niet verplicht, wel belangrijk om erop te wijzen dat dit zeer aan te raden is om deze af te sluiten).
 - b. Zakelijk risico (als je schade brengt aan iets of iemand wat niets met je werk te maken heeft m.u.v. schade met een voertuig) (gelijk aan punt 2):
 - i. polis van de organisatie onder wiens leiding de medewerker op dat moment staat (primair= deze als eerste aanspreken)
 - ii. polis van de VR waar de persoon een aanstelling heeft
 - iii. in geval van 1 gebeurtenis met betrokkenheid van meerdere personen van verschillende VR's: Centraal Beheer handelt deze per VR af (voorwaarden kunnen dan verschillen).
- 4.) **Risico op arbeidsongeschiktheid medewerker (ongeval of andere oorsprong)**
 - a. Het risico op loondoorbetaling bij ziekte (ongeacht of dit gerelateerd is aan het werk) draagt de VR zelf. Als een medewerker na 2 jaar ziek blijft, stroomt deze in in de WIA. Dat kan leiden tot gedeeltelijke of gehele arbeidsongeschiktheid (WGA vs IVA). De VR draagt gedurende een periode van maximaal 10 jaar deze kosten.
 - b. Als ziek door je werk door een ongeval komt komen de kosten voor rekening van de VR als sprake is van een beroeps (VR is eigen risicodragend).

- c. Als ziek door je werk door een ongeval komt komen de kosten voor rekening van de hoofdwerkgever of zelfstandige voor vergoeding in aanmerking met een maximering tot aan het UWV max dagloon. Het is daarom voor zelfstandigen zeer aan te raden om een arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten als dit niet voldoende is. Bij ASR krijgt een zelfstandige 5% korting als hij of zij een aanstelling bij de VR heeft. Voor hoofdwerkgevers geldt dat zij de bruto-loonkosten voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid vergoed krijgen, maar niet de vervangende inhuur bv.

5.) Risico voor niet gedekte medische kosten in het buitenland, repatriëring, bagageverlies, etc:

- Het NIPV heeft een collectieve reisverzekering die voor de periode van de prepositioning voor alle deelnemers en officiële bezoekers, in overleg met NIPV en afgestemd met Centraal Beheer, wordt uitgebreid.

6.) Ondersteuning bij de schadeafhandeling in geval van secundaire dekking

- Waar nodig biedt Centraal Beheer ondersteuning aan de betrokken veiligheidsregio('s) bij schadeafhandeling die binnen de verantwoordelijkheid valt van de bijstandsaanvrager, de brandweer in Spanje

24-70377/25-101446

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland		
Rnr.		
Sector/ afdeling	INGEKOMEN	Behan- delaar
BV	02 JUL 2025	M
Kopie: Staf Directie		

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
De heer A.J.M. Heerts
Postbus 234
7300 AE Apeldoorn

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Pepijn Hack
p.m.hack@minjenv.nl

Ons kenmerk
6437700

Kopie aan
Directeur Veiligheidsregio

Bijlage(n)
3

Datum 25 juni 2025
Betreft BDuR junibrief 2025 en loon- en prijsbijstelling 2025

Geachte heer Heerts,

Middels deze brief informeer ik u over de toekenning van de prijsbijstelling over 2025 en de BDuR bijdrage over 2026.

Loon- en prijsbijstelling 2025

Via deze brief informeer ik u over het besluit tot toekenning van de loon- en prijsbijstelling over de Brede doeluitkering rampenbestrijding (verder: BDuR). Voor 2025 komt dit neer op € 9.207.000,-. De verdeling over de regio's treft u aan in bijlage 1 bij deze brief. De uitkering van de loon- en prijsbijstelling over 2025 aan de regio's zal tegelijkertijd plaatsvinden met de betaling van het derde kwartaal van de bijdrage 2025. Deze betaling vindt medio juli 2025 plaats.

Bijdrage 2026

In het Besluit veiligheidsregio's, artikel 8.1, is bepaald dat ik, onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting van de uitgaven en ontvangsten van mijn ministerie, jaarlijks vóór 1 juli het bedrag van de doeluitkering aan de veiligheidsregio's van het daaropvolgende jaar vaststel. Onder verwijzing naar dat artikel stel ik u met deze brief op de hoogte van bedoeld bedrag voor het jaar 2025. Dit bedrag bedraagt €258.653.000,-. In dit bedrag is de doorwerking van de loon- en prijsbijstelling 2025 inbegrepen. Dit bedrag omvat tevens de volledige uitdeling van de extra middelen in het kader van crisisbeheersing en informatievoorziening. Volledigheidshalve meld ik u dat de BDuR ook bedoeld is om de ambities van de landelijke agenda crisisbeheersing te realiseren.

In de bijlagen 2 en 3 bij deze brief is de opbouw, respectievelijk de (voorlopige) verdeling, van de bijdrage voor 2026 over de 25 veiligheidsregio's weergegeven.

Met de beschikking, die u in december aanstaande, na de goedkeuring van mijn begroting, ontvangt, wordt de bijdrage voor 2026 definitief toegekend.

BDuR korting

Op grond van het Hoofdlijnenakkoord en de uitwerking in het regeerprogramma wordt de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (de Rijksbijdrage aan de veiligheidsregio's) vanaf 2026 met 10% (= € 27,7 miljoen) gekort. In het kader van de besluitvorming over de voorjaarsnota 2025 heeft het kabinet niet besloten om deze korting ongedaan te maken.

De korting is evenredig over alle onderdelen van de BDuR toegepast, met uitzondering van de bedragen zoals genoemd in artikel 8.2 van het Besluit Veiligheidsregio's. Dit zijn de extra bijdragen voor de Waddeneilanden, Schiphol en de CBRN-steunpunten.

Datum
25 juni 2025

Ons kenmerk
6437700

Weerbaarheid

In de voorjaarsnota wordt door het kabinet vanaf 2027 voor Weerbaarheid structureel €70 miljoen vrijgemaakt. Aanvullend hierop wordt in 2025 €10 miljoen en in 2026 €20 miljoen vrijgemaakt. Voor de invulling van deze middelen zal de focus liggen op de versterking van de regionale en lokale weerbaarheid en de publiekscampagne inclusief een huis-aan-huis- publicatie. Over de versterking van de regionale en lokale weerbaarheid (waaronder de inrichting van noodsteunpunten) worden met het Veiligheidsberaad en in afstemming met de VNG afspraken gemaakt. Nadat deze afspraken zijn gemaakt, zal ik u informeren over hoe dit mogelijk doorwerkt in de BDuR.

Voor de volledigheid maak ik het voorbehoud dat de Voorjaarsnota 2025 nog niet definitief is, omdat de parlementaire behandeling hiervan nog moet plaatsvinden.

Correctie CBRN-steunpunten

Op verzoek van Amsterdam-Amstelland is de taak voor het in stand houden van een CBRN steunpuntregio overgedragen naar Kennemerland en Noord-Holland Noord. Hier is vorig jaar december een besluit over genomen. De bijdrage die Amsterdam-Amstelland ontving wordt evenredig verdeeld over Kennemerland en NHN. In de verwerking hiervan is per abuis aan NHN het volledige bedrag toegekend. Het bedrag aan Kennemerland klopt wel.

Dit zal met terugwerkende kracht in de 3^e kwartaalbetaling gecorrigeerd worden. Dit betekent voor de overige regio's dat de bijdrage in 2025 iets hoger zal uitvallen dan in de decemberbrief gecommuniceerd is.

Meerjarig kader

De prognose voor het meerjarig kader, inclusief de meerjarige doorwerking van de loon- en prijsbijstelling 2025, de korting op de BDuR en de ophoging van de extra middelen in het kader van de crisisbeheersing en informatievoorziening, is als volgt:

2027: € 258.599.000,-

2028: € 258.592.000,-

2029: € 258.593.000,-

In bijlage 4 is de verdeling van dit meerjarig kader over de 25 veiligheidsregio's opgenomen.

Met het oog op de benodigde flexibiliteit worden ten aanzien van de aanwending en verdeling van die extra aanvullende middelen in het kader van de crisisbeheersing en informatievoorziening uiterlijk 31 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar dat deze middelen beschikbaar komen, afspraken tussen de veiligheidsregio's en JenV gemaakt.

Het meerjarige kader is slechts een prognose. Dit is onder voorbehoud van de door de Tweede Kamer vastgestelde ontwerpbegroting, de hierop volgende suppletoire begrotingen en de bijbehorende budgettaire kaders van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid behoudt het recht om op basis van deze kaders de prognose bij te stellen. De daadwerkelijke toekenning gebeurt in de Decemberbrief voorafgaand aan het jaar waarop de bijdrage van toepassing is.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
25 juni 2025

Ons kenmerk
6437700

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot Pepijn Hack
(p.m.hack@minjenv.nl).

Een afschrift van deze brief is verzonden naar de directeur van uw regio.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

drs. Monique Vogelzang
Directeur-Generaal Politie en Veiligheidsregio's

Regio	Loon- en prijsbijstelling 2025
Groningen	€ 388.136,77
Fryslân	€ 405.491,58
Drenthe	€ 284.508,14
IJsselland	€ 304.375,10
Twente	€ 327.190,21
Noord- en Oost-Gelderland	€ 407.344,69
Gelderland-Midden	€ 361.230,19
Gelderland-Zuid	€ 342.559,61
Utrecht	€ 530.030,32
Noord-Holland-Noord	€ 332.104,07
Zaanstreek-Waterland	€ 206.651,37
Kennemerland	€ 274.372,20
Amsterdam-Amstelland	€ 516.846,74
Gooi- en Vechtstreek	€ 177.325,84
Haaglanden	€ 438.515,75
Hollands Midden	€ 355.757,85
Rotterdam-Rijnmond	€ 685.039,63
Zuid-Holland-Zuid	€ 289.521,45
Zeeland	€ 352.502,03
Midden- en West-Brabant	€ 556.231,48
Brabant-Noord	€ 354.504,01
Brabant-Zuidoost	€ 361.016,63
Limburg-Noord	€ 327.942,39
Zuid-Limburg	€ 339.120,73
Flevoland	€ 288.681,19
Totaal	€ 9.207.000,00

Bijlage 2 bij BDuR junibrief 2025: opbouw te verwachten bijdrage 2026

Nr.	Regio	Woonr.	Beb. Opp.	OAD-WR	Kernen 500	Totale opp.	HVW	BRZO	Inwoners	OZB	Vast deel	Verh. In basis
1	Groningen	2 424.469	328.190	266.997	38.235	712 203	459.032	909.761	192 431	120.253	2.129.717	7.581.287
2	Fryslân	2.634 819	419 599	160.072	61.967	1 385.458	555 764	255.870	211.809	120.416	2.129.717	7.935.491
3	Drenthe	1.963.349	314.784	96 078	40.212	645 976	9.624	142.150	161.321	85.293	2 129.717	5.588 504
4	IJsselland	1.996.251	304.086	153.285	24.391	461 995	512 233	113.720	175 433	118.629	2.129.717	5.989.739
5	Twente	2.391.947	354.936	205.146	23.732	362.411	353.433	255.870	205.058	124.622	2 129.717	6.406.872
6	Noord- en Oost-Gelderland	3.226.571	491 304	206.404	43 509	676.728	498 548	255 870	270 359	153.561	2.129.717	7.952.570
7	Gelderland-Midden	2.681.251	320.268	240.226	30 983	294.230	618 002	426.451	230 824	138.073	2 129.717	7.110.024
8	Gelderland-Zuid	2.103.295	282 418	172.676	37 576	266.895	1 175.971	284.300	186.520	111.211	2.129.717	6 750.579
9	Utrecht	5.087.127	488.257	633.110	42.190	375.977	753.314	199.010	448 018	286.516	2 129 717	10.443.237
10	Noord-Holland-Noord	2.653.549	320.607	207.726	40.212	608.694	-	227.440	217 454	126.783	2 129 717	6.532.182
11	Zaanstreek-Waterland	1.259.424	113.076	141.919	9 888	111.650	97 537	28 430	111 650	57 583	2.129.717	4.060.875
12	Kennemerland	2 096.449	201 302	298.619	13 844	114.342	72.085	199 010	180 663	118.820	2 129 717	5.424.851
13	Amsterdam-Amstelland	4.709.306	247.751	1.518.876	7.251	91.399	280 249	540 171	364 384	313 047	2.129.717	10.202.152
14	Gooi- en Vechtstreek	930.299	79 018	113.263	8 570	60.060	4.827	28.430	78.325	41 976	2 129 717	3 474.484
15	Haaglanden	4 443.453	289.257	1.006.974	10.548	108.568	-	28 430	371.985	247 004	2 129 717	8.635.935
16	Hollands Midden	3 093 031	299 143	372 878	33 620	217.751	294 205	170 580	269.497	153.485	2.129.717	7.033 907
17	Rotterdam-Rijnmond	5 253 117	390.145	948 577	29.665	296.015	825.121	2.729.284	436.635	305.725	2 129 717	13 344.000
18	Zuid-Holland-Zuid	1 709 785	179.093	171 315	22.413	174.867	661 966	398 021	150.831	91 974	2.129 717	5 689.982
19	Zeeland	1 729 381	249.850	95 345	49.442	706.954	1.123.628	597 031	125.323	88.830	2.129.717	6 895.500
20	Midden- en West-Brabant	4 328 227	620.359	438.042	49.442	545.407	789.968	1.336.212	370.768	270 077	2.129 717	10.878.218
21	Brabant-Noord	2.482 585	395.088	189.292	35.598	328.073	604.347	426 451	216.612	144 870	2.129.717	6 952.633
22	Brabant-Zuidoost	3.036.844	445.532	305 536	34.279	351.296	-	369.591	258.936	180 928	2.129 717	7 112 659
23	Limburg-Noord	2 064 416	383.239	123 698	43.509	373.292	667.265	398 021	170.549	120.260	2.129.717	6.473 964
24	Zuid-Limburg	2.529 736	276.663	235.457	27.687	159.282	237.817	653.891	192.093	104 916	2.129.717	6.547.257
25	Flevoland	1.533 109	195.479	120.854	11.866	581.362	770.055	85.290	144.264	90 733	2.129.717	5.662 728
		68.361.792	7.989.441	8.422.365	770.628	10.010.887	11.364.993	11.059.286	5.741.741	3.715.584	53.242.913	180.679.629

Bijlage 3 bij BDuR junibrief 2025: te verwachten bijdrage 2026

Nr.	Regio	Verhouding in basis	1) Verdeling extra middelen	Verhouding incl. UF	Bijzondere bijdragen	Totaal uitkering	compensatie LMO Zeeland	2) Verdeling extra middelen	Totale uitkering
			crisisbeheersing					informatievoorziening per veiligheidsregio	
1	Groningen	7 581 287	1 577 522	8 025 867	175 000	9 778 388	-4 267	842 160	10 616 281
2	Fryslân	7 935 491	1 651 225	8 400 842	150 000	10 202 067	-4 675	842 160	11 039 552
3	Drenthe	5 588 504	1 162 862	5 916 224	-	7 079 086	-3 281	842 160	7 917 965
4	IJsselland	5 989 739	1 246 351	6 340 988	-	7 587 339	-3 505	842 160	8 425 994
5	Twente	6 406 872	1 333 148	6 782 582	-	8 115 730	-3 745	842 160	8 954 145
6	Noord- en Oost-Gelderland	7 952 570	1 654 779	8 418 922	175 000	10 248 701	-4 691	842 160	11 086 170
7	Gelderland-Midden	7 110 024	1 479 461	7 526 968	-	9 006 429	-4 041	842 160	9 844 548
8	Gelderland-Zuid	6 750 579	1 404 667	7 146 445	-	8 551 112	-3 988	842 160	9 389 284
9	Utrecht	10 443 237	2 173 039	11 055 647	-	13 228 686	-5 823	842 160	14 065 023
10	Noord-Holland-Noord	6 532 182	1 359 223	6 915 240	115 500	8 389 963	-3 771	842 160	9 228 352
11	Zaanstreek-Waterland	4 060 875	844 991	4 299 011	-	5 144 002	-2 388	842 160	5 983 774
12	Kennemerland	5 424 851	1 128 808	5 742 974	7 587 500	14 459 282	-3 179	842 160	15 298 263
13	Amsterdam-Amstelland	10 202 152	2 122 874	10 800 424	-	12 923 298	-5 691	842 160	13 759 767
14	Gooi- en Vechtstreek	3 474 484	722 974	3 678 234	-	4 401 208	-2 128	842 160	5 241 240
15	Haaglanden	8 635 935	1 796 974	9 142 362	175 000	11 114 336	-4 933	842 160	11 951 563
16	Hollands Midden	7 033 907	1 463 623	7 446 388	-	8 910 010	-4 007	842 160	9 748 163
17	Rotterdam-Rijnmond	13 344 000	2 776 633	14 126 516	175 000	17 078 149	-7 650	842 160	17 912 659
18	Zuid-Holland-Zuid	5 689 982	1 183 977	6 023 653	-	7 207 630	-3 424	842 160	8 046 366
19	Zeeland	6 895 500	1 434 823	7 299 864	-	8 734 686	100 000	842 160	9 676 846
20	Midden- en West-Brabant	10 878 218	2 263 551	11 516 136	-	13 779 686	-6 006	842 160	14 615 840
21	Brabant-Noord	6 952 633	1 446 711	7 360 348	-	8 807 059	-3 883	842 160	9 645 336
22	Brabant-Zuidoost	7 112 659	1 480 009	7 529 758	175 000	9 184 767	-3 982	842 160	10 022 945
23	Limburg-Noord	6 473 964	1 347 109	6 853 609	-	8 200 718	-3 707	842 160	9 039 171
24	Zuid-Limburg	6 547 257	1 362 360	6 931 200	-	8 293 560	-3 926	842 160	9 131 794
25	Flevoland	5 662 728	1 178 306	5 994 800	-	7 173 106	-3 309	842 160	8 011 957
		180.679.629	37.596.000	191.275.000	8.728.000	237.599.000	0	21.054.000	258.653.000

Bijlage 4 bij BDuR junibrief 2025: te verwachten bijdrage 2027 – 2029

Nr.	Regio	2027	2028	2029
1	Groningen	€ 10.614.016	€ 10.613.722	€ 10.613.764
2	Fryslân	€ 11.037.181	€ 11.036.873	€ 11.036.917
3	Drenthe	€ 7.916.294	€ 7.916.078	€ 7.916.109
4	IJsselland	€ 8.424.204	€ 8.423.972	€ 8.424.005
5	Twente	€ 8.952.231	€ 8.951.982	€ 8.952.018
6	Noord- en Oost-Gelderland	€ 11.083.793	€ 11.083.485	€ 11.083.529
7	Gelderland-Midden	€ 9.842.423	€ 9.842.147	€ 9.842.187
8	Gelderland-Zuid	€ 9.387.266	€ 9.387.005	€ 9.387.042
9	Utrecht	€ 14.061.902	€ 14.061.497	€ 14.061.555
10	Noord-Holland-Noord	€ 9.226.400	€ 9.226.147	€ 9.226.183
11	Zaanstreek-Waterland	€ 5.982.561	€ 5.982.403	€ 5.982.426
12	Kennemerland	€ 15.296.642	€ 15.296.432	€ 15.296.462
13	Amsterdam-Amstelland	€ 13.756.718	€ 13.756.323	€ 13.756.380
14	Gooi- en Vechtstreek	€ 5.240.201	€ 5.240.067	€ 5.240.086
15	Haaglanden	€ 11.948.982	€ 11.948.647	€ 11.948.695
16	Hollands Midden	€ 9.746.061	€ 9.745.789	€ 9.745.827
17	Rotterdam-Rijnmond	€ 17.908.671	€ 17.908.154	€ 17.908.228
18	Zuid-Holland-Zuid	€ 8.044.665	€ 8.044.445	€ 8.044.476
19	Zeeland	€ 9.674.785	€ 9.674.518	€ 9.674.556
20	Midden- en West-Brabant	€ 14.612.589	€ 14.612.168	€ 14.612.228
21	Brabant-Noord	€ 9.643.258	€ 9.642.988	€ 9.643.027
22	Brabant-Zuidoost	€ 10.020.819	€ 10.020.544	€ 10.020.583
23	Limburg-Noord	€ 9.037.236	€ 9.036.985	€ 9.037.021
24	Zuid-Limburg	€ 9.129.837	€ 9.129.583	€ 9.129.620
25	Flevoland	€ 8.010.265	€ 8.010.045	€ 8.010.077
	Totaal	258.599.000	258.592.000	258.593.000

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Minister R. Tieman
Postbus
2500 EA Den Haag

Datum
26 juni 2025

Ons kenmerk
U202500436

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Minister D. van Weel
Postbus
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Regionaal en lokaal perspectief betreffende invoering landelijk vuurwerkverbod

Hooggeachte heer Tieman en heer van Weel,

Op woensdag 19 februari heeft de Tweede Kamer uitgebreid gedebatteerd over het initiatiefwetsvoorstel dat het afsteken van vuurwerk door consumenten verbiedt. Dit wetsvoorstel is op dinsdag 8 april door een meerderheid van de Tweede Kamer aangenomen. Bij het wetsvoorstel zijn twee amendementen aangenomen, waarmee er een ontheffing kan worden verleend (Bikker c.s. 35 386, nr. 14) en er een zware voorhangprocedure met onder andere een handhavingsplan wordt voorgeschreven (Michon Derksen 35 386, nr. 16).

Vuurwerk (zowel legaal als illegaal) leidt tot branden en andere gevaarlijke situaties en is een katalysator geworden voor normloos gedrag. Dat gaat ten koste van de veiligheid van de inwoners van Nederland en van onze hulpverleners. Daarom zijn wij als Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Veiligheidsberaad en Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB) verheugd dat het landelijke vuurwerkverbod nu realiteit wordt. Hierbij streven wij naar hetzelfde doel: een mooie en veilige jaarwisselingstraditie met minder branden, slachtoffers en schade.

Uit een recente peiling van de VNG blijkt dat ongeveer 75% van de ondervraagde gemeenten voor een landelijk vuurwerkverbod is.¹ Maar, zoals eerder aangegeven in een standpunt van de VNG, zijn er zorgen over de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van het vuurwerkverbod. Veiligheidsregio's en gemeenten hebben op kortetermijn behoefte aan duidelijkheid over de impact van de voorgestelde regelgeving en de wijze waarop deze lokaal moet worden toegepast. Uniformiteit is hierin van groot belang, zodat er landelijk dezelfde regels gelden. Door de bevoegdheid tot ontheffen bij de burgemeester te beleggen, dient er binnen de landelijke regels ook ruimte te zijn voor lokale autonomie om lokaal afwegingen te kunnen maken. De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) zal dus enerzijds uniformiteit moeten nastreven (waar ook de brandweerorganisatie en politie baat bij hebben), maar anderzijds ook lokaal ruimte moeten laten om afwegingen te kunnen maken. Ook wijzen wij hiervoor op het belang van de uitvoeringstoets,

¹ Landelijk vuurwerkverbod: resultaten peiling onder gemeenten. Zie <https://vng.nl/nieuws/landelijk-vuurwerkverbod-uitkomsten-peiling-onder-gemeenten>

die uitgevoerd kan worden door het Kenniscentrum Analyse van de VNG. De VNG wacht daarvoor op een verzoek van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). De VNG wil het proces omtrent de uitvoeringstoets graag zo snel mogelijk in gang zetten, zodat de uitkomsten van deze toets op tijd kunnen worden meegenomen in de besluitvorming over de verdere invulling van het vuurwerkverbod. Wij denken hierin graag actief mee.

We zijn dan ook blij met het initiatief van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) om een Regie- en Expertgroep op te richten, waarbij diverse partners zowel bestuurlijk als ambtelijk ervaringen uit kunnen wisselen en input kunnen leveren voor het handhavingsplan. Het is essentieel dat alle stakeholders hierbij betrokken worden, zo ook de brandweer, politie en vuurwerkbranche. Er dient aandacht te zijn voor de positie en veiligheid van hulpverleners, die mogelijk vaker moeten gaan optreden, in extremere omstandigheden en vaker onder politiebegeleiding (waarvan de capaciteit beperkt is). Tevens is aandacht voor het vervoer en de opslag van vuurwerk cruciaal. Het huidige fijnmazige netwerk zal er waarschijnlijk anders uit gaan zien en dat gaat nieuwe risico's met zich meebrengen. Zo moeten er mogelijk nieuwe eisen worden opgesteld voor de wijze waarop particulieren thuis het vuurwerk (boven een bepaalde hoeveelheid) mogen opslaan. Het is hierbij van belang dat landelijk dezelfde regels gaan gelden.

Een ander onderdeel dat naar onze mening extra aandacht vraagt, betreft de bevoegdheden van de burgemeester. De VNG en NGB hadden graag gezien dat bij de totstandkoming van het wetsvoorstel – inclusief de aangenomen amendementen – gebruik was gemaakt van het bestaande afwegingskader voor nieuwe burgemeestersbevoegdheden.² De burgemeester speelt immers een cruciale rol in de uitvoering en handhaving van het landelijke vuurwerkverbod en verdient dan ook een gedegen juridische en praktische verankering in het nieuwe beleid.

Meer in brede zin vragen wij aandacht voor het zoveel mogelijk tegengaan van internationale illegale handel in vuurwerk, waardoor ook de invoer ervan aan banden wordt gelegd. We zouden graag zien dat de inzet hierop onverminderd wordt voortgezet in gesprekken met vertegenwoordigers binnen de Europese Unie, met een focus op betere controle en Europese samenwerking. Daarbij is ook het toezicht van belang op een juiste classificering van het vuurwerk dat voor de Nederlandse markt is toegestaan.

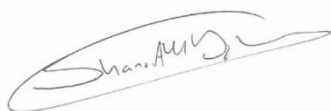
Wij gaan ervan uit dat onze aandachtspunten zoals beschreven in deze brief worden meegenomen bij de uitwerking van het nieuwe beleid, zodat we gezamenlijk kunnen toewerken naar een veilige jaarwisselingstraditie met minder branden, slachtoffers en schade en met veiligere omstandigheden voor hulpverleners.

In afwachting van uw reactie,

Sharon A. M. Dijksma
Voorzitter VNG

Hein van der Loo
Voorzitter Veiligheidsberaad

Marianne Schuurmans-Wijdeven
Wvd. Voorzitter NGB

² Consultatiebrief Afwegingskader Nieuwe Burgemeestersbevoegdheden. Zie <https://www.burgemeesters.nl/assets/documents/Consultatiebrief-afwegingskader-nieuwe-burgemeestersbevoegdheden.PDF>

Aan de directie van de veiligheidsregio's
IJsselland, Twente, Gelderland-Zuid, VGGM, VNOG

bestuurssecretariaat@vrijsselland.nl

info@vrtwente.nl

directiesecretariaat@vrgz.nl

info@vggm.nl

bestuurssecretariaat@vnog.nl

Datum : 30 juni 2025
Ons kenmerk : 25-72593/25-101185/AM
Behandeld door : R. Sinselmeijer
Onderwerp : Definitieve jaarrekening 2024

Uw brief van : -
Uw kenmerk : -
Bijlage(n) : Definitieve jaarrekening 2024

Geachte directie,

Sinds maart 2023 is de Meldkamer Oost-Nederland (MKON) operationeel. Een onderdeel van deze meldkamer is onze gezamenlijke Meldkamer Brandweer/Multi (MKBM), waar de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel samen voor verantwoordelijk zijn.

Met deze brief willen wij u informeren over de definitieve jaarrekening 2024 van de MKON-MKBM.

Achtergrond van deze brief

De samenwerking van de vijf veiligheidsregio's voor de MKON-MKBM is vastgelegd in het door de vijf AB's vastgestelde convenant MKON-MKBM (art. 35 WvR). In het convenant is opgenomen hoe het jaarrekeningproces van de MKON-MKBM verloopt (artikel 5, lid 3, 4 en 5). Zoals wij samen hebben afgesproken vervult Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) het werkgeverschap voor onze MKON-MKBM. De begroting van de MKON-MKBM is administratief opgenomen in de VNOG begroting en de VNOG cyclus wordt gevolgd. De jaarrekening van MKON-MKBM is dan ook onderdeel van de jaarrekening van VNOG.

In het convenant staat wanneer wij de regio's informeren over de jaarrekening. Eind maart hebben wij u een brief gestuurd met de voorlopige jaarrekening 2024 van de MKON-MKBM. Met deze brief sturen wij u de definitieve jaarrekening 2024. De definitieve jaarrekening wijkt niet af van de voorlopige jaarrekening. Het algemeen bestuur van VNOG heeft de totale VNOG jaarrekening op 26 juni definitief vastgesteld.

Definitieve jaarrekening 2024 MKON-MKBM

Bijgevoegd treft u de definitieve jaarrekening 2024 van MKON-MKBM aan. Het resultaat over 2024 is positief. Zoals vastgelegd in het convenant wordt een positief resultaat automatisch toegevoegd aan de reserve MKON-MKBM in de VNOG begroting. Wij zullen uitvoering geven aan deze bepaling uit ons convenant. Er is in het convenant voor deze reserve MKON-MKBM (nog) geen plafond afgesproken. De MKON-MKBM bestaat nog maar kort; we willen enige tijd ervaring opdoen, ook omtrent de financiën. Bovendien komen er mogelijk nog ontwikkelingen (ook vanuit het land) op ons af, waarbij inzet van de reserve gewenst kan zijn (zie ook volgende alinea). Bij de evaluatie na drie jaar (zie volgende alinea) kunnen we tevens de werking van de reserve evalueren en mogelijk een plafond afspreken. Het meerdere dat uitstijgt boven het plafond kan vervolgens terugvloeien naar de vijf regio's conform onze financiële verdeelsleutel.

Evaluatie

Na drie jaar functioneren zal er een evaluatie van de MKON-MKBM plaatsvinden (2026), met daarvoor twee tussenevaluaties. Zoals in de jaarrekening 2024 gemeld, is er in 2024 gestart met de 1^e tussenevaluatie. Inmiddels is begin 2025 deze 1^e tussenevaluatie afgerond. In 2025 volgt de volgende tussenevaluatie en daarna de (eind)evaluatie (drie jaar na de start) in 2026. Op basis van de 1^e tussenevaluatie wordt er tijdelijk extra capaciteit aangetrokken. De directeuren veiligheidsregio's en de Bestuursraad MKON-MKBM hebben hiertoe besloten.

Onze MKON-MKBM heeft sinds de start van de nieuwe meldkamer in de afgelopen maanden altijd haar taken uitgevoerd. De grote operatie van de samenvoeging van de meldkamers is uitgevoerd, hoewel ook nog punten resteren. De periode in aanloop naar de nieuwe meldkamer is de afgelopen jaren een intensieve periode geweest en de 'opstartfase', ook in het grotere geheel van de MKON met alle andere betrokken partijen, is nog niet voorbij. De werkdynamiek in het meldkamerdomein lokaal (MKON) en landelijk blijft ongekeerd hoog. Lopende en komende uitdagingen vragen ook de komende periode veel effort van het team. Gelet op de hoge werkdynamiek wordt er tijdelijk extra personele capaciteit (3 fte voor 1,5 jaar) aangetrokken om hier uitvoering aan te kunnen geven. De kosten hiervan kunnen worden gedekt vanuit bestaande middelen, zodat dit géén effect heeft op de regionale bijdragen aan MKON-MKBM.

Via de begrotingen en jaarrekeningen houden wij u periodiek op de hoogte van de voortgang van onze MKON-MKBM en t.z.t. informeren wij u over de uitkomsten van de eindevaluatie.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Namens het directiebestuur MKON-MKBM

drs. D.G.L. Kransen,
voorzitter directiebestuur MKON-MKBM

Definitieve jaarrekening 2024 MKON-MKBM

zoals opgenomen in de jaarstukken 2024 van VNOG

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer / Multi (MKON-MKBM)

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MKON-MKBM primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

Een zelfstandig organisatieonderdeel binnen de Meldkamer Oost-Nederland (MKON)¹ is de Meldkamer Brandweer/Multidisciplinaire samenwerking (MKBM). Deze MKBM valt onder verantwoordelijkheid van de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel. De MKBM verzorgt de meldkamerfunctie van de brandweertaak en ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de GHOR.

Het centrale werkgeverschap voor de MKBM is door de vijf veiligheidsregio's belegd bij VNOG; de medewerkers zijn bij VNOG in dienst en uitgaven verlopen via de VNOG-begroting. Hoewel georganiseerd binnen VNOG, valt het functioneren van de MKBM onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de vijf regio's. Naast het werkgeverschap voert VNOG als werkgever bepaalde bedrijfsvoeringtaken voor de MKBM uit.

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De wettelijke kerntaak is uitgevoerd: het 24/7 aannemen, verwerken en begeleiden van noodmeldingen uiteenlopend van kleine incidenten tot rampen en crises.
- De keten van melding, alarmering en begeleiding was snel en betrouwbaar en de continuïteit was gegarandeerd.
- De operationele taak van Calamiteitencoördinator (Caco) was 24/7 beschikbaar.

2. Vakbekwaam en deskundig

De kennis en vaardigheden van de medewerkers MKBM zijn vergroot.

3. Sterke informatiepositie

- Er kwam hoogwaardige informatievoorziening vanuit de meldkamer om de inzet van de hulpdiensten op straat zo goed mogelijk te laten verlopen.
- De MKON-MKBM heeft een bijdrage geleverd aan het actuele veiligheidsbeeld van de veiligheidsregio's.
- De MKON-MKBM heeft ingespeeld op de landelijke ontwikkeling van de meldkamers naar informatieknooppunten.

¹ De MKON bestaat sinds maart 2023

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De centralist meldkamer was verantwoordelijk voor het aannemen, verwerken, uitgeven en afhandelen van alle meldingen voor de vijf veiligheidsregio's.
- De MKON-MKBM heeft voorzien in een rooster (beheer en bewaking).
- Er is een succesvolle pilot 'zelfroostering' gedraaid en die wordt geëvalueerd en naar verwachting gecontinueerd.
- Er heeft werving plaatsgevonden vanwege verloop en dit was succesvol; mensen zitten inmiddels in opleiding. Vanwege nieuw verloop zijn nieuwe procedures weer opgestart.
- De wettelijk bepaalde functie van Calamiteitencoördinator is ingevuld door vrijgestelde CaCo's.
- Er is een nieuwe Caco-ring georganiseerd (landelijk): alle Caco's hebben dezelfde uitrusting gekregen, wat van belang is voor uitwisseling en om met elkaar in contact te treden.
- De jaarwisseling is traditioneel de drukste dag/nacht. De jaarwisseling 2023/2024 is op de meldkamer relatief rustig verlopen, mede dankzij de inzet van meer personeel. Vanwege het feit dat de jaarwisseling op een zondag viel en het slecht weer was, was deze jaarwisseling qua meldingen wat atypisch. De jaarwisseling 2024/2025 is voorbereid en zal naar verwachting een aanvullend beeld gaan geven.

2. Vakbekwaam en deskundig

- Er is een missie/visie opgesteld t.b.v. onder andere vakbekwaamheidsbeleid en er is regie gevoerd op het mono- en multidisciplinair oefenen.
- Het oefenplan is opgesteld en uitgevoerd.
- Er was verbinding met het (inter)regionaal netwerk van vakbekwaamheid (veiligheidsregio's).
- Er is in toenemende mate uitwisseling geweest tussen de meldkamers onderling op het gebied van vakbekwaamheid, waaronder uitwisseling van oefenprogramma's.
- Al het personeel is gecertificeerd.
- De MKON-MKBM heeft bijgedragen aan het leren van incidenten en doen van evaluaties.
- Plannen zijn opgesteld en vertaald voor gebruik op de meldkamer in geval van evenementen en rampen (implementeren en actualiseren).
- Leerpunten uit evaluaties zijn vertaald naar procedures en plannen, incl. implementatie. De planvorming is niet in GMS geïmplementeerd en geactualiseerd, maar in het nieuwere systeem dat hiervoor bedoeld is.
- Waar nodig/relevant zijn incidenten geëvalueerd.

3. Sterke informatiepositie

- De CaCo heeft op de meldkamer de rol van informatiemanager vervuld.
- Er is gestart met een dagelijkse multi-briefing vanuit de Caco voor alle kolommen.
- De meldkamer heeft een eigen veiligheidsbeeld bijgehouden, in aanvulling op het veiligheidsbeeld van de veiligheidsregio's.
- De pilot virtuele assistent is uitgevoerd.
- De informatievoorziening van de meldkamer kwam tot stand in samenwerking met de vijf veiligheidsregio's, op basis van hun bekendheid met verzorgingsgebied en inzetpotentieel.
- Er is gewerkt aan afstemming en samenwerking tussen de meldkamer en veiligheidsregio's ten behoeve van de planvorming; Hier liggen nog wel verbetermogelijkheden die n.a.v. de 1^e evaluatie van de MKON-MKBM (zie hierna) naar voren zijn gekomen.
- Medewerkers hebben niet alleen meldingen aangenomen en eenheden gealarmeerd, maar hebben burgers en hulpverleners ook voorzien van handelingsperspectieven en andere relevante informatie.

- De interne en externe communicatie over uitrukken en incidenten is door de veiligheidsregio's zelf uitgevoerd.

Overig

- Er is gestart met de eerste jaarevaluatie van de nieuwe meldkamer. Doel is om met name de uitgangspunten en afspraken uit het organisatieplan te toetsen aan de dagelijkse praktijk. Deze evaluatie maakt deel uit van een serie van drie. Per evaluatie zal de nadruk op andere elementen liggen. Het concept rapport van de 1^e evaluatie wordt begin 2025 opgeleverd; daarna komt een vervolgtraject voor uitvoeren aanbevelingen.
- De MKON heeft aangesloten bij ontwikkelingen en vernieuwingen in de regio's daar waar deze impact hebben op de meldkamer. Zo is eind 2024 onderzoek naar mogelijke overgang van de ZCC's Arnhem-Nijmegen naar MKON in gang gezet.
- De MKON heeft geparticipeerd in de landelijke doorontwikkeling van het meldkamerdomein.
- Binnen de MKON zelf blijft de samenwerking met de andere diensten (politie, ambulance) onderwerp van aandacht en verbetering.

Wat heeft het gekost?

Alle kosten van de primaire meldkamerorganisatie MKON-MKBM en de daarvoor benodigde bedrijfsvoering door VNOG worden gedragen door de vijf veiligheidsregio's op basis van een vaststaande eerder bepaalde verdeelsleutel die gebaseerd was op het inwoneraantal als objectieve verdeelmethode. De bijdrage van de veiligheidsregio's en de kosten verlopen via de VNOG-begroting. De financiële risico's worden op basis van de gehanteerde verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen. Met VNOG zijn afspraken gemaakt voor de verwerking in de begroting, en daarmee voor de verrekening, van de (structurele en incidentele) kosten van ondersteunende taken op het gebied van onder andere HRM en Financiën.

Programma	Grootboek nummer	Omschrijving	SALDO					
			Begroting primitief 2024	Begroting wijziging 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Rechten/Verplichting 2024	Restant 2024
4.0		MON	1.206.000	18.400	1.224.400	1.224.400		-0
	6220060099	Mutaties reserves MON		-391.400	-391.400	6.508		-397.908
	6910060002	Zorg voor personeel MKON		15.000	15.000	8.118		6.882
	6910060009	Personeelsontwikkeling MKON		90.000	90.000	64.390		25.610
	6910060010	In- en uitgeleend personeel MKON		48.000	48.000	0		48.000
	6910060020	Loonkosten MKON	4.276.400	344.100	4.620.500	4.303.901		316.599
	6910060022	Overige personeelskosten		56.900	56.900	63.542		-6.642
	6910060023	Materiele kosten	435.600	-330.350	105.250	97.273		7.977
	6910060030	Bijdrage Veiligheidsregio's	-3.533.000	-46.000	-3.579.000	-3.579.000		0
	6910060031	Bijdrage MKON aan bedrijfsvoering		230.000	230.000	230.000		0
	6910060032	2-daags landelijk overleg hoofden meldkamer BRW				472		-472
	6910060090	Rente en afschrijving MKON	27.000	2.150	29.150	29.197		-47
TOTAAL			1.206.000	18.400	1.224.400	1.224.400		-0

Conform afspraak wordt het voorlopig jaarrekeningresultaat per 31-12-2024 toegevoegd aan de Egalisatiereserve MKON. Deze egalisatiereserve kende over 2024 het volgende verloop:

Stand per 01-01-2024	€ 373.411,-	+	
Onttrekkingen 2024	€ 351.400,-	-/-	Onttrekking t.b.v. niet begrote CAO-effecten 2024
Stortingen 2024	€ 1.117,-	+/+	Correctie beginsaldo uit 2023
Stortingen 2024	€ 357.907,-	+/+	Storting jaarrekeningresultaat 2024
Stand per 31-12-2024	€ 381.035,-	+	

Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's

T.a.v. de directeuren veiligheidsregio

•
Kenmerk

2 juli 2025

•
Onderwerp

Jaarverslag 2024 ERVRS en WBF

•
Behandeld door

M. Luijten/T. Nijenhuis

Geachte directeuren,

Graag bied ik u ter kennisname het gezamenlijk Jaarverslag 2024 aan van de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's (ERVRS) en de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's (WBF). Deze is te vinden op de website van het ERVRS: [Expertisebureau Risicobeheer | Jaarverslagen](#). Ik geef u ter overweging mee om dit jaarverslag te delen met het bestuur van uw veiligheidsregio en andere belanghebbenden.

Bij dit jaarverslag horen tevens de concept-financiële resultaten 2024 van beide stichtingen. Deze treft u aan als bijlage bij deze brief. Deze zijn nog in concept, omdat er nog een gesprek loopt met de Belastingdienst en het ministerie van Financiën over de vraag of het WBF een Organisatie van Openbaar Belang (OOB) is. Om die reden is pas recent een account benoemd. Zodra de jaarrekeningen definitief zijn opgemaakt, wordt u hiervan op de hoogte gebracht.

Het ERVRS en het WBF zijn opgericht om de veiligheidsregio's te ondersteunen bij goedwerkgeverschap na dienstongevallen. Hiervoor hebben de 25 veiligheidsregio's gezamenlijk de Landelijke regeling aanspraken na dienstongevallen (LRD) vastgesteld, die door het ERVRS en het WBF wordt uitgevoerd. Dit is het eerste jaarverslag van beide stichtingen en gaat over de fase voorafgaand aan de start van de LRD en vervolgens de periode vanaf 1 januari 2024 waarin beide stichtingen actief functioneren. De concept-financiële rapportage loopt eveneens over de periode van oprichting in september 2023 tot en met 2024.

Met vriendelijke groet,

Philippine Stevens
Directeur-bestuurder

25-72766/25-101667

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland		
Rnr.		
Sector/ afdeling	INGEKOMEN	Behan- delaar
SD	16 JUL 2025	
Kopie		

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
T.a.v. de heer A.J.M. Heerts
Postbus 234
7300 AE Apeldoorn

Datum 10 juli 2025
Betreft Aanmerken vitale aanbieder

Geachte heer Heerts,

Met deze brief wordt uw organisatie aangemerkt als vitale aanbieder binnen de sector Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Deze aanwijzing is een gevolg van het vitaal verklaren van een aantal processen conform het hierbij geldende beleidskader: 'de Aanpak vitaal'.

Bescherming van onze vitale infrastructuur is een belangrijk onderdeel van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. Daarom wordt vanuit mijn ministerie coördinatie gevoerd op de bescherming van onze vitale infrastructuur door middel van de Aanpak vitaal. Binnen deze aanpak worden periodiek door het vakdepartement vitale processen en vitale aanbieders geïdentificeerd en daar waar nodig geactualiseerd. In deze brief leest u de aanleiding van de aanmerking als vitale aanbieder, wat dit voor uw organisatie op dit moment betekent, en wat de vervolgstappen zijn.

Actualisatie vitale processen sector OOV

In 2015 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de sector Openbare Orde en Veiligheid (hierna: OOV) de vitale processen 'Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000', en 'Inzet politie' aangemerkt. Meerdere ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat een herziening van de vitale processen gewenst was. Daarom heeft mijn ministerie de afgelopen tijd in samenspraak met vertegenwoordigers en experts, onder meer vanuit de veiligheidsregio's, de vitale processen en aanbieders binnen de sector OOV hernieuwd in beeld gebracht. Dit vormt de eerste stap van de cyclus-vitaal, welke recent is geactualiseerd in het licht van de Versterkte Aanpak vitaal.¹

Als resultaat zijn binnen de sector OOV drie nieuwe processen als vitaal aangemerkt, te weten:

I. Inzet Brandweer

Focus op de diensten:

- Repressieve taken conform de wet veiligheidsregio's
- De uitoefening van de meldkamerfunctie brandweer

¹ Voor meer informatie over de (versterkte) Aanpak vitaal, zie: [Aanpak vitaal | Vitale infrastructuur | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#) en [Kamerbrief Versterkte aanpak vitale infrastructuur | Brief | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's,
Crisisbeheersing en
Meldkamer
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
X.N. Rekkers
(Senior) Beleidsmedewerker

M 0627414942
x.n.rekkers@minjenv.nl

Onze referentie
6519058

II. Crisiscoördinatie en besluitvorming

Scope: algemene kolom, focus op de diensten:

- Crisiscoördinatie en -besluitvorming op decentraal niveau
- Crisiscoördinatie en -besluitvorming op centraal niveau
- BijstandSCOördinatie
- Uitoefening van de meldkamerfunctie, ten behoeve van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening

III. Communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners

Focus op de diensten:

- Communicatie tussen hulpdiensten en crisispartners
- Communicatie vanuit burgers met hulpdiensten
- Communicatie vanuit de overheid richting de burger
- Informatiemanagement

Samen met het proces 'inzet politie' dat vitaal blijft betekent dit dat de OOV sector nu vier vitale processen op hoofdlijnen kent.²

Aanmerken vitale aanbieder

Uw organisatie is primair verantwoordelijk voor en/of levert een belangrijke bijdrage aan de vitale processen inzet brandweer, crisiscoördinatie en besluitvorming, en communicatie- en informatievoorziening. Zodoende biedt uw organisatie een dienst aan waarvan de continuïteit van vitaal belang is voor de Nederlandse samenleving en daarom is uw organisatie aangemerkt als vitale aanbieder.

Wat betekent het zijn van een vitale aanbieder?

Het zijn van een vitale aanbieder houdt ten eerste in dat uw organisatie onderdeel wordt van de vitale infrastructuur in Nederland. Overheden, vitale aanbieders (publiek en privaat) en inlichtingen- en veiligheidsdiensten werken voortdurend samen aan het beschermen van onze vitale infrastructuur en aan het verhogen van de weerbaarheid. Ieder vanuit een eigen rol en verantwoordelijkheid. De NCTV heeft een coördinerende rol bij de bescherming van onze vitale infrastructuur.

Vitale aanbieders zijn zelf primair verantwoordelijk voor de continuïteit en weerbaarheid van vitale processen en de toeleveranciersketen. Zij hebben inzicht in de weerbaarheid van hun processen en nemen passende maatregelen om zich zoveel als mogelijk te beschermen tegen dreigingen.

Met het zijn van vitale aanbieder wordt de aanbieder onderdeel van de beleidscyclus vitaal³, waarin periodiek met het ministerie in beeld gebracht wordt hoe het gesteld is met de weerbaarheid in het licht van dreigingen voor de

² Het eerder als vitaal aangemerkte proces 'Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000' is bij de herijking beschouwd als onderdeel van het proces 'Communicatie- en informatievoorziening hulpdiensten en crisispartners'

³ De cyclus bestaat uit (1) een vitaliteitsbeoordeling, (2) het uitvoeren van een weerbaarheidsanalyse, (3) hieruit volgende maatregelen in een actieprogramma en (4) het toetsen van de effectiviteit en het eventueel bijsturen.

Datum
10 juli 2025

Onze referentie
6519058

ationale veiligheid. Waar nodig worden er maatregelen genomen, om de weerbaarheid te verhogen. Deze maatregelen worden genomen door de vitale aanbieders zelf en waar nodig aangevuld door (sectorale) wetgeving en beleid vanuit de overheid.

Ondersteuning vanuit de rijksoverheid

Binnen de context van de Nederlandse vitale infrastructuur kunnen vitale aanbieders rekenen op ondersteuning vanuit de rijksoverheid. De wijze waarop wordt uitgewerkt in samenspraak met de landelijke vertegenwoordigers van de veiligheidsregio's.

Deze ondersteuning bestaat onder meer uit informatie-uitwisseling maar ook uit mitigerende maatregelen. Zo krijgen vitale aanbieders prioriteit in tijden van crisis. Hierbij kunt u denken aan een voorkeurspositie op distributielijsten in tijden van schaarste. Daarnaast houdt aanmerking als vitale aanbieder in dat u op grond van artikel 3 van de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni)⁴ informatie, advies en overige bijstand van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) ontvangt in geval van digitale dreigingen en incidenten.⁵ Ook stellen de NCTV en het NCSC diverse instrumenten beschikbaar aan de hand waarvan u met de weerbaarheid van uw eigen organisatie aan de slag kunt, zoals bijvoorbeeld de toolbox veilig inkopen⁶ en basisprincipes van digitale weerbaarheid⁷.

Actuele wet- en regelgeving

Vitale aanbieders hebben te maken met diverse wettelijke kaders. Dit is afhankelijk van het proces, de sector waarin de vitale aanbieder opereert en het type aanbieder. Voor vitale aanbieders kunnen wettelijke verplichtingen volgen uit sectorale wetgeving, overkoepelende wetgeving zoals de Wbni of straks de Wwke en Cbw (zie hierna) maar ook andersoortige wetgeving als de Wet Vifo en de Wet bevordering digitale weerbaarheid bedrijven.

Met de aanmerking als vitale aanbieder gaan er voor uw organisatie nu geen aanvullende wettelijke eisen gelden.

Uw organisatie is op basis van Europese wetgeving uitgezonderd van de werking van de wetsvoorstellen 'Wet weerbaarheid kritieke entiteiten' (Wwke) en de 'Cyberbeveiligingswet' (Cbw)⁸, die begin juni zijn ingediend bij de Tweede Kamer. Deze wetsvoorstellen kennen een uitsluitingsclausule voor overheidsinstanties die in hoofdzaak activiteiten uitvoeren op het gebied van nationale veiligheid, openbare veiligheid, defensie of rechtshandhaving. Deze uitzondering geldt voor onder meer de veiligheidsregio's en de politie. Wel is het zo dat, gezien het belang van uw organisatie voor de Nederlandse samenleving, het belangrijk is de weerbaarheid van uw organisatie op orde te hebben. Hierbij mag (reeds) verwacht

⁴ Dit recht wordt gecontinueerd bij het van kracht worden van de Cyberbeveiligingswet, die de Wbni zal vervangen.

⁵ Zie voor contact informatie NCSC verderop in de brief.

⁶ [Toolbox veilig inkopen \(2024\) | Economische veiligheid | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

⁷ [5 basisprincipes van digitale weerbaarheid | Wat kun je zelf doen? | Nationaal Cyber Security Centrum](#)

⁸ [NIS2- en CER-richtlijnen | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

worden dat rekening gehouden wordt met het veranderende dreigingsbeeld en de invloed hiervan op de weerbaarheid van de eigen organisatie. Ook streeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid ernaar om voor de overheidsinstanties die worden uitgezonderd in de betreffende wetten een gelijkwaardig weerbaarheidsniveau te realiseren. Dit betekent dat deze overheidsinstanties uiteraard ook passende en evenredige technische en organisatorische veiligheids- en beveiligingsmaatregelen moeten nemen om voor hun weerbaarheid te zorgen.

De afgelopen jaren zijn er al stappen gezet door de veiligheidsregio's om het weerbaarheidsniveau te verhogen, bijvoorbeeld op het gebied van informatieveiligheid. De komende tijd zal het ministerie samen met de veiligheidsregio's gaan kijken of dit voldoende is. Wilt u meer informatie over hoe u zich kunt voorbereiden, dan kan dit met behulp van de door de NCTV beschikbaar gestelde informatie⁹.

Start weerbaarheidsanalyses Q2 2025

De komende periode wordt door het ministerie van Justitie en Veiligheid met betrokkenheid van de vitale aanbieders per proces (niet op organisatie of bedrijfsniveau) de weerbaarheid in beeld gebracht. Hierbij wordt ingezet op het zoveel mogelijk benutten van inzichten en informatie uit reeds lopende trajecten rond weerbaarheid en continuïteit van organisaties c.q. systemen. De afgelopen periode zijn hiervoor de eerste voorbereidende stappen binnen het ministerie al gezet. Bij deze weerbaarheidsanalyses, worden de veiligheidsregio's op landelijk niveau via de vakraden, de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) en het Veiligheidsberaad betrokken.

De veiligheidsregio's dragen al zorg voor hun eigen continuïteit en weerbaarheid. Als er vanuit de weerbaarheidsanalyses blijkt dat aanvullende maatregelen genomen moeten worden, die niet al gelden vanuit de huidige wet- en regelgeving, zal er in overleg met mijn ministerie en de betrokken vitale aanbieder worden gekeken naar oplossingen. Op landelijk niveau is door uw vertegenwoordigers aangegeven dat aanvullende maatregelen bovenop de bestaande verantwoordelijkheid een uitdaging kunnen vormen. Daarover blijf ik in gesprek met uw vertegenwoordigers.

Uw organisatie levert als vitale aanbieder een belangrijke bijdrage aan het borgen van de veiligheid van Nederland. Niet alleen in algemene zin, maar ook door het bieden van ondersteuning aan andere vitale aanbieders bij (dreigende) verstoring of uitval van hun vitale processen waardoor de openbare orde en veiligheid in gevaar komt. De aanpak vitaal heeft als doel om uw organisatie te helpen deze belangrijke taken, ook in de toekomst, te bestendigen.

Contact

NCSC

Algemene vragen: info@ncsc.nl, (070) 751 55 55

Operationele ondersteuning en incidenten (24/7): cert@ncsc.nl

⁹ [Hoe kunnen organisaties zich voorbereiden? | NIS2- en CER-richtlijnen | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's,
Crisisbeheersing en
Meldkamer
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing

Datum
10 juli 2025

Onze referentie
6519058

Strategische vraagstukken en samenwerkingen: leontine.vanderuit@ncsc.nl
(relatiemanager)

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met:

André Griffioen (coördinerend beleidsmedewerker Veiligheidsregio's en Crisisbeheersing): a.e.griffioen@minjenv.nl

De Minister van Justitie en Veiligheid,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'D' followed by a horizontal line and a small flourish.

D.M. van Weel

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's,
Crisisbeheersing en
Meldkamer
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing

Datum
10 juli 2025

Onze referentie
6519058

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van Justitie en
Veiligheid**
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
6549113

Datum 11 juli 2025
Betreft Maatschappelijke weerbaarheid en militaire paraatheid tegen
militaire en hybride dreigingen

Op 6 december jl. hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de weerbaarheidsopgave waar we als Nederland voor staan in het licht van de sterk veranderde geopolitieke situatie. Voor het eerst in lange tijd is de kans reëel dat Nederland via de collectieve verdedigingsclausule in het NAVO-verdrag ("artikel-5") direct betrokken raakt bij een grootschalig gewapend conflict. Daarnaast groeit de hybride dreiging. Sabotage, cyberaanvallen en informatieoperaties nemen toe en inzicht in onze afhankelijkheden is belangrijker dan ooit. De Russische agressie tegen Oekraïne en de veranderende internationale verhoudingen vereisen dat Europa en daarmee Nederland, meer verantwoordelijkheid neemt voor zijn veiligheid. Een hybride en militair conflictscenario vraagt om een significante versterking van onze weerbaarheid. Tegelijkertijd dwingen de beschikbare middelen tot keuzes. Niet alles kan tegelijkertijd en direct. Een gefaseerde en stapsgewijze aanpak is nodig, waarbij de noodzakelijke groei en versterking van onze krijgsmacht hand in hand gaat met de inzet op versterking van de weerbaarheid van de (Nederlandse) maatschappij.

Deze opgave is groot en complex. Het raakt bijna alle onderdelen van de maatschappij en brengt vraagstukken in beeld waar we sinds het einde van de Koude Oorlog niet meer over hebben nagedacht en het opbouwen van kennis hierover en capaciteiten kost tijd. Het bepalen van de concrete beleidsinzet heeft daarom op sommige terreinen wat langer nodig. Uw Kamer ontvangt daarom in het najaar een uitgebreidere brief, waarin concrete inzet en vervolgstappen worden opgenomen. De vervolgstappen zullen zijn ingepast binnen de beschikbare middelen op de relevante begrotingshoofdstukken. Eventuele vervolgstappen met budgettaire gevolgen zullen onderdeel zijn van reguliere financiële besluitvormingsmomenten. Hierbij zijn de begrotingsregels van toepassing. Deze brief beschrijft op hoofdlijnen de huidige stand van zaken.

Maatschappelijke beweging

Het kabinet constateert dat het afgelopen jaar breed in de maatschappij een aanzienlijke beweging op gang is gekomen. Gemeenten en veiligheidsregio's, maar ook bedrijven, verenigingen, maatschappelijke instellingen en vrijwilligersorganisaties zijn actief aan de slag gegaan met de vraag hoe Nederland beter kan worden voorbereid op crisis- en conflictscenario's. Ook ontstaan er steeds meer burgerinitiatieven. Het kabinet moedigt dit aan en ondersteunt en faciliteert waar mogelijk. Daarom informeren en activeren we sinds begin 2024 de hele samenleving door middel van brede publiekscommunicatie over dreigingen en hoe ieder zich goed kan voorbereiden. Waar in het voorjaar van 2024 nog maar 15% actie had ondernomen, bleek dit in de meting van december 2024 gestegen naar 26% en in april 2025 naar 29%.

In het najaar van 2025 start een meerjarige publiekscampagne die als doel heeft dat steeds meer Nederlanders de dreiging (er)kennen evenals de mogelijke impact hiervan op Nederland, men de noodzaak ziet van voorbereiding op langdurige uitval en daarom een noodpakket samenstelt, een noodplan maakt en deelneemt aan het gesprek over de dreiging en de voorbereiding. Een huis-aan-huis-publicatie van de Rijksoverheid die aansluit bij het weerbaarheidsgedrag van de Nederlandse samenleving, is hier onderdeel van. Gesteund door bestuurlijke en maatschappelijke partners. Ter voorbereiding van het bedrijfsleven, wordt met een bewustwordingscampagne ingezet op bekendheid van risico's en te nemen basismaatregelen. In nauwe samenwerking met VNO-NCW en MKB-Nederland, activeert het ministerie van Economische Zaken publiek-privaat dialoog, tevens zal een centrale loketfunctie worden ingericht waar bedrijven terecht kunnen voor informatie.

Datum

11 juli 2025

Onze referentie

6549113

Huidige ontwikkelingen

Het kabinet is momenteel aan de slag met de uitwerking van de stapsgewijze aanpak. In de uitwerking van de opgaves wordt gekeken naar maatregelen die de impact van de dreiging op de continuïteit van de maatschappij snel verkleinen, wat een acuut veranderende dreigingscontext aan maatregelen vraagt, waar de ondersteuningsbehoefte van Defensie het grootst is en wat de EU en NAVO vragen (onder meer via de NAVO Weerbaarheidsdoelen¹ en de EU Paraatheidsuniestrategie²). De voorgenen stappen dragen niet alleen bij aan de voorbereiding op een hybride en militair conflictscenario, maar ook bij andere crises of rampen, zoals grootschalige overstromingen, een pandemie of langdurige uitval van vitale processen.

Het kabinet onderkent dat een crisis- en conflictscenario een significante voorbereiding vraagt. Dit doen we samen met onze internationale partners. Op initiatief van Nederland zet een ministeriële coalitie van gelijkgestemde lidstaten zich daarom in om civiele weerbaarheid en militaire paraatheid te versterken. Daarin wordt samengewerkt met Denemarken, Zweden, Finland, Estland, Letland, Litouwen, België en Luxemburg. Ook met niet EU-landen als het Verenigd Koninkrijk en Noorwegen wordt de samenwerking op weerbaarheid verstevigd.

Naast deze internationale samenwerking neemt het kabinet stappen om met prioriteit te werken aan de robuustheid, redundantie en het herstelvermogen van de vitale processen in de domeinen energie (elektriciteit, gas en olie), logistiek en transport (havens, luchtvaartsector en vervoer over spoor en weg), telecommunicatie (inclusief plaats- en tijdbepaling, noodcommunicatie en internettoegang), voedsel- en drinkwatervoorziening, kennisinstellingen en gezondheidszorg. Dit zijn eveneens de domeinen waarvoor Defensie met voorrang werkt aan een concrete behoeftestelling ten aanzien van civiele ondersteuning. Vanwege de cruciale rol van medeoverheden is het daarbij van belang dat deze blijven functioneren gedurende een crisis- of conflictsituatie. Er zijn verschillende voorbeelden te noemen hoe departementen samen met de sectoren werken aan maatregelen. Zo zet het ministerie van Economische Zaken zich in om de samenwerking met sleutelpartijen in de telecommunicatiesector te versterken en meer gezamenlijk te oefenen. Het ministerie van Klimaat en Groene Groei herziert, onder andere in het licht van de groeiende geopolitieke dreiging, de crisisplannen Elektriciteit (LCP-E) en Gas (LCP-G). Het ministerie van Justitie en Veiligheid onderzoekt hoe de huidige noodcommunicatie toekomstbestendig ingericht kan worden. Het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur voert

¹ De NAVO-weerbaarheidsdoelstellingen zijn een intensivering van de 7 Baseline Requirements en zien toe op de continuïteit van de overheid, energievoorziening, grootschalige opvang van personen, levensbehoeften, opvang van gewonden, (tele-)communicatie en transport.

² Preparedness Union Strategy EUR-Lex EUR-Lex - 52025JC0130

actieve gesprekken met sectorpartijen en wil deze structureel vormgeven in een nieuw publiek-privaat gremium. Daarnaast komt er een Landelijk Crisis Plan Voedselzekerheid. Inzake plaats- en tijdsbepaling wordt de meest kritieke infrastructuur daarvoor momenteel geïnventariseerd.

Datum

11 juli 2025

Onze referentie

6549113

Voor de versterking van de weerbaarheid komt op basis van de Voorjaarsnota 2025 vanaf 2027 structureel €70 miljoen beschikbaar op de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de versterking van de regionale en lokale weerbaarheid. Circa € 5 mln. is bestemd is voor de publiekscampagne en circa € 65 mln. voor de verdere versterking van de regionale en lokale weerbaarheid. Daarnaast heeft de minister van Justitie en Veiligheid binnen zijn begroting ruimte gevonden van € 10 mln. voor 2025 en € 20 mln. voor 2026 om al eerder een start te maken met deze versterking. Het inrichten van noodsteunpunten is daarbij belangrijk.

Om als overheid beter in staat te zijn om de gevolgen van een crisis- en conflictsituatie te beheersen, wordt de civiel-militaire crisiscoördinatie, besluitvorming en aansturing verbeterd. De toepasbaarheid en eventuele lacunes van het staatsnoodrecht en andere wettelijke grondslagen in het licht van een crisis of conflict worden onderzocht. We breiden de mogelijkheden uit tot het delen van gerubriceerde informatie in de crisisstructuur op nationaal niveau. Ook wordt onderzocht hoe er beter sturing kan worden gegeven aan situaties waarin schaarste van bijvoorbeeld personeel, goederen of capaciteiten zich voordoet. In navolging van het Hooflijnenakkoord en in lijn met motie van lid Idsinga³, wordt onderzoek gedaan naar de rol die strategische voorraden mogelijk kunnen spelen. Ook wordt momenteel het Landelijk Crisisplan Militaire Dreigingen (LCP-MD) gefinaliseerd met als doel het realiseren van een efficiënte en effectieve crisisbeheersing in aanloop naar en tijdens een militair conflict. Daarnaast wordt een verkenning uitgevoerd naar hetgeen nodig is voor het inrichten van een robuuste en redundante civiel-militaire waarschuwingsketen (van detectie tot alerteren) bij (hybride) militaire dreiging. Doel hiervan is onder meer om de mogelijkheden in beeld te brengen om alle inwoners bij militaire dreiging te waarschuwen op meer dan één manier. Beïnvloeding van informatie door statelijke actoren speelt een steeds belangrijkere rol in de pogingen van statelijke actoren om de democratie, rechtstaat en samenleving te ondermijnen en verzwakken. Zoals toegezegd aan uw Kamer, start nog dit jaar een onderzoek naar de cognitieve dimensie van hybride dreigingen.⁴

Dit kabinet investeert fors in Defensie en het vergroten van de militaire paraatheid. Defensie bouwt aan een inzetbare en schaalbare krijgsmacht die is voorbereid op uiteenlopende dreigingen, kan afschrikken en zo nodig kan vechten en winnen. Concreet betekent dit dat we meer materieel aanschaffen en meer personeel aannemen om onze capaciteiten te vergroten, inzetten op digitalisering, en gebruikmaken van meer fysieke ruimte om te kunnen trainen en oefenen. Dat is vastgelegd in de Defensienota en diverse uitwerkingen daarvan. Ook zijn passende wet- en regelgeving, verduidelijking van bestuurlijke en operationele verantwoordelijkheden en versterkte publiek-private samenwerking nodig. Hiervoor worden verschillende initiatieven opgezet, onder andere via het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) en de Wet op de Defensie Gereedheid (WODG).

Daarnaast versnellen en faciliteren we investeringen in de defensie-industrie door middel van de recent gepubliceerde industrie- en innovatieagenda met

³ Kamerstukken II, 2024–2025, 32 852, nr. 333

⁴ Toezegging van minister van Justitie en Veiligheid om voor de zomer van 2025 de Kamer schriftelijk te zullen informeren over de opzet van het onderzoek naar de cognitieve dimensie van hybride dreigingen (TZ202504-141)

bijbehorende wetgevingsvoorstellen. Verder brengen we in kaart welke civiele ondersteuning de krijgsmacht nodig heeft en hoe die kan worden geborgd. Op het gebied van militaire mobiliteit wordt bijvoorbeeld in samenwerking met ProRail en Rijkswaterstaat heel precies vastgesteld wat Defensie nodig heeft in voorbereiding op en in tijden van een conflict. De groei van Defensie en samenwerking met maatschappelijke partners maakt dat de krijgsmacht beter is voorbereid op een militair conflict.

Datum

11 juli 2025

Onze referentie

6549113

Vooruitblik

Het kabinet is hard aan de slag met de uitwerking van de weerbaarheidsopgave. Hierbij onderzoekt het kabinet ook de nationale doorvertaling en financiële implicaties van de nieuwe *NATO Defence Investment Pledge*. Tijdens de NAVO Top van 24-25 juni jl. is afgesproken om 1,5% van het BBP aan te wenden voor uitgaven aan de weerbaarheid van de maatschappij, waaronder de bescherming van kritieke infrastructuur, civiele paraatheid en cyberverdediging en het versterken van de defensie-industrie en innovatie.

Daarnaast is een belangrijk onderdeel van de brede weerbaarheidsopgave het waarborgen en stimuleren van de stabiliteit, continuïteit en het herstelvermogen van de samenleving. Daarom worden mensen uit alle geledingen van de samenleving, inclusief jongeren en kwetsbare groepen, betrokken bij het vervolg van de brede weerbaarheidsstrategie. Dit helpt ook bij een goede balans tussen het veiligheidsbelang enerzijds en andere grondrechten en belangen die noodzakelijk zijn voor democratie en continuïteit van de samenleving anderzijds. Het intensieve werk met departementen en maatschappelijke partners gaat door om volgende stappen naar een nog beter weerbare maatschappij vorm te geven.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

De Minister van Defensie,

D.M. van Weel

R.P. Brekelmans

De Staatssecretaris van Defensie,

G.P. Tuinman

Zorgen onder Nederlanders over geopolitieke en militaire dreigingen in 2025 flink gestegen

Inwoners van Nederland maken zich de meeste zorgen over geopolitieke en militaire dreigingen, cyberdreigingen en het stoppen van vitale processen. Over geopolitieke en militaire dreigingen zijn de zorgen ruim gestegen (+12 procentpunt) ten opzichte van het najaar van 2024. Dreigingen voor de (nationale) veiligheid die als meest waarschijnlijk worden gezien zijn cyberdreigingen, georganiseerde criminaliteit en spanningen tussen bevolkingsgroepen. Het percentage inwoners dat actie heeft ondernomen om voorbereid te zijn op risico's en dreigingen is gestegen tot 29%. Echter geeft 65% aan nog géén actie te hebben ondernomen om beter voorbereid te zijn. Dit blijkt uit de nieuwste Risico- en Crisisbarometer (RCB), het publieksonderzoek van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid naar de beleving van het algemeen publiek van risico's en dreigingen voor de nationale veiligheid.

De voorjaarsmeting 2025 van de Risico- en Crisisbarometer (RCB) is uitgevoerd tussen 7 en 25 april 2025. Om inzicht te krijgen in wat Nederlanders als bedreigend ervaren beantwoordden deelnemers vragen over 17 mogelijke gebeurtenissen die een dreiging kunnen vormen voor de (nationale) veiligheid. Hierbij geven ze aan wat ze denken dat de kans is dat een gebeurtenis voorkomt, hoe ernstig ze die gebeurtenis inschatten en hoeveel zorgen ze zich erover maken - in het algemeen en voor zichzelf en naasten.

Als het gaat om dreigingen voor de nationale veiligheid maken inwoners van Nederland zich de meeste zorgen over geopolitieke en militaire dreigingen (54%), cyberdreigingen (51%) en het stoppen van vitale processen (50%). Daarnaast zijn de zorgen over economische dreigingen gestegen, in het najaar van 2024 gaf 21% aan dat ze zich hier de meeste zorgen over maken, in het voorjaar van 2025 is dat 36%. Ook is een stijging te zien van de zorgen over inmenging en/of beïnvloeding van de rechtstaat (van 26% in het najaar van 2024 naar 35% in het voorjaar van 2025).

Inwoners schatten cyberdreigingen (79%), georganiseerde criminaliteit (73%) en spanningen tussen bevolkingsgroepen (71%) in als het meest waarschijnlijk. Ten opzichte van de meting in het najaar van 2024 valt op dat inwoners economische dreigingen (van 59% naar 70%) als een stuk waarschijnlijker zijn gaan zien. De helft (50%) van de inwoners geeft aan dat ze de kans op een aanslag in Nederland bij een publiek evenement of in de openbare ruimte (zeer) waarschijnlijk achten. 22% van de Nederlandse inwoners geeft aan dat de recente aanslagen en dreigingen van aanslagen invloed hebben op hun gedrag, bijvoorbeeld dat ze op een evenement op verdachte situaties letten, of checken waar de nooduitgangen zijn. Dit ligt in lijn met het [Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland](#), waarin de NCTV de kans op een aanslag in Nederland als reëel inschat en mensen oproept alert te zijn op verdachte situaties. Het algeheel vertrouwen in de overheid is gedaald. Meer dan de helft (54%) geeft aan geen (11%) of weinig (43%) vertrouwen in de overheid te hebben. In het najaar van 2024 was dit percentage opgeteld 34%.

Weerbaarheid

Het percentage inwoners dat actie heeft ondernomen om beter voorbereid te zijn op risico's en dreigingen is gestegen. Waar in het voorjaar van 2024 slechts 15% aangaf actie te hebben ondernomen, is dit percentage in het najaar van 2024 gestegen naar 18%. In een extra meting in december 2024 was dit percentage 26%, en in deze voorjaarsmeting is het gestegen naar 29%. Echter geeft 65% aan nog géén actie te hebben ondernomen. Inwoners van Nederland geven zichzelf een relatief laag rapportcijfer als het gaat om 72 uur voorbereid zijn op uitval van voorzieningen: gemiddeld een 5. De enige gebeurtenissen waar ze zich wel een voldoende voor geven zijn 72 uur geen hygiëneproducten en geen eten en drinken in winkels. Hiervoor geven ze zich ongeveer een 6. Inwoners geven zich het laagste rapportcijfer voor 72 uur geen benzine of diesel voor hun vervoersmiddelen (4,4). Mede daarom start in het najaar van 2025 de publiekscampagne 'Denk Vooruit', om mensen te activeren en handelingsperspectief te bieden over hoe je jezelf kunt voorbereiden op uitval van voorzieningen.

Twee derde van alle inwoners (65%) heeft behoefte aan (meer) informatie om zichzelf voor te bereiden op de uitval van voorzieningen. De meest genoemde informatiebehoefte is 'informatie over hoe en waar ik de juiste informatie krijg tijdens uitval van voorzieningen' (44%), gevolgd door 'informatie over wat ik in mijn noodpakket moet doen' (37%) en 'informatie over wat er kan gebeuren en hoe lang het kan duren' (36%).

De RCB wordt twee keer per jaar uitgevoerd door onderzoeksbureau Ipsos I&O in opdracht van de NCTV. Het onderzoek bestaat uit een online kwantitatieve enquête die is ingevuld door 1449 Nederlanders van 18 jaar en ouder. De uitkomsten worden gebruikt voor planvorming en de voorbereiding op risico- en crisiscommunicatie. In het najaar van 2025 wordt het onderzoek opnieuw uitgevoerd.

Ingekomen stukken

Van: Veiligheidsberaad

Verzonden: Vrijdag, 18 Juli, 2025 11:11

Aan: Veiligheidsberaad

Onderwerp: FW: Aankondiging onderzoek Inspectie Justitie en Veiligheid naar communicatie bij uitval C2000

Beste bestuursadviseurs,

Onderstaande mail en bijlage zijn zojuist verzonden aan de leden van het Veiligheidsberaad. De leden van de BAC IV zijn ook geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Secretaris Veiligheidsberaad

Van: Veiligheidsberaad

Verzonden: vrijdag 18 juli 2025 10:51

Aan: Veiligheidsberaad

Onderwerp: Aankondiging onderzoek Inspectie Justitie en Veiligheid naar communicatie bij uitval C2000

Geachte leden van het Veiligheidsberaad,

Op verzoek van de inspectie Justitie en Veiligheid delen wij bijgaand plan van aanpak van de Inspectie JenV voor hun onderzoek naar de communicatie tussen meldkamers en hulpdiensten bij uitval van het communicatiesysteem C2000. Dit onderzoek richt zich op de vraag hoe meldkamers en hulpdiensten zich voorbereiden op en omgaan met storingen in C2000, welke fallback-opties beschikbaar zijn om communicatie te behouden, en hoe de samenwerking en besluitvorming tijdens zulke situaties verloopt.

U wordt hierover geïnformeerd omdat de inspectie voornemens is informatie op te halen bij de meldkamers in uw regio's.

Met vriendelijke groet,

Secretaris Veiligheidsberaad

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
t.a.v. de heer A.J.M. Heerts
Voorzitter

Inspectie Justitie en Veiligheid
Directie Politie, Security en
Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Gunnar Bontje
Senior Inspecteur

Onze referentie
6564212

Bijlage(n)
rapport Versterking CB en
wederhoortabel

Datum 18 juli 2025
Betreft Rapport Versterking crisisbeheersing

Geachte heer Heerts,

In de afgelopen periode heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (verder: Inspectie JenV) onderzoek verricht naar de versterking crisisbeheersing in het kader van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing.

Uw veiligheidsregio is onderdeel geweest van dit onderzoek. U bent in de wederhoorfase van het rapport in de gelegenheid gesteld eventuele feitelijke onjuistheden kenbaar te maken.

Graag bied ik u hierbij het vastgestelde rapport aan, inclusief de wederhoortabel. In dit rapport staan aanbevelingen die onder andere gericht zijn aan de veiligheidsregio's.

De Inspectie JenV is vanzelfsprekend bereid om het rapport op verzoek toe te lichten.

Het rapport wordt tevens aan de verantwoordelijke bewindspersonen aangeboden. Het rapport wordt, conform de Aanwijzingen van de minister-president inzake rijksinspecties, uiterlijk zes weken na aanbieding aan de bewindspersonen gepubliceerd op de website van de Inspectie.

Voor de volledigheid wil ik nog vermelden, dat door de Inspectie JenV opgestelde rapporten vertrouwelijk zijn in de periode tot publicatie op de website van de Inspectie JenV. Ik wijs u er graag op dat dit betekent dat noch het rapport in zijn geheel noch delen ervan (zoals de bevindingen, conclusies en aanbevelingen) tot het moment van publicatie mogen worden gedeeld buiten uw eigen organisatie.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

mr. E.G.M. Huijzer
Waarnemend Inspecteur-Generaal

Ingekomen stukken

Van: Veiligheidsberaad

Verzonden: maandag 21 juli 2025 13:35

Aan: Veiligheidsberaad

Onderwerp: Ter informatie: twee brieven Veiligheidsberaad en Kamerbrief

Geachte leden van het Veiligheidsberaad,

Ter informatie ontvangt u hierbij twee brieven:

- De brief van het Veiligheidsberaad aan de minister van JenV over de samenwerkingsthema's;
- De brief van het Veiligheidsberaad aan de minister van JenV over de twopagers herziening Wvr tweede tranche.

Daarnaast is ook een (aangepaste versie van de) Kamerbrief over de voortgang van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing gepubliceerd. (...)

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Secretaris Veiligheidsberaad

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Zijne Excellenties de heren van Weel en Struyken
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Inlichtingen bij
Secretaris
Veiligheidsberaad

Ons kenmerk
V012-2025

Bijlage(n)
3

Datum 14 juli 2025

Onderwerp Two-pagers tweede tranche herziening Wvr

Hooggeachte heren van Weel en Struckyen,

In aanloop naar de tweede tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is door de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) recentelijk gewerkt aan twee zogenoemde two-pagers. Deze werkwijze sluit aan bij de aanpak van de eerste tranche van de herziening Wvr, met dien verstande dat de two-pagers ditmaal uitsluitend zijn opgesteld door de veiligheidsregio's. Uw ministerie heeft toegezegd deze documenten te betrekken bij het opstellen van de conceptwetsteksten. Het gaat om de volgende two-pagers:

- > Toekomstbestendig onderwijsstelsel veiligheidsregio's
- > Presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's

Met deze brief deel ik met u graag het standpunt van het Veiligheidsberaad over beide two-pagers en verzoek ik u deze te betrekken bij de herziening van de Wet veiligheidsregio's. De two-pagers zijn als bijlage bij deze brief gevoegd.

De two-pagers zijn gebaseerd op de Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg, die de voormalig minister van Justitie en Veiligheid (JenV) op 6 december 2022 heeft aangeboden aan de Tweede Kamer. Hierin zijn op hoofdlijnen de noodzakelijke vernieuwingen en verbeteringen voor het toekomstig stelsel van crisisbeheersing en brandweezorg geschetst, waarbij is voortgebouwd op de inzichten uit het rapport van de Commissie 'Evaluatie Wet veiligheidsregio's'.

Toekomstig onderwijsstelsel veiligheidsregio's

Onderwijs is net als informatievoorziening voor de veiligheidsregio's een essentieel en randvoorwaardelijk proces om de primaire taken van brandweezorg en crisisbeheersing door onze professionals goed uit te kunnen laten voeren. In het 'Programma onderwijs onderweg' wordt gewerkt aan het verbeteren van dit onderwijsstelsel. Hierbij zijn de 25 veiligheidsregio's, opleidingsinstituten en het NIPV betrokken.

In dit programma is geconstateerd dat het huidige onderwijsstelsel van brandweezorg en crisisbeheersing gebrek aan samenhang en samenspel kent. Hierdoor sluit het onderwijs niet altijd voldoende aan bij de beroepspraktijk en is het lastig om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Zo ontbreekt er een duiding van het onderwijsstelsel als geheel, terwijl in

de huidige wetgeving wel concrete en losstaande onderwijstaken zijn opgenomen. Bovendien zijn niet alle relevante partijen in het onderwijsstelsel benoemd. Daarnaast zijn de wettelijke eisen die aan het onderwijsstelsel voor brandweezorg en crisisbeheersing worden gesteld, niet gelijkwaardig. Ook concludeert het 'Programma onderwijs onderweg' dat er consistentie nodig is in het onderwijsstelsel voor bedrijfsbrandweer en de publieke brandweer.

Vanwege het belang van onderwijs voor brandweezorg en crisisbeheersing wil het Veiligheidsberaad in relatie tot de wetsherziening daarom aan u meegeven dat:

- a) Onderwijs een randvoorwaardelijk proces voor brandweezorg en crisisbeheersing is en daarom in de wet op gelijke basis moet worden verankerd;
- b) Het voor een goed werkend onderwijsstelsel noodzakelijk is om de individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheden van de veiligheidsregio's, het ministerie van Justitie en Veiligheid, de Inspectie JenV, het NIPV en de overige betrokken partijen te borgen in de wet;
- c) De toekomstige uitwerking van de inrichting van het onderwijsstelsel in een later stadium borging behoeft in onderliggende regelgeving.

Met een wettelijke borging zoals hierboven beschreven, is het mogelijk om te komen tot een goed werkend en gelegitimeerd onderwijsstelsel met praktijkgericht, flexibel en up-to-date onderwijs voor alle brandweer- en crisisprofessionals werkzaam in, voor of met de veiligheidsregio's.

Presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's

Het Veiligheidsberaad onderschrijft de constatering van de Commissie Muller dat de Wvr geen duidelijk kwaliteitskader bevat. De huidige wettelijke kwaliteitseisen zijn onevenwichtig doordat er verschillende eisen worden gesteld aan brandweezorg en crisisbeheersing (inclusief GHOR en Bevolkingszorg). Deze verschillen manifesteren zich zowel in vorm (organisatie versus proces) als in uitwerking en detailniveau. Met het oog op deze gebreken en de doelstelling om samenwerking op bovenregionale of landelijke inzet te verbeteren hebben de veiligheidsregio's behoefte om gezamenlijk tot een vastgestelde ondergrens te komen voor het prestatieniveau van brandweezorg en crisisbeheersing, inclusief een systeem van monitoren, verantwoorden en leren. Alleen dan kan in het heetst van de strijd samenwerking effectief tot stand komen.

Dit vraagt om een systeem waarin veiligheidsregio's gezamenlijk kwaliteitsnormen vastleggen, gebaseerd op een door hen vastgestelde kennisbasis/doctrine. Daarbij wordt ook uitgewerkt hoe landelijk commitment tot stand komt en wordt nageleefd. Voor de realisatie van een dergelijk systeem is een wetswijziging noodzakelijk.

De wet zal daarom op de volgende punten aanpassing behoeven:

- a) De uitvoering van brandweezorg en crisisbeheersing wordt gebaseerd op een kennisbasis/doctrine. Deze kennisbasis/doctrine dient als grondslag voor de volledige taakuitvoering van de veiligheidsregio's.
- b) Veiligheidsregio's werken met een kwaliteitszorgsysteem met gezamenlijk vastgestelde kaders die richting geven aan iedere veiligheidsregio afzonderlijk en aan alle veiligheidsregio's gezamenlijk.

- c) De Wet veiligheidsregio's behoort in lijn te zijn met de Wetgemeenschappelijke regelingen, waarbij bedrijfsvoeringstaken van veiligheidsregio's, zoals de verantwoordingsplicht van kostenevaluaties en visitaties, de verantwoordelijkheid van het verlengd lokaal bestuur zijn.

Voortgang herziening Wet veiligheidsregio's

Het Veiligheidsberaad kijkt uit naar de afronding van de eerste tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Samen met uw departement borgen wij de kwaliteit en toekomstbestendigheid van het Nederlandse stelsel van crisisbeheersing en brandweezorg en geven we opvolging aan het rapport van de Commissie evaluatie Wet veiligheidsregio's dat ruim vier jaar geleden aan de Tweede Kamer is aangeboden door uw ambtsvoorganger. Om te voorkomen dat de tijdsspanne tussen wetsevaluatie en wetsherziening te groot wordt, is het van belang dat dit wetgevingstraject onverminderd doorgang vindt.

Recente crises hebben meermaals uitgewezen dat Nederland een robuuste crisisstructuur nodig heeft, zowel op nationaal als (boven)regionaal niveau. Veiligheidsregio's vervullen daarin niet alleen een cruciale coördinerende rol, maar zijn ook aangewezen gesprekspartner en schakelpunt voor de rijksoverheid. De wetsherziening biedt de mogelijkheid om deze robuuste structuur verder aan te scherpen. Graag verneem ik in de richting van het Veiligheidsberaad graag het bijbehorende proces dat u daarbij voor ogen heeft.

Met vriendelijke groet,

Hein van der Loo
Voorzitter Veiligheidsberaad

Bijlagen:

- Two-pager Toekomstig onderwijsstelsel veiligheidsregio's
- Two-pager Presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's, inclusief bijlage

Twopager toekomstbestendig onderwijsstelsel veiligheidsregio's

Deze twopager vormt input voor de tweede tranche van de herziening van de Wet veiligheidsregio's. Leidraad is het advies uit de Evaluatie Wet veiligheidsregio's en het uitgangspunt in de Contourennota om de nieuwe wet minder gedetailleerd te maken en organisatie- en inrichtingsbepalingen zoveel mogelijk te beperken.

Onderwijs is voor de veiligheidsregio's een essentieel en randvoorwaardelijk proces om de primaire taken brandweezorg en crisisbeheersing goed uit te kunnen voeren. Het is van belang dit in wetgeving te verankeren. Hiervoor is een goed werkend onderwijsstelsel noodzakelijk. Het inrichten en onderhouden van het onderwijsstelsel is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van een aantal partijen, waarvan de legitimiteit eveneens in wetgeving moet worden verankerd. Binnen het 'Programma onderwijs onderweg' werken partijen nog aan de nadere inrichting van het onderwijsstelsel, waarna dit geborgd moet worden in onderliggende regelgeving.

Aanleiding

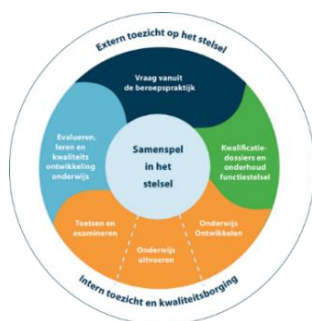
Op basis van de Evaluatie Wet veiligheidsregio's¹ en de Contourennota² is geconstateerd dat onderwijs een belangrijke randvoorwaarde is voor de veiligheidsregio's voor het kunnen uitvoeren van de primaire taken van brandweezorg en crisisbeheersing. Een goed werkend en toekomstbestendig onderwijsstelsel is noodzakelijk voor een effectieve samenwerking tussen veiligheidsregio's op zowel interregionaal als landelijk niveau. In bijlage 1 is een toelichting op de historische context opgenomen.

Uit nader onderzoek³ is gebleken dat het huidige onderwijsstelsel van brandweezorg en crisisbeheersing gebrek aan samenhang en samenspel kent. Daardoor sluit het onderwijs niet altijd voldoende aan en kan het nog onvoldoende inspelen op ontwikkelingen in de beroepspraktijk. In de huidige wet- en regelgeving is zowel sprake van over- als onderregulering. Dit is verklaarbaar door de verschillen in historie tussen brandweezorg en crisisbeheersing en de basis die in eerdere wet- en regelgeving is gelegd.

Een toekomstbestendig onderwijsstelsel veiligheidsregio's

Opbouw van het onderwijsstelsel

De opzet voor een goed werkend onderwijsstelsel is niet nieuw en eerder vastgesteld in de Kadernota brandweeronderwijs⁴. Het onderwijsstelsel bestaat uit delen en de som daarvan, inclusief toezicht en samenspel. Deze opbouw is in lijn met wat er gebruikelijk is in het reguliere onderwijs. Het stelsel is ook toepasbaar voor crisisfunctionarissen, waarmee uitgegaan wordt van één onderwijsstelsel voor de veiligheidsregio's. In onderstaande figuur is het onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Figuur 1. Het onderwijsstelsel veiligheidsregio's

¹ Evaluatie Wet veiligheidsregio's, naar toekomstbestendige crisisbeheersing en brandweezorg, Commissie Muller, december 2020.

² Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg, Ministerie van Justitie en Veiligheid, december 2022.

³ Het onderwijsstelsel veiligheidsregio's: de zoektocht naar verbetering, onderzoek in opdracht van RCDV en NIPV, september 2023.

⁴ Kadernota brandweeronderwijs, Veiligheidsberaad 2009

Doel van het onderwijsstelsel

Het stelsel is ontworpen om ervoor te zorgen dat brandweer- en crisisprofessionals goed zijn opgeleid en voorbereid op hun taken. Het onderwijsstelsel is daarmee voor de veiligheidsregio's randvoorwaardelijk voor een goede taakuitvoering op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Werking van het onderwijsstelsel, samenspel en rollen en verantwoordelijkheden

Om het onderwijsstelsel als geheel ('systeem') goed te kunnen laten werken is goed samenspel tussen partijen essentieel. Hiervoor is niet alleen wet- en regelgeving van belang. Ook de inzet van andere instrumenten helpt de procesgang goed te laten verlopen. Het 'Programma onderwijs onderweg' draagt bij aan de ontwikkeling van deze instrumenten (zoals bijvoorbeeld overlegvormen of procesbeschrijvingen) voor zover deze nog ontbreken.

Vanuit het perspectief van wet- en regelgeving vraagt goed samenspel om duidelijke systeemverantwoordelijkheid op zowel de delen als het geheel ('de som'). Hierbij wordt onderscheid gemaakt in drie domeinen: het domein van de minister van Justitie en Veiligheid, het domein van de veiligheidsregio's als werkgevers en het domein van de opleidingsinstituten als uitvoerders van onderwijs (inclusief het NIPV) en de rol van het NIPV als verantwoordelijk instituut voor onder andere het toezicht op examinering en het verstrekken van diploma's en vrijstellingen, de inbreng van onderwijskundige expertise en ondersteuning van diverse onderwijssgremia.

Betrokken partijen hebben verschillende rollen en verantwoordelijkheden, maar maken allen deel uit van het systeem ('de som') en hebben daarom per definitie ook een gedeelde verantwoordelijkheid. Alleen door samenwerking en gedeeld eigenaarschap kan het onderwijs professioneel tot stand komen.

De minister van Justitie en Veiligheid draagt als stelstelverantwoordelijke voor brandweezorg en crisisbeheersing⁵ de eindverantwoordelijkheid voor het functioneren van het onderwijsstelsel als geheel en geeft hier invulling aan door het vaststellen van regels, het toewijzen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden, het zorgen voor de noodzakelijke voorzieningen en toezicht op het geheel.

Aanpassing van wet- en regelgeving

1. Gelijke borging van het onderwijs voor brandweezorg en crisisbeheersing

Het onderwijs is een randvoorwaardelijk proces voor de primaire wettelijke taken brandweezorg en crisisbeheersing. Uitgangspunt is dat het onderwijs voor beide taken op gelijke wijze en gelijk detailniveau wordt vormgegeven en verankerd in de wet.

2. Borgen van legitimiteit van partijen in het onderwijsstelsel

In het programma Onderwijs Onderweg werken de veiligheidsregio's en het NIPV op een interactieve en iteratieve wijze aan het realiseren van een goed werkend onderwijsstelsel. Het voorstel is om de wijziging van de wet te richten op de legitimiteit van deze partijen om gezamenlijk een goed werkend onderwijsstelsel in te richten, te laten functioneren en te borgen. Het gaat om de volgende partijen.

2a. Stelselverantwoordelijkheid minister van Justitie en Veiligheid

De stelselverantwoordelijkheid ligt bij de minister van Justitie en Veiligheid en wordt goed afgebakend. Het gaat om het vaststellen van noodzakelijke regels, het toewijzen van verantwoordelijkheden en bevoegdheden, het zorgen voor de noodzakelijke voorzieningen om het geheel effectief te laten werken en het toezicht houden op het onderwijsstelsel als geheel.

⁵ Contourennota, p.5 en p.20

2b. Toezichtfunctie op en in het onderwijsstelsel

De externe toezichtfunctie op het onderwijsstelsel is onafhankelijk en belegd bij de Inspectie van Justitie en Veiligheid. De interne toezichtfunctie op de opleidingsinstituten en het toezicht op examinering en diplomering wordt geborgd in onderliggende regelgeving. De opleidingsinstituten kennen tenminste een accreditatieplicht. De kwaliteitsborging is onderwerp van nadere uitwerking.

2c. Werkgeversverantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's

De veiligheidsregio's hebben in de rol van werkgever, de verantwoordelijkheid dat hun medewerkers goed zijn opgeleid voor de uitvoering van de taken in brandweezorg en crisisbeheersing. Vanwege het specifieke karakter van deze taken kennen de veiligheidsregio's een eigen onderwijsstelsel met beroepsopleidingen voor specifieke functies.

Voor een toekomstbestendig onderwijsstelsel is het voor werkgevers van belang om flexibel in te kunnen spelen op ontwikkelingen en regionale omgevingsfactoren. In beginsel zijn de veiligheidsregio's gezamenlijk verantwoordelijk voor de eisen die in kwalificatiedossiers bepaald worden. Tegelijkertijd is voor de samenwerking in de uitvoering en aansluiting op andere crisisorganisaties uniformering op onderdelen van belang.

Naast de werkgeversverantwoordelijkheid kan de minister bekwaamheidseisen stellen, voor die functies in brandweezorg en crisisbeheersing, die uniformering vereisen in verband met noodzakelijke aansluiting in de operationele structuur (zogenaamde ijkfuncties). Deze bekwaamheidseisen voor ijkfuncties zijn geborgd in onderliggende regelgeving. De overige functies kunnen worden beschouwd als branchefuncties, waarvoor bekwaamheidseisen geborgd worden in door de branche op te stellen brancheregels.

2d. Uitvoering onderwijs door opleidingsinstituten

De veiligheidsregio's kennen eigen opleidingsinstituten, waarbij het uitgangspunt is dat zij interregionaal zijn georganiseerd. Zij zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling, uitvoering en examinering van de niet-officiersopleidingen voor de brandweer. Het NIPV is als landelijk opleidings- en kennisinstituut voor de veiligheidsregio's in ieder geval verantwoordelijk voor de ontwikkeling, uitvoering en examinering van de officiersopleidingen voor de brandweer en opleidingen voor crisisbeheersingsfuncties. Veiligheidsregio's en het NIPV zorgen voor de samenwerking en onderlinge afstemming tussen opleidingsinstituten.

2e. NIPV als ondersteunende, certificerende en diplomerende organisatie in het onderwijsstelsel

Het NIPV vervult een rol als ondersteunende, certificerende en diplomerende organisatie in het onderwijsstelsel door de kwaliteitsborging van examinering en het verstrekken van diploma's en vrijstellingen, de inbreng van onderwijskundige expertise en ondersteuning van diverse onderwijsgremia. De verantwoordelijkheden van het NIPV voor certificering en diplomering worden verbreed van brandweer naar crisisbeheersing. De wijze waarop dit ingericht kan worden in relatie tot de taak onder 2d zal blijken uit de verdere inrichting van het onderwijsstelsel. Dit verdient een vergelijkbare borging zoals in de huidige regelgeving het geval is.

2f. Medezeggenschap

In het onderwijsstelsel zal de medezeggenschap geborgd worden, waarbij medezeggenschap de zeggenschap volgt. Daarbij krijgt ook het overleg met de vakorganisaties een plek. De verhouding tot de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) is nog onderwerp van onderzoek.

3. Bekostiging onderwijsstelsel

De bekostiging van het onderwijsstelsel is op dit moment nog in onderzoek en maakt deel uit van de nadere uitwerking en inrichting. Deze uitwerking kan in onderliggende regelgeving geborgd worden.

4. Opleidingen bedrijfsbrandweren

Uitgangspunt is dat bedrijfsbrandweren een private verantwoordelijkheid zijn. De opleidingen voor de bedrijfsbrandweren komen tot stand middels een vergelijkbaar opleidingsstelsel, zodat dit aansluit met het onderwijsstelsel van de veiligheidsregio's. De minister van Justitie en Veiligheid zal ook hierbij toezicht organiseren om de goede werking te borgen. Als het in het publieke belang is om privaat te faciliteren, moet dit waar mogelijk gedaan en mogelijk gemaakt worden.

Tot slot

Samengevat kan gesteld worden dat:

- het onderwijs als randvoorwaardelijk proces voor brandweezorg en crisisbeheersing in de wet op gelijke basis verankerd moet worden;
- partijen ieder en gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor een goed werkend onderwijsstelsel, waarbij de legitimiteit van partijen in wetgeving verankerd moet worden; de minister draagt de eindverantwoordelijkheid in lijn met de stelselverantwoordelijkheid voor brandweezorg en crisisbeheersing;
- de nadere inrichting van het onderwijsstelsel met taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (het 'hoe') nog in ontwikkeling is in het 'Programma onderwijs onderweg' en in een later stadium geborgd kan worden in onderliggende regelgeving.

Tot slot is het bij herziening van wet- en regelgeving van belang rekening te houden met de directe koppeling met de Veiligheidswet BES en de aanwijzingsbevoegdheid van de veiligheidsregio's voor bedrijfsbrandweren (Wvr. art. 31).

Bijlage 1. Historische context onderwijsstelsel

Al decennialang leidt de brandweer haar eigen mensen op. Met de komst van de veiligheidsregio's is dit niet veranderd en zijn de veiligheidsregio's ook hun mensen gaan opleiden voor functies in de crisisbeheersingsorganisatie. De historische context is uitgebreid beschreven in het recente onderzoek naar het onderwijsstelsel veiligheidsregio's (2023). De belangrijkste ontwikkelingen staan hieronder kort samengevat.

Brandweerwet (1985) en overeenkomst inrichting brandweeronderwijs (1988)

De Brandweerwet 1985 verplichtte gemeenten een goed opgeleide brandweerorganisatie te hebben. De door de gemeenten opgerichte regionale brandweren werden verantwoordelijk voor het verzorgen van opleidingen (Brandweerwet artikel 4, lid 4). Betrokken partijen bij het onderwijs (SBOiN, Rijksbrandweeracademie, lokale en regionale opleidingsinstituten en het Ministerie van BZK) sloten in 1988 een overeenkomst over de verantwoordelijkheden en bevoegdheden over de inrichting van het brandweeronderwijs.

Project kwaliteit brandweerpersoneel (2005), en landing in Wet veiligheidsregio's en Besluit en Regeling personeel veiligheidsregio's (2010)

In 2005 startte het project Kwaliteit Brandweerpersoneel⁶ met het doel het verhogen en borgen van de kwaliteit van het brandweerpersoneel (in dienst van gemeentelijke en regionale brandweerkorpsen) door het invoeren van een functiegericht stelsel van opleiden, examineren, bijscholen en oefenen. De resultaten van dit project hebben geleid tot kwaliteitseisen vastgelegd in het Besluit brandweerpersoneel (2007). Bij de totstandkoming van de Wet veiligheidsregio's in 2010 is dit overgenomen in het Besluit en de Regeling personeel veiligheidsregio's.

Kadernota brandweeronderwijs (2009), onderzoek brandweeronderwijs (2011) en wijziging Wet veiligheidsregio's (2011)

In 2011 is landelijk onderzoek naar de organisatie, kwaliteit en financiering van het brandweeronderwijs in Nederland uitgevoerd⁷ en werden diverse weeffouten in het stelsel geconstateerd. Ook de Brandweeronderwijsraad, die werkgevers adviseerde, constateerde in die tijd witte vlekken. Taken omtrent kwaliteit en toezicht waren nog niet belegd, de financiering was onduidelijk en er was een gebrek aan gezamenlijk geformuleerde doelstellingen. Tegelijk met deze onderzoeken liep de wijziging van de Wet veiligheidsregio's en was het voorstel in consultatie.

Convenant versterking brandweeronderwijs en project versterking brandweeronderwijs (2012-2015)

In 2012 is naar aanleiding van o.a. het hiervoor genoemde landelijk onderzoek het Convenant versterking Brandweeronderwijs gesloten tussen het ministerie, VNG, het Veiligheidsberaad, de Raad van Regionaal Commandanten, het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (NIFV), het Nederlands Bureau Brandweereexamens (Nbbe) en de vakbonden. Voor alle partijen was essentieel dat het beleggen van taken voor het brandweeronderwijs in brede zin een voorwaarde is voor het goed functioneren van het onderwijsstelsel. In de periode daarna is in het Project versterking brandweeronderwijs gewerkt aan o.a. kwaliteitsverbetering, kwaliteitsborging en intern toezicht. Deze ontwikkeling heeft geleid tot een bestuurlijk vastgestelde stelselnotitie versterking brandweeronderwijs in 2015.

Evaluatie wet veiligheidsregio's (2020)

In 2020 is door de commissie Muller de rapportage van de Evaluatie wet veiligheidsregio's opgeleverd. De Commissie had tot taak de doeltreffendheid en de effecten van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk te onderzoeken. De commissie constateerde onder andere dat de wet zich richt op de organisatie van de veiligheidsregio's, maar niet op kennis en opleiding ter ondersteuning van interregionale of landelijke rampenbestrijding en crisisbeheersing en de WvR onduidelijk en onvolledig is over de wettelijke taak van het IFV ten aanzien van onderwijs, onderzoek en kennis op het gebied van crisisbeheersing en brandweezorg.

⁶ Samenwerking tussen De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR), het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid Nibra, het Nederlands bureau brandweereexamens (Nbbe) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

⁷ Cap Gemini Consulting en Twynstra Gudde, Brandweeronderwijs in Nederland, naar een volgende stap, mei 2011.

Kabinetsstandpunt en Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweezorg (2022)

De Contourennota is een nadere uitwerking van het kabinetsstandpunt en schetst op hoofdlijnen de noodzakelijke vernieuwingen en veranderingen in het beoogde toekomstige stelsel van crisisbeheersing en brandweezorg. In de Contourennota is over onderwijs onder andere opgenomen:

- 'De opleidingen en het onderwijsstelsel voor de brandweer (repressief en niet-repressief) moeten erop gericht zijn de brandweer blijvend te kunnen bemensen met vakbekwame professionals, vrijwilligers en beroeps. Het stelsel van opleidingen staat ten dienste van de vakbekwaamheid, het (aantrekkelijk) werkgeverschap, de vulling en de paraatheid. De brandweer moet voortdurend over goed opgeleid en divers personeel kunnen beschikken om haar taak veilig en kwalitatief hoogwaardig te kunnen uitvoeren. Een belangrijke voorwaarde is dat het behaalde brandweerdiploma arbeidsmarktperspectief biedt voor een carrière na het werkzame leven bij de brandweer (p. 23).
- 'Het Ministerie van Justitie en Veiligheid ziet het NIPV als een opleidings- en kennispartner van Veiligheidsregio's en crisispartners.' (p.26)
- 'Doorontwikkeling onderwijs voor crisisbeheersing en brandweezorg: Het is gewenst om het onderwijs waar mogelijk aan te laten sluiten bij het reguliere onderwijs. Dit zal in overleg met de sector en het NIPV worden onderzocht. Waar het NIPV een toezichthoudende taak heeft, kan het NIPV niet zelf examens afnemen. NIPV blijft het huidige aanbod bieden met in achtneming van het vigerende onderwijskader, het totaal van reguliere onderwijs-elementen, waaronder kwalificatie, examinering, vrijstelling, diplomaverstrekking, accreditatie van onderwijsleveranciers en beroepspraktijkvorming. Daarnaast zoekt het NIPV de samenwerking met andere partners zoals de Politieacademie voor een breder onderwijsaanbod.' (p.26)

Onderzoek onderwijsstelsel veiligheidsregio's (2023) en start programma onderwijs onderweg (koersplan 2024)

In 2023 hebben de veiligheidsregio's en het NIPV het onderzoek onderwijsstelsel veiligheidsregio's uitgevoerd en geconstateerd dat het huidige onderwijsstelsel van brandweezorg en crisisbeheersing nog gebrek aan samenhang en samenspel kent. In 2024 is het gezamenlijke Programma Onderwijs Onderweg gestart, waarin in nauwe samenwerking met partijen gewerkt wordt aan verbetering.

PWC onderzoek

In 2024 is door PWC onderzoek uitgevoerd naar de organisatie en governance van het NIPV. Op dit moment wordt gewerkt aan het verwerken van de aanbevelingen uit het onderzoek (checken of we dit wel moeten vermelden).

Two pager Presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's

1. Aanleiding Contourennota

In de Contourennota wordt de basis voor eenduidige, lerende en toetsbare taakuitvoering 'presterend en lerend vermogen' als doel vastgelegd. Dit wordt primair benoemd bij het onderdeel cyclisch proces (paragraaf 2.2), maar het geldt voor de taakuitvoering van de veiligheidsregio's in het algemeen, zoals bij crisisbeheersing (onder andere pagina 5), brandweezorg (ook two pager IV/2) en financiën en toezicht (pagina 27). In de contourennota (pagina 11) is opgenomen dat het kabinet kwaliteitsnormen het meest effectief acht, als deze worden opgesteld en gesteund door de veiligheidsregio's gezamenlijk. Het kabinet acht dit een decentrale verantwoordelijkheid.

2. Wat willen we bereiken en hoe?

Deze two pager 'Prestierend en lerend vermogen veiligheidsregio's' gaat over de kwaliteit van de publieke taakuitvoering van de veiligheidsregio's. Kort gezegd gaat het over de prestaties die veiligheidsregio's moeten leveren voor de taakuitvoering van brandweezorg en crisisbeheersing. Doel van deze two pager is het verkrijgen van een goede grondslag in de wet voor borging van het minimum kwaliteitsniveau van brandweezorg en crisisbeheersing, monitoring en verantwoording van prestaties en de manier waarop daarvan wordt geleerd.

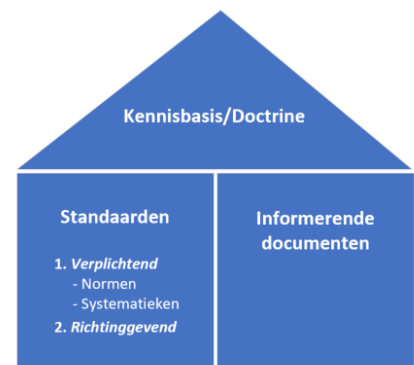
Voor een goede grondslag in de wet is het van belang dat recht wordt gedaan aan regionale autonomie, maar dat ook invulling wordt gegeven aan eenduidige regio-overstijgende samenwerking. Het gaat dan om borging van de verplichte eenduidige samenwerking van de 25 algemeen besturen van de veiligheidsregio's, waar dit voor de uitwisselbaarheid en schaalbaarheid van bovenregionaal en landelijk optreden noodzakelijk is. Deze grondslag is niet alleen nodig voor sturing op de prestaties van de interne organisatie, maar ook voor het afleggen van verantwoording over de kwaliteit van de taakuitvoering aan de gemeenten. De grondslag is ook nodig voor het goed kunnen uitoefenen van de verantwoordelijkheid van de minister van JenV bij schaarste verdeling en om inzicht te hebben in de gezamenlijke parate (landelijke) slagkracht. Daarnaast maakt dit alles betere invulling van de stelselverantwoordelijkheid mogelijk en daarmee beter toetsbaar voor de Inspectie JenV.

De grondslag is nu te vinden in (prestatie)normen die, vaak op detailniveau, zijn vastgelegd in het Besluit veiligheidsregio's en Besluit personeel veiligheidsregio's etc. Dit wordt niet als effectief ervaren en legt niet de verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke taakuitvoering (het vak/de professie) bij de veiligheidsregio's. Ambtelijk (JenV en veiligheidsregio's) is het advies om (prestatie)normen uit wet- en regelgeving te halen en in plaats daarvan de besturen van de veiligheidsregio's gezamenlijk verantwoordelijk te maken voor het borgen van het minimum kwaliteitsniveau voor brandweezorg en crisisbeheersing. De stelselverantwoordelijke zal naar verwachting kritische succesfactoren benoemen, waar minimaal verplichtende standaarden voor moeten worden uitgewerkt.

3. Wat moet er in wet- en regelgeving wijzigen en wat moet er eventueel in de memorie van toelichting worden toegelicht?

Voorgestelde wijzigingen/aanpassingen:

- a) Er dient te worden vastgelegd dat de uitvoering van brandweezorg en crisisbeheersing wordt gebaseerd op een kennisbasis/doctrine. Deze kennisbasis/doctrine dient als grondslag voor de volledige taakuitvoering van de veiligheidsregio's in algemene zin (in ieder geval brandweer en crisisbeheersing):
- Er moet worden ingericht dat veiligheidsregio's op basis van voornoemde kennisbasis/doctrine, standaarden vaststellen. Deze standaarden zijn onder te verdelen in verplichtende en richtinggevende standaarden die er op gericht zijn om op overeengekomen en voorgeschreven eenduidige wijze te handelen. Voor het overige is er informerende documentatie die geen bindende werking heeft, maar vooral gericht is op kennis en inzicht in materie;
 - Onder de verplichtende standaarden vallen zowel de verplichte normen als verplicht toe te passen systematieken. De ene soort stelt een meetbare norm en de andere borgt de toe te passen systematiek;
 - Op basis van wet- en regelgeving moet het onderscheid tussen de verplichtende standaarden en de richtinggevende standaarden duidelijk zijn;
 - Het is noodzakelijk om een waarborg in de wet op te nemen waardoor wordt gegarandeerd dat de gezamenlijk opgestelde verplichtende normen en systematieken daadwerkelijk worden vastgesteld;
 - Bij het vaststellen van de verplichtende normen en systematieken moet worden verwezen naar het cyclische proces van brandweezorg en crisisbeheersing (inclusief risicobeheersing) om te borgen dat veiligheidsregio's op elkaar kunnen rekenen en dat bekend is welke (verplichtende) vereisten er zijn binnen de verschillende fasen van het cyclische proces;
 - Er moet worden vastgelegd dat over de verplichte standaarden wordt gerapporteerd/verantwoord en dat daarvan wordt geleerd;
 - Er moet worden vastgelegd dat het stelsel, om vanuit een kennisbasis te komen tot verplichte standaarden, met een pdca-cyclus wordt geborgd en bewaakt voor kwaliteit, zodat een lerend geheel ontstaat.

- b) Er dient in de wet opgenomen te worden dat veiligheidsregio's gaan werken met gezamenlijk vastgestelde kaders voor een kwaliteitszorgsysteem dat richting geeft aan iedere veiligheidsregio afzonderlijk en aan alle veiligheidsregio's gezamenlijk.
- c) De in de wet genoemde verantwoordingsplicht van kostenevaluaties en visitaties dient zo te worden aangepast dat deze aansluit bij de taakuitvoering van het verlengd lokaal bestuur.
 - Duidelijk moet worden neergelegd dat visitaties geen verantwoordingsinstrument, maar een leerinstrument in het kader van kwaliteitszorg/-verbetering voor de veiligheidsregio's onderling zijn;
 - Ten aanzien van de in de wet opgenomen kostenevaluatie is verduidelijking of aanpassing nodig. Als deze behouden blijft moeten het doel en de reikwijdte worden verhelderd, al dan niet door aanpassing. Anders is afschaffing een betere optie. Dit moet ook worden gezien in het kader van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het bestuur van de veiligheidsregio legt namelijk primair (kosten)verantwoordelijkheid af over de taakuitvoering aan de deelnemende gemeenten door middel van de P&C cyclus.

Aandachtspunten voor het wetgevingstraject:

- a) Voor versterking van het stelseltoezicht is het van belang dat er een goede duiding komt van de verschillende niveaus in het stelsel, met de bijbehorende verantwoordelijkheden. Daartoe behoort onder andere het vastleggen van de afbakening van de stelselverantwoordelijkheid;
- b) Er wordt in relatie tot standaarden in onder andere de Contourennota gesproken over de 'branche' en 'branchenormen'. De 'branche' wordt niet eenduidig geïnterpreteerd. In de meeste gevallen worden de (gezamenlijke) besturen van de veiligheidsregio's bedoeld. Met betrekking tot bevolkingszorg is het conform de Contourennota goed om specifiek te definiëren wie daarvoor de standaarden vaststellen;
- c) De taakbeschrijving van brandweer en crisisbeheersing moet op meer gelijke wijze en detailniveau worden beschreven. Voor zowel brandweer als crisisbeheersing komt er meer eenvormigheid in (kwaliteits)normering en systematiek. Dat betekent voor de brandweer 'meer details loslaten' en voor crisisbeheersing 'het been bijtrekken';
- d) In de contourennota is risicobeheersing grotendeels beperkt tot brandweertzorg, terwijl risico-inventarisatie, risico-analyse en duiding ook relevant zijn voor crisisbeheersing, GHOR, bevolkingszorg en andere crisispartners. Voorgesteld wordt om risico-inventarisatie, risicoanalyse en -duiding als overkoepelend proces (binnen het cyclische proces) te duiden, verbonden met informatievoorziening. Dit is ook onderwerp van wijziging in de 1^e tranche.

4. Wat zijn nog aandachtspunten voor primair belanghebbenden?

- a) Het gezamenlijk vaststellen van standaarden vergt commitment van de besturen van de veiligheidsregio's en een waarborg om te garanderen dat deze daadwerkelijk en tijdig tot stand komen. Dat deze waarborg wordt ingericht is een voorwaarde om ervoor te zorgen dat het nieuwe stelsel kan werken. Indien dit niet tot stand komt, blijft de huidige werkwijze met opnemen van normen in wet- en regelgeving in stand;
- b) Het werken vanuit een kennisbasis/doctrine met standaarden en de kwaliteitsborging daarvan voor brandweertzorg en crisisbeheersing (inclusief risicobeheersing) moet nog verder vorm krijgen. In deze twee pagers is daar richting voor gegeven, maar nadere analyse en uitwerking is nog noodzakelijk;
- c) Voorgesteld is dat de veiligheidsregio's gezamenlijk een kader voor een kwaliteitszorgsysteem vaststellen, een bindend kader waar alle veiligheidsregio's zich aan moeten houden. Dit vergt van alle besturen van de veiligheidsregio's commitment om dit zo vorm te geven en uit te voeren en een waarborg om te garanderen dat deze daadwerkelijk en tijdig tot stand komen.

5. Wat is de samenhang met andere twee pagers of andere lopende trajecten?

De richtinggevendende keuzes die in deze twee pagers worden gemaakt, raken aan onderwerpen in alle twee pagers in de 1^e en 2^e tranche. Deze keuzes zijn in veel gevallen uitgangspunt of vertrekpunt voor de andere twee pagers van de 2^e tranche en kaders ook voor bepaalde onderwerpen in de 1^e tranche (bijvoorbeeld bij bovenregionale brandweertzorg). In ieder geval wanneer in andere twee pagers gekeken wordt naar prestatieafspraken moet dit aansluiten.

Bijlage C: Toelichting beoogde uitwerking Presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's

Veiligheidsregio's hebben elkaar nodig bij de bestrijding van bovenregionale rampen en crises. Dat vereist dat onderling kan worden uitgegaan van een bepaald prestatieniveau. Het prestatieniveau wordt enerzijds bepaald door (wettelijke) normen en de handhaving daarop en anderzijds door de standaarden (zoals protocollen en richtlijnen) die door de veiligheidsregio's gezamenlijk zijn opgesteld. Daarnaast wordt het prestatieniveau ook bepaald door het lerend vermogen van veiligheidsregio's om te komen tot continue verbetering van de prestaties. Het denken hierover in het kader van de wetsherziening is weergegeven in deze notitie als aanvulling op de two pager 'Presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's' die met name ingaat op de wijzigingen die hiervoor nodig zijn in de wet..

Probleemstelling

In de contourennota is opgenomen dat het kabinet kwaliteitsnormen het meest effectief acht, als deze worden opgesteld en gesteund door de veiligheidsregio's gezamenlijk. Het kabinet acht dit een decentrale verantwoordelijkheid. Het kabinet stuurt daarbij ook aan op een daadwerkelijke en uniforme invulling van artikel 23 van de huidige Wet veiligheidsregio's (Wvr), waarin besturen van veiligheidsregio's worden verplicht tot het hanteren van een kwaliteitszorgsysteem. Daarbij denkt het Rijk aan regionale rapportages ten aanzien van bijvoorbeeld paraatheid, geoefendheid, vakbekwaamheid, actuele planvorming en het evalueren van incidenten. Daarna kan in de toekomst doorontwikkeling plaatsvinden naar uniforme rapportages en een bijbehorende rol voor het toezicht.

De prestatienormen zijn nu vastgelegd in het Besluit veiligheidsregio's, het Besluit personeel veiligheidsregio's en de Regeling personeel veiligheidsregio's. Het probleem dat wordt ervaren is drieledig:

- de prestatienormen zijn nu *te gedetailleerd* beschreven in de genoemde besluiten;
- de normen *dragen onvoldoende bij* aan de daadwerkelijke kwaliteit van de prestaties en het lerend vermogen van veiligheidsregio's;
- de normen zijn, doordat ze zijn vastgelegd in wet- regelgeving, *lastig bij te stellen* als ontwikkelingen in de maatschappij daarom vragen.

Oplossingsrichting

Als oplossing voor dit probleem wordt in de two pager gesproken over het uit de wet- en regelgeving halen van de (prestatie)normen en in plaats daarvan in de wet op te nemen dat de (besturen van de) veiligheidsregio's gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het borgen van een minimum kwaliteitsniveau voor brandweezorg en crisisbeheersing. De veiligheidsregio's kunnen hiertoe verplichtende, landelijk uniforme standaarden vaststellen, op grond van een kennisbasis/doctrine.

Hiermee wordt bewerkstelligd dat de verantwoordelijkheid voor de professionele standaarden nadrukkelijker bij de veiligheidsregio's komt te liggen, dat de inhoud beter aansluit op de praktijk en dat de normen indien nodig sneller kunnen worden bijgesteld. Ook de two-pager 'Toekomstbestendig onderwijsstelsel veiligheidsregio's' gaat hier vanuit.

Daarnaast wordt in de two pager benoemd dat in de herziene wet opgenomen zou moeten worden dat de veiligheidsregio's verplicht worden om gezamenlijk een bindend kader voor het

kwaliteitszorgsysteem vast te stellen. Daarmee kan niet alleen beter eenduidig inzicht gegeven worden in de prestaties van de individuele veiligheidsregio's, maar ook van de veiligheidsregio's gezamenlijk. Dat stelt de veiligheidsregio's tegelijkertijd in staat (gezamenlijk) te leren en te verbeteren.

Tot slot is het nodig om de Wet veiligheidsregio's in lijn te brengen met de Wet gemeenschappelijke regelingen. Concreet betekent dit dat de verantwoordingsplicht over bedrijfsvoeringszaken wordt belegd bij de veiligheidsregio en dat de wettelijke verplichting tot visitaties en kostenevaluaties daarmee in lijn moet worden gebracht..

Bestuurlijke aandachtspunten

De belangrijkste bestuurlijke aandachtspunten die in de two-pager zijn benoemd, en die de RCDV nog verder uitwerkt en onderzoekt, richten zich op de volgende punten:

1. Hoe komen de 25 veiligheidsregio's tot commitment/garantie dat de (verplichtende) standaarden daadwerkelijk en tijdig tot stand komen en wat zijn mogelijke stappen als de veiligheidsregio's niet tot een vergelijk komen?
2. Hoe borgen de 25 veiligheidsregio's de kwaliteit en de systematiek om te komen tot standaarden en hoe is het in- en externe toezicht geregeld?

De uitwerking hiervan maakt onderdeel uit van de samenwerkingsagenda onder het thema 'Presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's'. Enkele denkrichtingen die daarbij onderwerp van gesprek (kunnen) zijn, zijn hieronder weergegeven.

Ad 1. Commitment veiligheidsregio's en garantie standaarden

Om te kunnen garanderen dat een standaard als 'verplichtend' wordt beschouwd en tijdig tot stand komt is het noodzakelijk dat, in het kader van verlengd lokaal bestuur, de algemeen besturen van de 25 veiligheidsregio's hier mee akkoord gaan. Onder verplichtende standaarden verstaan we de nu al genoemde prestatie-eisen in wet- en regelgeving en de (kritische)succesfactoren die door de systeemverantwoordelijke als verplichtend worden beschouwd. Dit kan een huidige norm zijn uit één van de besluiten (zoals bijvoorbeeld alarmeringstijd van functionarissen en crisisteam), maar kan ook een verplicht te hanteren systematiek of proces zijn (zoals het te hanteren proces rondom gebieds gebonden opkomsttijden).

Wanneer de besturen van de veiligheidsregio's unaniem instemmen met een verplichtende standaard, dan kan deze vervolgens als algemeen bindend worden beschouwd. De minister als stelselverantwoordelijke kan hiervan dan in kennis gesteld worden. Een mogelijkheid daarbij is om de voorzitters veiligheidsregio (of getrapte directeuren) te mandateren, zodat (wijziging van) standaarden in het Veiligheidsberaad of RCDV kunnen worden vastgesteld. Mandateren is noodzakelijk omdat juridisch niet in de wet niet kan worden opgenomen dat de voorzitters in het Veiligheidsberaad unaniem instemmen. Het primaat ligt immers bij de algemeen besturen van de veiligheidsregio's. Wanneer de veiligheidsregio's niet unaniem instemmen zijn er enkele opties om de standaarden toch bindend te verklaren wanneer één of enkele veiligheidsregio's, ook na nader overleg niet kunnen instemmen met de standaarden.

Enkele te onderzoeken opties zijn:

- a. *Een stemregeling*: Wanneer veiligheidsregio's niet tot een vergelijk kunnen komen is het een mogelijkheid om gebruik te maken van de stemregeling zoals vastgelegd in het statuut van het Veiligheidsberaad.. Voorwaarde is wel dat de voorzitters worden gemandateerd, zodat zij in het Veiligheidsberaad gezamenlijk kunnen besluiten. Deze optie heeft ambtelijk niet de voorkeur van (Inspectie) JenV aangezien dit geen escalatiemogelijkheid in zich heeft.
- b. *Verbindendverklaring door minister*: Wanneer er geen unanimititeit is bij de besturen of voorzitters (al dan niet in Veiligheidsberaad of RCDV), maar de stemverhouding groter is dan bijvoorbeeld 90% (23 van de 25 regio's stemmen in), dan kan de voorzitter van het

Veiligheidsberaad de minister vragen de betreffende standaard(en) algemeen verbindend te verklaren. Dit is vergelijkbaar met afspraken die in CAO's worden gemaakt en die (op verzoek van de partners) door de minister van SZW algemeen bindend worden verklaard.

- c. *De minister maakt gebruik van zijn aanwijsbevoegdheid:* De minister kan, wanneer veiligheidsregio's niet tot een vergelijk komen, gebruik maken van een (nieuw op te nemen) aanwijsbevoegdheid en veiligheidsregio's verplichten de standaarden te hanteren. Een aanwijsbevoegdheid leent zich echter minder voor het vaststellen van regelingen door de aangewezen organen.

Ad 2. Kwaliteitsbewaking en in- en extern toezicht

Wanneer de veiligheidsregio's gezamenlijk standaarden vaststellen op grond van een kennisbasis/doctrine zijn de veiligheidsregio's ook verantwoordelijk voor de kwaliteit en werking daarvan, als een vorm van (intern) toezicht.

In de two pager is opgenomen dat dit stelsel met een pdca-cyclus moet worden geborgd en bewaakt voor kwaliteit, zodat een lerend geheel ontstaat. Onderzocht wordt om een (doctrine)commissie met een formele status in te stellen die verantwoordelijk wordt gemaakt voor de kwaliteitsbewaking en het intern toezicht op het stelsel van kennisbasis/doctrine en standaarden. Een dergelijke commissie bewaakt niet alleen de kwaliteit van het stelsel van standaarden, maar monitort ook in hoeverre en op welke manier de veiligheidsregio's invulling en uitvoering geven aan de standaarden. Een interne audit kan deel uitmaken van dit proces. Ook is opgenomen dat de veiligheidsregio's moeten rapporteren op de verplichte standaarden. Dit zal uiteraard moeten aan de eigen besturen, maar het is ook noodzakelijk dat dit gebeurt aan de doctrinecommissie, die vervolgens op haar beurt (via het Veiligheidsberaad) kan rapporteren aan de minister. Hier is ook aandacht voor gevraagd in de contourennota. Rapporteren aan de commissie is ook noodzakelijk om de standaarden verder door te ontwikkelen en om te leren van elkaar.

Naast interne kwaliteitsbewaking en intern toezicht moet de stelselverantwoordelijke via de Inspectie JenV ook kunnen toetsen of kwaliteitsbewaking van (het systeem van) kennisbasis en standaarden functioneert. Extern toezicht door de inspectie JenV is, zoals dat nu ook gebeurt, gericht op het toetsen van de wettelijke eisen. Daartoe is het wel nodig dat in wet- en regelgeving wordt opgenomen dat de veiligheidsregio's gezamenlijk kwaliteitsbewaking inrichten op het stelsel van 'kennisbasis en standaarden', zoals hiervoor en in de two pager is benoemd. De inspectie kan daar dan ook gericht op toetsen.

Tot slot is in de two pager opgenomen dat veiligheidsregio's gezamenlijk een bindend kader voor het kwaliteitszorgsysteem van de veiligheidsregio's vaststellen. Daarmee kan beter eenduidig inzicht gegeven worden in de prestaties van de individuele veiligheidsregio's en van de veiligheidsregio's gezamenlijk. Ook stelt het de veiligheidsregio's beter in staat (gezamenlijk) te leren en te verbeteren. Voor de hiervoor genoemde gezamenlijke kaders kan een standaard kwaliteitsmanagementmodel (ISO, INK, EFQM, OO) of eigen nog te ontwikkelen model ingezet worden. Dit bevordert uitwisselbaarheid, samenwerking en vergelijkbaarheid. Om de invulling en toepassing van het kwaliteitszorgsysteem in de veiligheidsregio's te borgen kan ervoor gekozen worden het kwaliteitszorgsysteem van de veiligheidsregio te laten certificeren door een geaccrediteerde certificeringsinstantie.

Samenwerkingsagenda

Op basis van de hiervoor genoemde duiding en onderbouwing adviseert de RCDV om bij het thema 'Presterend en lerend vermogen veiligheidsregio's' van de samenwerkingsagenda de volgende punten mee te nemen in de uitwerking:

- De doctrine/kennisbasis als leidend te beschouwen voor het uitwerken van standaarden. Als optie mee te nemen om het opstellen van de doctrine/kennisbasis door het NIPV te laten gebeuren, als meest aangewezen kennisinstituut;
- Voor vaststelling van de verplichtende en richtinggevende standaarden te onderzoeken, welk (gedifferentieerd) stelsel kan worden ingericht, ten behoeve van de vaststelling daarvan door en namens de besturen, met een rol voor het Veiligheidsberaad en de RCDV;
- Een nog uit te werken voorstel voor de verplichtende standaarden te bespreken in het Veiligheidsberaad en de opties als 'verbindendverklaring' mee te nemen;
- De instelling van een doctrinecommissie voor de kwaliteitsbewaking en het intern toezicht op het stelsel van kennisbasis/doctrine en standaarden, als uitgangspunt te nemen;
- Het bindende kader voor het kwaliteitszorgsysteem voor de veiligheidsregio's te koppelen aan een standaard kwaliteitsmodel of een eigen te ontwikkelen model;
- Certificering van het kwaliteitszorgsysteem als overweging mee te nemen om daarmee de invulling en toepassing van het kwaliteitssysteem door de veiligheidsregio's beter te borgen;
- De systematiek om vanuit een kennisbasis/doctrine te komen tot standaarden voor brandweezorg en crisisbeheersing (inclusief de kwaliteitsborging daarvan) nader te onderzoeken en uit te laten werken.

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Zijne Excellenties de heren van Weel en Struyken
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Inlichtingen bij
Secretaris
Veiligheidsberaad
Ons kenmerk
V013-2025

Datum 14 juli 2025
Onderwerp Samenwerkingsthema's veiligheidsregio's

Hooggeachte heren van Weel en Struyken,

Op 1 oktober 2024 heeft voormalig staatssecretaris, mw. Coenradie, per brief de veiligheidsregio's via het Veiligheidsberaad verzocht om *gezamenlijk opdracht te geven om versneld collectiviteit in de brandweer(zorg) te organiseren*¹. Dit mede in het licht van de toenemende en veranderende risico's en dreigingen die steeds meer van veiligheidsregio's vragen. Zij gaf daarbij aan haar visie op de toekomstige invulling van de brandweertzorg te willen delen met de Tweede Kamer. In deze visie zou zij -vanuit haar stelselverantwoordelijkheid- ingaan op de noodzaak van collectief optreden in de brandweertzorg.

Tijdens het Veiligheidsberaad van 7 oktober 2024 is met mevrouw Coenradie afgesproken het initiatief hiervoor bij het Veiligheidsberaad te laten. Met deze brief informeer ik u over de ontwikkelingen op het gebied van collectiviteit (samenwerking) binnen de veiligheidsregio's.

Allereerst benadruk ik dat de noodzaak tot verdergaande samenwerking door zowel het Veiligheidsberaad als de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) wordt onderschreven en de veiligheidsregio's hier ook (al) in investeren. Zo wordt gezamenlijk opgetreden bij grootschalige natuurbranden, worden middelen landelijk ingekocht, kennen veiligheidsregio's één gezamenlijke werkgeversvereniging en wordt toegewerkt naar één landelijke regeling voor de aanpak van mentale klachten als PTSS.

Tegelijkertijd blijft de wereld in hoog tempo veranderen en komen er nieuwe uitdagingen op Nederland af. Tot enkele jaren geleden hadden veiligheidsregio's, inclusief de brandweer, vooral te maken met kortdurende rampen met een relatief lokaal effect. Tegenwoordig zijn er steeds vaker complexe en langdurige crises. De toenemende risico's door cyberdreigingen, de gevolgen van klimaatverandering en geopolitieke onrust hebben grote impact op de samenleving en op onze organisaties. Het Veiligheidsberaad en de RCDV zien dat toenemende risico's steeds meer invloed hebben op de

¹ Zie verzamelbrief "Brandweertzorg en crisisbeheersing", met referentienummer 5753425.

weerbaarheid van de samenleving. Deze uitdagingen vragen om een stevige stap naar voren van de veiligheidsregio's.

De veiligheidsregio's voeren onderling en samen met u, vanuit uw stelselverantwoordelijkheid het gesprek hierover. Voorop staat dat meer gezamenlijke inzet van de veiligheidsregio's randvoorwaardelijk is om de complexe en langdurige crises van de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Uitgangspunt hierbij is dat 25 autonome veiligheidsregio's samenwerken in een stelsel van *verlengd lokaal bestuur*.

Op de samenwerking kan breed worden geïntensiveerd. Er is daarom gekozen om de scope niet te beperken tot brandweezorg, maar te verbreden naar crisisbeheersing (inclusief bevolkingszorg en GHOR), informatievoorziening en bedrijfsvoering. Hiertoe hebben het Veiligheidsberaad en de RCDV enkele thema's vastgesteld waarop de veiligheidsregio's de komende jaren intensiever samenwerken met elkaar. Deze thema's zijn tijdens het Veiligheidsberaad van 27 juni 2025 bekrachtigd.

Goed werkend onderwijsstelsel

Er wordt toegewerkt naar een goed werkend onderwijsstelsel, met betaalbaar, praktijkgericht, flexibel en actueel onderwijs voor alle brandweer- en crisisprofessionals werkzaam in, voor of met de veiligheidsregio's. Hiertoe is het *programma "Onderwijs Onderweg"* ingericht, dat nader aan de slag gaat met de richting zoals omschreven in de *twopager herziening onderwijsstelsel*. Aan de hand van experimenten en pilots wordt bekeken hoe dit eruit moet gaan zien. Aan u vraag ik om ruimte te maken voor deze ambitie die vooruitloopt op de wijziging van de wet veiligheidsregio's. Hiervoor zal het Veiligheidsberaad concrete verzoeken indienen.

Versterking adviesrol veiligheidsregio's

Binnen het *programma "Toekomstbestendige Brandweezorg"* wordt verkend of een *landelijk beleidsteam brandweer* invulling kan geven aan de versterking van de adviesrol van veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's voorzien het bevoegd gezag van advies over brandveiligheid en risico's in de fysieke leefomgeving. Dit doen ze op grond van wet- en regelgeving en/of (lokale) afspraken. Echter, passend advies loopt vaak vooruit op de geldende wet- en regelgeving waarop juridisch gezien geadviseerd mag worden. Dit geldt met name voor (nieuwe) risico's die voortkomen uit nieuwe ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie en de energietransitie. Om de adviesrol van de veiligheidsregio's te verstevigen is het essentieel dat de veiligheidsregio's ook daadwerkelijk in staat worden gesteld om deze rol goed te vervullen.

Regionaal bestuurde paraatheid, bovenregionaal bestuurde slagkracht

De veiligheidsregio's gaan zich meer inzetten voor het gezamenlijk (landelijk) organiseren van gegarandeerde slagkracht voor grootschalige incidenten, rampen en crises. Hiervoor is het nodig om te weten wat onze landelijke bezetting en slagkracht is, met een landelijk risicoprofiel, een landelijk dekkingsplan brandweer en een passend doctrinehuis. Dit zal ook onderdeel zijn van het eerdergenoemde *programma "Toekomstbestendige brandweezorg"*. Het Veiligheidsberaad zou graag zien dat de veiligheidsregio's gezamenlijk, en in samenwerking met uw beleidsdepartement, komen tot een bestuurlijk

vastgesteld landelijk dekkingsplan voor grootschalig optreden, hoe deze capaciteiten landelijk in stand worden gehouden en bestuurd. Het verschil tussen wat landelijk nodig is en wat (boven-)regionaal beschikbaar en noodzakelijk is, bespreek ik vervolgens graag met u.

Informatiegestuurde inzet van brandweereenheden

Er wordt toegewerkt naar een meer informatiegestuurde inzet van brandweereenheden. Dit betreft het *real-time* ontsluiten van operationele brandweerplannen, scenario's, omgevingsinformatie en inzetondersteuning voor eenheden en het aanleveren van inhoudelijke expertise en assistentie op afstand bij bijzondere incidenten en grootschalig optreden. Om deze informatie behapbaar en toepasbaar te houden voor brandweerpersoneel, liggen er kansen om de meldkamerfunctie van veiligheidsregio's door te ontwikkelen tot een operationeel centrum. Dit wordt vormgegeven door het eerdergenoemde *programma Toekomstbestendige brandweezorg*. Hiervoor is experimenteerruimte nodig in relatie tot de andere meldkamerfuncties en het wettelijk kader, waarop ik later terugkom.

Landelijke operationele samenwerkingsstructuur

Er is een landelijke operationele samenwerkingsstructuur nodig waarbij onder (landelijke of bovenregionale) eenhoofdige leiding een crises en/of grootschalig optreden langdurig wordt aangestuurd. Voor leiding en coördinatie van grootschalige en specialistische inzet van brandweereenheden (zoals bij natuurbranden en industriële branden) is een *Landelijk Actiecentrum Brandweer* nodig. Ook is in de aanpak van crises een vaste kern (met eenduidige aansturing) nodig om op terug te kunnen vallen. Er liggen diverse bouwstenen klaar om hier een basis aan te geven, zoals het LOCC, KCR2 en de opgedane ervaringen uit de landelijke aanpak bij de coronacrisis en opvangcrisis of landelijke brandweersamenwerking. Om te verkennen hoe de structuur vorm moet krijgen, is verdere uitwerking van scenario's nodig, waaronder ook een uitwerking hoe deze structuur een Interregionaal Beleidsteam (IRBT) ondersteunt. Voor deze ambitie is mogelijk een aanpassing van het wettelijk kader nodig.

Versterken weerbaarheid en professionaliseren Bevolkingszorg

Voor de samenwerking op het thema versterken van de weerbare samenleving geldt dat we hierover met u in gesprek zijn middels het bestuurlijke overleg weerbaarheid. De stappen die de veiligheidsregio's hierin zetten, zijn afhankelijk van de vrijgekomen middelen en het vervolg van de gesprekken over de BDuR-bezuinigingen. Ook voor de doorontwikkeling en het professionaliseren van Bevolkingszorg geldt dat de veiligheidsregio's hierover goed in contact zijn met uw departement en zelfs gezamenlijk opdracht hebben gegeven voor het Programma Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB). Bovendien hebben de veiligheidsregio's samen met uw departement de twopager Bevolkingszorg opgesteld, waarmee de richting vaststaat voor verdergaande professionalisering en juridische borging.

Integreren bestaande en nieuwe initiatieven informatievoorziening

De veiligheidsregio's vinden het van belang dat bestaande en nieuwe informatievoorziening (IV) initiatieven worden geïntegreerd, zodat ze er in samenhang op

kunnen sturen. Hiervoor wordt een nieuw, meerjarig *programma informatievoorziening* opgesteld. Deze ontwikkeling sluit ook aan bij het initiatief van de Rijksoverheid om de *governance* op KCR2 en de LVCb samen te voegen.

Toekomstbestendig werkgeverschap

De veiligheidsregio's werken een gezamenlijke visie voor werkgeverschap uit binnen het *programma "Toekomstbestendig werkgeverschap"*, waarmee ze een aantrekkelijke werkgever blijven in de huidige en toekomstige arbeidsmarkt. Dit omvat bijvoorbeeld het komen tot één landelijke regeling voor de aanpak van mentale klachten zoals PTSS.

Gezamenlijke methodiek presterend vermogen

Veiligheidsregio's moeten -in het geval van bijstand en grootschalig optreden- uit kunnen gaan van een bepaald prestatieniveau en bijbehorende invulling. Alleen dan kan in het heetst van de strijd samenwerking effectief tot stand komen. Dit vraagt om gezamenlijke normstelling, die is gebaseerd op gemeenschappelijke kennis/doctrines. Om daadwerkelijk met elkaar tot een basisniveau brandweezorg en crisisbeheersing te komen, vereist dit kwaliteitsbewaking en actualisatie op basis van geleerde lessen. Dit past binnen de richting als beschreven in de *twopager lerend en presterend vermogen veiligheidsregio's*, waarin wij JenV vragen in de wet op te nemen dat veiligheidsregio's de mogelijkheid hebben om onderling gemaakte afspraken zodanig te borgen dat deze niet vrijblijvend zijn.

Om bovenstaande ambities te kunnen uitvoeren vraag ik om waar nodig en mogelijk alvast ruimte te creëren voor pilots, vooruitlopend op de wijziging van de Wet veiligheidsregio's. Een concreet voorbeeld hiervan is het vereenvoudigen van het proces rondom de kwalificatiedossiers middels de pilot ijkfuncties. De veiligheidsregio's willen graag onderzoeken of het mogelijk is om enkele functies aan te merken als "ijkfuncties" in de regeling personeel veiligheidsregio's. Hierdoor hoeven alleen nog de kwalificatiedossiers van deze groep functies te worden voorgelegd aan uw departement (in plaats van iedere functie). De wijzigingen van kwalificatiedossiers van andere functies kunnen dan worden afgedaan door het Veiligheidsberaad. Zo wordt een langdurig proces van wijziging van de regeling personeel veiligheidsregio's in de meeste gevallen voorkomen en kunnen kwalificaties eenvoudiger en flexibeler worden aangepast op de actuele situatie. Hiertoe wordt een plan van aanpak opgesteld waarna gezamenlijke afstemming zal plaatsvinden.

De beschreven samenwerkingsthema's kunt u zien als de ambitie van de veiligheidsregio's richting een nóg professionelere organisatie die bestand is tegen de dreigingen van de toekomst. Uiteraard is de realisatie hiervan afhankelijk van vele factoren, zoals de beschikbaarheid van mensen, financiële middelen, medewerking van vakbonden, de snelheid van de herziening van de Wet veiligheidsregio's en vooruitlopend daarop (juridische) experimenteerruimte.

Het Veiligheidsberaad blijft hierover graag met u in gesprek om ervoor te zorgen dat we de samenwerking tussen veiligheidsregio's blijven versterken en professionaliseren.

Met vriendelijke groet,

Hein van der Loo
Voorzitter Veiligheidsberaad

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
6558071

Bijlage(n)
1

Datum 17 juli 2025
Betreft Correcte versie brief Voortgang Landelijke Agenda
Crisisbeheersing

Per abuis is bij de verzending van de brief Voortgang Landelijke Agenda Crisisbeheersing op 11 juli 2025, een onjuiste versie van deze brief plus beslisnota naar uw Kamer gezonden. De juiste versie, zoals op 11 juli akkoord bevonden in de ministerraad, plus bijhorende beslisnota voegen wij hierbij.

Met deze juiste versie worden aanvullend twee moties afgedaan:

- De motie van het lid Van Nispen die de regering verzoekt te zorgen voor structurele aandacht voor de bescherming van kinderen in het nationale crisisbeleid¹ (pagina 3 en 6).
- De motie van het lid Van der Wal c.s. die de regering verzoekt samen met de veiligheidsregio's te kijken hoe gemeenten punten kunnen inrichten waar mensen naartoe kunnen voor informatie en levensbehoeften bij calamiteiten en dreigingen; en de regering verzoekt huis-aan-huisinformatie te verstrekken over noodsituaties, naar Zweeds voorbeeld, om zo de weerbaarheid te vergroten² (pagina 6).

Verder wordt in deze juiste versie benoemd dat rekening wordt gehouden met wat het NAVO- en EU-regime vraagt in relatie tot ontvangst en uitwisseling van (hoog-)gerubriceerde informatie tussen crisispartners (pagina 4).

¹ Kamerstukken II, 2024/25, 30 821, nr. 283

² Kamerstukken II, 2024/25, 36 600 X, nr. 45

Ook verhoudt deze juiste versie van de brief zich beter tot het traject Weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen, waarover uw Kamer parallel op 11 juli jl. geïnformeerd is. Tot slot is de volgorde van ondertekening in deze juiste versie gewijzigd.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D.M. van Weel

De Staatssecretaris Rechtsbescherming,

T.H.D. Struycken

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Veiligheidsregio's,
Crisisbeheersing en
Meldkamer
Veiligheidsregio's en
Crisisbeheersing

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6558071

> Retouradres

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
6530085

Datum 17 juli 2025
Betreft Voortgang Landelijke Agenda Crisisbeheersing

Met de introductie van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029 (hierna: Agenda)¹ hebben het Rijk, de veiligheidsregio's en de openbare lichamen in Caribisch Nederland (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba) in 2024 een belangrijke stap gezet in het gezamenlijk versterken van de landelijke en bovenregionale crisisbeheersing. De Agenda is een uitwerking van de Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweertzorg² en de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden³. Ook de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid na de corona-aanpak⁴ zijn erin verwerkt.

Met de Agenda zijn rond drie pijlers meerjarige ambities vastgesteld, die een leidraad zijn voor de nadere uitwerking van activiteiten, door zowel ministeries als de veiligheidsregio's en de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. De ambities uit de Agenda zijn door de veiligheidsregio's verwerkt in een gezamenlijk meerjarig werkplan.

De nadruk is sinds het verschijnen van de Agenda, mede ingegeven door de ontwikkelingen in de wereld en de toegenomen aandacht voor militaire en hybride dreigingen, nog meer gaan liggen op versterking van paraatheid en van de weerbaarheid van de samenleving. Ook in de recent verschenen *Preparedness Union Strategy* van de Europese Commissie staan paraatheid en weerbaarheid centraal⁵.

Met deze brief beschrijft het kabinet de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van de crisisbeheersing en komt het tegemoet aan de toezegging om jaarlijks op hoofdlijnen te rapporteren over de voortgang van de Agenda. Hierbij wordt achtereenvolgens stil gestaan bij de ontwikkelingen in de drie pijlers:

1. Versterking voorbereiding en paraatheid
2. Versterken van een weerbare samenleving
3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit

¹ Landelijke Agenda Crisisbeheersing 2024-2029, 10 juni 2024.

² [Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweertzorg | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

³ Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden, 3 april 2023, actielijn 12.

⁴ [Aanpak coronacrisis - Onderzoeksraad voor Veiligheid](#)

⁵ Preparedness Union Strategy, European Commission, 26 maart 2025. Zie ook Fiche: Mededeling Paraatheidsuniestrategie, Kamerstukken II 2025/26, 22112, nr. 4054, 9 mei 2025.

De ontwikkelingen in relatie tot deze drie pijlers voor wat betreft Caribisch Nederland worden in een aparte paragraaf beschreven. Daar waar het om ontwikkelingen over weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen gaat, wordt naar dat traject verwezen⁶. Over dit traject wordt u later dit jaar separaat geïnformeerd. Voorliggende brief gaat tot slot ook in op het financiële kader en de stand van zaken van het wetgevingstraject voor wijziging van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Veiligheidswet BES (VwBES).

Versterking voorbereiding en paraatheid voor prioritaire landelijke risico's

De Russische agressie tegen Oekraïne en recente situaties van extreme droogte en overstromingen zijn voorbeelden van dreigingen waar ook Nederland zich rekenschap van moet geven. We willen goed voorbereid zijn en blijven op toekomstige risico's en dreigingen. Het kabinet identificeert daarom de dreigingen en risico's rond mogelijke rampen en crises in de Rijksbrede Risicoanalyse⁷ (RbRa) en de Trendanalyse Nationale Veiligheid. Een actualisatie van de RbRa is begin 2026 voorzien. Naast het actualiseren van het nationale risicobeeld, pleit het kabinet ook internationaal voor de ontwikkeling van een gedegen EU-risicoanalyse. Vanwege het feit dat crises steeds vaker grens- en sector-overstijgend zijn, is het van belang dat ook Europees de prioritaire risico's in kaart worden gebracht. Op deze manier dragen de lidstaten bij aan de versterking van de collectieve weerbaarheid.

Landelijke crisisplannen

Om een adequate aanpak van rampen en crises überhaupt mogelijk te maken bereiden ministeries, veiligheidsregio's en andere publieke en private crisispartners zich steeds intensiever samen voor. Deze voorbereiding maakt dat partijen elkaar weten te vinden, elkaars taken en rollen begrijpen en inzicht krijgen in de collectieve uitdagingen en de mogelijke wijze van gezamenlijk optreden daarbij. Belangrijk onderdeel hiervan is (het gezamenlijke proces van) de realisatie en actualisatie van landelijke crisisplannen (LCP's). Er worden LCP's opgesteld voor de belangrijkste dreigingsthema's uit de Rijksbrede Risicoanalyse, aangevuld met regionale inzichten vanuit de veiligheidsregio's en, daar waar aan de orde, met inzichten vanuit de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Een LCP geeft op hoofdlijnen overzicht en inzicht in de afspraken over de bestrijding en beheersing van specifieke rampen en crises. LCP's worden veelal voorzien van een verdiepende notitie over de risico- en crisiscommunicatie voor het specifieke crisistype.

Uw Kamer heeft op 13 mei jl. het LCP-Natuurbranden ontvangen⁸. Dit LCP sluit gezien het toenemende natuurbrandrisico aan bij de ambitie om de paraatheid op prioritaire risico's te versterken. Het LCP-Luchtvaartongevallen wordt geactualiseerd en dit najaar aan uw Kamer aangeboden. Het ministerie van VWS zal naar verwachting nog dit jaar het LCP-Infectieziekten dat momenteel ontwikkeld wordt met uw Kamer delen. Het ministerie van IenW zal mede naar aanleiding van de bevindingen uit de Nationale Nucleaire Oefening die in oktober 2024 is gehouden het LCP-Straling een update geven.

⁶ Kamerstukken II 2024/25, 30821, nr. 249. (6 dec 2024)

⁷ Kamerstukken II 2022/23, 30821, nr. 165.

⁸ Kamerstukken II 2025/26, 30 821, nr. 277.

Gegeven de militaire dreigingen wordt nog dit jaar een eerste versie van het Landelijk Crisisplan Militaire dreiging (LCP-MD) afgerond. De realisatie van dit plan draagt bij aan de voorbereiding van veel partners op militaire en hybride dreigingen en breder. Parallel aan de realisatie van dit LCP-MD wordt gewerkt aan een Koninkrijks crisisplan Militaire dreiging Caribische delen van het Koninkrijk. Zoals in de weerbaarheidsbrief uiteengezet, zijn ook energie- en voedselvoorziening prioritaire aandachtsgebieden. Rond deze onderwerpen worden onder gezamenlijke regie van de ministeries van LVVN (voedselzekerheid) en KGG (gas en elektriciteit) en het ministerie van Justitie en Veiligheid landelijke crisisplannen gerealiseerd. Een volledig en actueel overzicht van landelijke crisisplannen is te vinden op de website van de NCTV⁹.

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

Naast de landelijke crisisplannen is de afgelopen periode onder aanvoering van het ministerie van Justitie en Veiligheid gewerkt aan een handreiking op het terrein van grootschalige evacuatie in het geval van bijvoorbeeld een natuurramp of een andere grote ramp of crisis. Het streven is deze nog dit jaar af te ronden.

Om zowel de inhoud als het proces van totstandkoming van de LCP's verder te optimaliseren wordt gewerkt aan een Handreiking Landelijke Crisisplannen. De handreiking wordt naar verwachting later dit jaar opgeleverd en zal afspraken bevatten over de onderwerpkeuze, inrichting en werkwijze van LCP's, inclusief het communicatieaspect en de doorvertaling van de plannen naar de praktijk. De impact van crises op burgers en bedrijven en hun betrokkenheid in de voorbereiding op crises wordt daarbij meegenomen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen, waaronder kinderen¹⁰.

Versterking (operationele) informatiedeling en coördinatie

Adequate informatie-uitwisseling is een onmisbare schakel in zowel de koude als de warme fase van crisisbeheersing. De versterking van informatie-uitwisseling inclusief de daarvoor benodigde netwerken heeft dan ook prioriteit.

Informatiedeling, de operationele duiding van informatie en de coördinatie van bijstand zijn cruciale elementen in de operationele coördinatie van een crisis. Een mijlpaal op dit gebied is de instelling van KCR2 (Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk) per 1 januari 2026. KCR2 is het gezamenlijke 24/7 centrale koppelvlak voor bovenregionale en landelijke informatiestromen en crisiscoördinatie van en tussen het Rijk en veiligheidsregio's als ook met andere crisispartners, waaronder aanbieders van vitale processen. KCR2 zorgt voor de operationele verbinding tussen de veiligheidsregio's, crisispartners en de Rijksoverheid en is daarmee een essentieel onderdeel binnen de samenhangende crisisstructuur. De instelling van KCR2, dat zijn basis heeft in het bestaande Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC), heeft de afgelopen periode materieel nader vorm gekregen onder de werktitel LOCC-KCR2.

Een gecoördineerde inzet van mensen en middelen van verschillende organisaties bij een crisis of calamiteit vraagt naast intensieve voorbereiding ook om een eenduidige werkwijze en heldere afspraken, zeker wanneer deze inzet op bovenregionaal, landelijk of zelfs internationaal niveau moet plaatsvinden. In dit licht is op initiatief van het Veiligheidsberaad een protocol opgesteld om de afstemming tussen de voorzitters veiligheidsregio bij een bovenregionale of

⁹ <https://www.nctv.nl/onderwerpen/landelijke-crisisplannen>

¹⁰ Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de Motie van het lid Van Nispen die de regering verzoekt te zorgen voor structurele aandacht voor de bescherming van kinderen in het nationale crisisbeleid. Kamerstukken II, 2024/25, 30 821, nr. 283.

landelijke ramp of crisis te bevorderen¹¹. Bij een crisis of ramp waarbij meerdere veiligheidsregio's zijn betrokken, kan een Interregionaal Beleidsteam (IRBT) samenkomen dat in elk geval uit de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's bestaat. Het doel van het IRBT is om bij een bovenregionale crisis of ramp te komen tot bestuurlijke afstemming tussen de betrokken veiligheidsregio's. Het protocol geeft helderheid over de werkwijze bij een crisis om te komen tot afspraken over eenduidigheid in aanpak en uitvoering. De aansluiting met het Rijk en de nationale crisisstructuur vindt plaats via het Nationaal Crisiscentrum (NCC). Ondersteunend daaraan wordt door veiligheidsregio's en LOCC-KCR2 een structuur opgezet ten behoeve van de operationele leiding van een crisis, onder meer door inrichting van een flexpool van zogeheten operationeel leiders en informatiemanagers.

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

Een belangrijke ontwikkeling is ook de instelling van een nieuw Joint Force Command (JFC) van Defensie en een Tactisch Coördinatiecentrum Politie (TCCP). Defensie sluit interdepartementaal via het JFC aan bij eventuele activering van de nationale crisisstructuur. In het kader van bovenregionale informatie- en crisisbeheersingscoördinatie bij planvorming of ter voorbereiding op verzoeken tot militaire bijstand en/of steunverlening, werkt Defensie (JFC) in een gelaagde systematiek ook nauw samen met LOCC-KCR2, de veiligheidsregio's en uitvoeringsorganisaties.

Daarnaast heeft de ontvangst en uitwisseling van (hoog-)gerubriceerde informatie¹² tussen crisispartners de afgelopen periode, zeker in het licht van toegenomen militair-hybride dreiging en wat het NAVO- en EU-regime op dit gebied vraagt, extra aandacht gekregen. Over de voortgang op het gebied van gerubriceerde informatie wordt u in het kader van het traject weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen nader geïnformeerd.

Een concreet voorbeeld van versterkte informatie-uitwisseling tussen de zogeheten algemene en functionele kolom van crisisbeheersing is de Droogtemonitor¹³. Deze monitor bevat actuele data en duiding tijdens watertekort en droogte. Ze wordt gevoed met bijdragen van de waterschappen, Rijkswaterstaat, het KNMI, de provincies, het ministerie van LNV en Vewin en maakt dat partijen over dezelfde en actuele informatie beschikken, ook in geval van nijpende droogtesituaties. De droogtemonitor wordt door de betrokken partners doorlopend verbeterd op basis van opgedane ervaring. Recente ontwikkelingen zijn o.a. een verbeterde grondwaterindex en interactieve kaarten om de droogtesituatie op regionaal niveau weer te geven.

Een ander voorbeeld van versterkte informatie-uitwisseling is het landelijk actiecentrum natuurbrandbestrijding dat recent, tijdens de langere periode van droogte, voor de eerste keer is geactiveerd door Brandweer NL in samenwerking met LOCC-KCR2.

Inzicht in capaciteiten (mensen en middelen) en verdeling van schaarste

Om als overheid beter voorbereid te zijn op een crisis of conflict en om de gevolgen daarvan beter te beheersen, worden in de verschillende domeinen en in samenwerking met vitale sectoren de (mogelijke) schaarste en de beschikbare capaciteiten in kaart gebracht. Daarbij kan gedacht worden aan inzicht in de

¹¹ <https://www.veiligheidsberaad.nl/wp-content/uploads/2024/06/12b-Protocol-Interregionaal-Beleidsteam-IRBT.pdf>

¹² Resp. Staatsgeheim CONFIDENTIEEL, Staatsgeheim GEHEIM en Staatsgeheim ZEER GEHEIM.

¹³ [Droogtemonitor | Rijkswaterstaat](#)

schaarste van onder meer producten, grondstoffen en personeel. De coronapandemie en de geopolitieke situatie illustreren het belang om vooraf over de inzet van beschikbare capaciteiten en verdeling van schaarste na te denken. Hiertoe lopen diverse initiatieven. Zo hebben de veiligheidsregio's en het LOCC-KCR2 een Landelijk Project Team Multidreiging opgezet, een initiatief dat kan helpen om inzicht te krijgen in schaarste van civiele capaciteiten aan de hand van diverse situaties, waaronder de verschuiving van de aandacht van de derde hoofdtak van Defensie (civiele bijstand) naar de eerste hoofdtak (bescherming grondgebied). Daarnaast worden kennis en instrumenten ontwikkeld om in een crisis- en conflictscenario om te gaan met schaarste. Naast een effectieve verdeling bij schaarste, kan het aanhouden van strategische voorraden een instrument zijn om tekorten of schokken op te vangen. De aanbevelingen van het rapport van de Algemene Rekenkamer uit 2022 over dit onderwerp worden hierbij betrokken¹⁴. In het kader van het traject weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen wordt u uitgebreider geïnformeerd over de verschillende initiatieven die, ook in Europees verband, op dit vlak worden genomen.

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

Aangemerkte processen binnen vitale sector openbare orde en veiligheid

Vorbereiding op dreigingen nu en in de toekomst vraagt ook aandacht voor de weerbaarheid en continuïteit van crisisorganisaties zelf, juist wanneer de samenleving moet kunnen vertrouwen op hun aanwezigheid en inzet. Vanuit de eigen verantwoording hiervoor wordt door organisaties zoals politie en veiligheidsregio's gericht aandacht gegeven aan de continuïteit van hun processen. Binnen het kader van de versterkte Aanpak Vitaal¹⁵ is in beeld gebracht welke processen binnen de vitale sector openbare orde en veiligheid - onder de beleidsverantwoordelijkheid van de minister van Justitie en Veiligheid vallend - als vitaal proces gezien moeten worden. Naast het reeds bestaande vitale proces: 'inzet politie', gaat het om drie nieuwe vitale processen: 'inzet brandweer', 'crisiscoördinatie en besluitvorming' en 'communicatie en informatievoorziening in relatie tot de drie andere processen'. Het sinds 2015 als vitaal aangemerkte proces: 'Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000' valt binnen het nieuwe vitale proces: 'communicatie en informatievoorziening'. De komende periode wordt met betrokkenheid van partijen uit het veld conform de cyclus-Vitaal de weerbaarheid van deze processen nader in beeld gebracht.

Dierenwelzijn en diergezondheid in relatie tot rampen en crises

Bij rampen en crises riskeren mensen hun leven om dieren te redden. In twee Kamermoties¹⁶ is verzocht om dieren en dierenhulporganisaties een plek in crisisdraaiboeken te geven en landelijke richtlijnen op te stellen met betrekking tot de hulp aan dieren bij regio-overstijgende rampen. In 2024 is daarom op verzoek van het ministerie van JenV en het ministerie van LNV een traject van veiligheidsregio's en dierenhulporganisaties gestart om een landelijk toepasbare werkwijze te realiseren, waarbij ervaringen uit de praktijk worden benut. Dit traject is gericht op professionalisering van en handvaten voor de sector en betrokken partijen en organisaties. Voorts is er aandacht voor de overdracht van dierziekten op mensen en zijn er draaiboeken opgesteld en diverse (crisis)oefeningen gehouden met uitbraakscenario's van dierziekten¹⁷.

¹⁴ Algemene Rekenkamer: Focus op strategische voorraden, 29 september 2022.

¹⁵ Kamerstukken II, 2022/23, 30 821, nr. 182.

¹⁶ Verwijzing naar moties toevoegen. Kamerstukken II, 2021/2022, 29 517, nr. 218.

¹⁷ Er is onder meer een draaiboek opgesteld voor hoog pathogene vogelgriep (HPAI) bij melkkoeien. Ook is in november 2024 in enkele provincies de uitvoering beoefend van het draaiboek Afrikaanse varkenspest in wilde zwijnen. In april 2025 is een interactieve crisisoefening gehouden vanuit de departementale crisisstructuur van het ministerie van

Versneld versterken van een weerbare samenleving

Eén van de belangrijkste ambities van de Agenda is het nog meer betrekken van de samenleving bij de voorbereiding en de respons op uiteenlopende rampen en crises ('all-hazard'). De overheid kan niet alle schokken opvangen, daarom is een veerkrachtige en parate samenleving nodig. Deze ambitie en de bijbehorende beleidsinzet worden uitgewerkt in het traject weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen. Onderdeel hiervan is de opzet van een netwerk van noodsteunpunten door veiligheidsregio's en inliggende gemeenten. Vanuit de Rijksoverheid wordt de landelijke aanpak hiervan ondersteund. In het najaar van 2025 start een meerjarige publiekscampagne 'Denk vooruit' die als doel heeft dat Nederlanders de dreiging (er)kennen én de impact hiervan op Nederland. Men ziet de noodzaak van voorbereiding op langdurige uitval en stelt een noodpakket samen, maakt een noodplan en neemt deel aan het gesprek over de dreiging en de voorbereiding. De publiekscampagne, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen waaronder kinderen wordt in nauwe samenwerking met ministeries, regionale en lokale overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties ontwikkeld en uitgevoerd. Een huis-aan-huis publicatie van de overheid is hier onderdeel van. Met het bovenstaande wordt tevens invulling gegeven aan de motie Van der Wal over noodsteunpunten en een huis-aan-huis publicatie¹⁸. Vanuit de Landelijke Agenda zijn daarnaast de volgende acties ondernomen.

Verbinding overheden en maatschappelijke partners

In nauwe samenwerking tussen veiligheidsregio's, NIPV, VNG en het ministerie van JenV is in 2025 een landelijk netwerkplatform gelanceerd gericht op het betrekken en verbinden van overheden en maatschappelijke partners rond weerbaarheid:

www.weerbaarnl.nl. Het fungeert als verbindend kennisplatform door veiligheidspartners te koppelen aan organisaties, bedrijven en maatschappelijke initiatieven van zowel binnen als buiten de traditionele veiligheidswereld, door goede voorbeelden en ervaringen te delen en door kennis op te halen en vast te leggen. (Onderdelen van) Ministeries kunnen in WeerbaarNL participeren om hun netwerk te vergroten en kennis te delen en op te halen.

Het platform hangt samen met het NIPV-programma Versterken maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Het is mede gericht op het zelf-organiserend vermogen van de samenleving: 'Op weg naar 18 miljoen hulpverleners'¹⁹. Om van elkaar te leren wisselen veiligheidsregio's onderling hun weerbaarheidsplannen uit. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om operationele afspraken, deze worden gemaakt met de direct betrokken ministeries en andere organisaties.

De VNG is, naast haar deelname aan WeerbaarNL.nl, op meerdere manieren actief op het terrein van maatschappelijke weerbaarheid. Zo kunnen gemeenten op een besloten forum hun vragen, ervaringen en informatie kwijt. Ook zijn er (online) inloopsessies voor bestuurders en maakt de VNG deel uit van de bestuurlijke tafel met de minister van JenV, waarbij ook het Veiligheidsberaad is aangesloten.

Betrokkenheid van burgers en vrijwilligers bij versterking weerbaarheid

Zowel de veiligheidsregio's gezamenlijk als individuele veiligheidsregio's hebben diverse initiatieven ontplooid om burgers te informeren over en handvatten te

LNVN waarin crisisteams onder tijdsdruk oefenden met het nemen van besluiten over een uitbraakscenario.

¹⁸ Kamerstukken II, 2024/25, 36 600 X, nr. 45.

¹⁹ Verkenning naar het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht in tijden van crises, NIPV, mei 2024.

Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

geven voor het omgaan met risico's en de reactie op rampen en crises. Het gaat hierbij om situaties van stroomuitval tot nog ernstiger rampen of conflicten in bijvoorbeeld militair opzicht. Zo bestaan er bijvoorbeeld al langer *Risk Factories*, waarmee regio's risicobewustzijn en zelfredzaamheid vooral onder jongeren stimuleren en worden er *serious games* ontwikkeld, er zijn regionale websites en apps met handelingsperspectieven en mogelijkheden voor burgerhulp gelanceerd en projecten gericht op een weerbare wijk gestart²⁰. De betrokkenheid en zelf- en samenredzaamheid van burgers krijgt zo een impuls. Vanuit LOCC-KCR2 is gezamenlijk met o.a. het Rode Kruis, Leger des Heils, het Veteranen Searchteam en de Reddingsbrigade gestart met een verkenning ten aanzien van gecoördineerde burgerhulpverlening.

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

Civiel-militaire samenwerking

De krijgsmacht vervult een belangrijke rol bij crisisbeheersing, niet alleen in het geval van militaire dreiging of conflicten. De krijgsmacht is aan zet binnen alle pijlers van de Agenda. Het versterken van de weerbaarheid van de samenleving is gebaat bij een verdere versterking van de samenwerking tussen civiele en militaire partijen. Denk bijvoorbeeld aan de mogelijke inzet van burgers, vrijwilligers en reservisten in buitengewone omstandigheden en aan de inzet van het leger bij overstromingen en andere noodsituaties. Beter op elkaar afgestemde civiele en militaire capaciteiten dragen bij aan een effectievere crisisbeheersing en aan het mitigeren van de gevolgen van dreigingen. In het kader van het traject weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen wordt uitgebreid stil gestaan bij de rol van Defensie bij de versterking van de paraatheid en het weerbaar houden van de samenleving en de acties die hierop lopen. Ook het recente rapport van de Algemene Rekenkamer over de invulling van de derde hoofdtak van de krijgsmacht, die betrekking heeft op de ondersteuning van civiele autoriteiten bij rampenbestrijding, crisisbeheersing, rechtshandhaving en humanitaire hulp, bevat hiervoor aanknopingspunten²¹. Daarbij wordt uitgewerkt wat de implicaties zijn indien de uitvoering van de derde hoofdtak door Defensie op enigerlei wijze onder druk komt te staan.

Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit

De kwaliteit en professionaliteit van deelnemers aan en organisaties binnen het stelsel van crisisbeheersing moeten op orde zijn.

Samen leren en oefenen

Samen opleiden, trainen en oefenen (OTO) helpt om nog beter voorbereid te zijn op toekomstige crises. De afgelopen periode vonden diverse oefeningen plaats waaruit lessen zijn of worden getrokken die bij kunnen dragen aan hogere paraatheid op prioritaire landelijke risico's. Ook crises en incidenten die zich recent hebben voorgedaan fungeren als testcases voor het optreden van grootschaliger risico's.

In 2024 werd Nederland onder meer getroffen door de wereldwijde Crowdstrike-storing en door een technische storing op het Netherlands Armed Forces Integrated Network (NAFIN). Uw Kamer is over deze verstoringen geïnformeerd.²² De lessen uit deze verstoringen - zoals zorgen voor een grondige herziening van

²⁰ Op dit moment zijn er Risk Factories in de veiligheidsregio's Midden-West-Brabant, Limburg-Noord, en Twente. Op www.zeelandveilig.nl, www.rijnmondveilig.nl, www.eerstehulpbenijl.nl (Veiligheidsregio Groningen) en www.brabantalert.nl is informatie voor burgers over risico's en acute incidenten te vinden. Zie ook: Werken aan weerbaarheid en veerkracht, NIPV, december 2024.

²¹ De derde hoofdtak van de krijgsmacht, Algemene Rekenkamer, maart 2025.

²² Kamerstukken, 2023/24, 26 642, nr. 1214.

continuïteitsplannen en een duidelijk opschalingskader dat ook voor partijen aangesloten op NAFIN navolgbaar is en zorgen voor proactieve en gestructureerde crisiscommunicatie - worden meegenomen naar de praktijk en dragen zo bij aan de digitale weerbaarheid²³.

De lessen uit (de evaluaties van) de nationale en internationale oefeningen die in 2024 en 2025 werden gehouden worden benut bij de activiteiten en planvorming in het kader van de Agenda. Het betreft onder meer de vierde editie van cybercrisisoefening ISIDOOR²⁴, de Nationale Nucleaire Oefening (NNO) die in oktober 2024 werd gehouden, de zogeheten PACE-oefening²⁵, een EU-crisis-managementoefening die in oktober 2024 is gehouden en de tweejaarlijkse NAVO Crisis Management Exercise (CMX) die in maart 2025 is gehouden²⁶. Bij deze laatste oefening zijn zowel de politiek-militaire besluitvormings- en crisisstructuren binnen de NAVO als de nationale civiel-militaire crisisstructuur getest. Ter voorbereiding op de NAVO-top 2025 in Den Haag hebben veel organisaties een intensief OTO-programma uitgevoerd.

Mede in het kader van het vergroten van de weerbaarheid van de samenleving is, waar mogelijk en relevant, de betrokkenheid van burgers en het bedrijfsleven bij en deelname door hen aan toekomstige oefeningen een aandachtspunt. Binnen verschillende veiligheidsregio's is hier in de afgelopen jaren al ervaring mee opgedaan.

Om meer eenduidigheid in het opleidingsniveau te realiseren zijn vanuit de veiligheidsregio's, het NCC en het NIPV de eerste stappen gezet om te komen tot een landelijk curriculum crisisbeheersing. Om de kwaliteit van de crisisorganisatie verder te versterken wordt op initiatief van de veiligheidsregio's daarnaast een netwerkmanagementstrategie nader uitgewerkt.

In november 2024 organiseerde Rijkswaterstaat in samenwerking met de Veiligheidsregio Fryslân een grootschalige veldoefening op Schiermonnikoog. Samen met lokale vrijwilligersorganisaties werd de respons op een grote milieuramp (zoals de ramp met containerschip MSC Zoë in 2019) beoefend. Vanaf 2025 wordt deze manier van oefenen uitgebreid naar de Hollandse kust en de Zeeuwse Delta.

Caribisch Nederland

Conform het algemeen geldende beleid van *comply or explain* geldt de Landelijke Agenda Crisisbeheersing ook voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Hoewel de wijze waarop de Agenda en met name de ambities en activiteiten volgend uit de Agenda doorwerking kunnen hebben richting Bonaire, Sint Eustatius en Saba nog verder moet worden ingevuld en uitgewerkt, kent een deel van de activiteiten een specifiek op de eilanden gerichte invulling.

Paraatheid op basis van gezamenlijke planvorming

Voor de zes eilanden in de Caribische delen van het Koninkrijk wordt een analyse van crisiscapaciteiten uitgevoerd.

Naar aanleiding van het onderzoek van Crisisplan "Naar een versterkte

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

²³ Kamerstukken II, 2023/24, 26 643, nr. 1212 en Kamerstukken II, 2024/25, 36 592, nr. 14.

²⁴ Op 2 september 2024 is de evaluatie van de vierde editie van ISIDOOR (die in 2023 werd gehouden) verschenen; <https://www.nctv.nl/actueel/nieuws/2024/08/23/het-beoefenen-van-een-cybercrisis-maakt-ons-land-weerbaarder>

²⁵ Kamerstukken II, 2024/2025 30 821, nr. 249.

²⁶ [NATO - Pressrelease: NATO Crisis Management Exercise 2025 \(CMX25\), 10-Mar.-2025](#)

crisissamenwerking met de Caribische (ei)landen”²⁷, wordt ten aanzien van de (boven)eilandelijke samenwerking onder meer aanbevolen een Caribische variant van het European Union Civil Protection Mechanism in te richten: een Caribbean Civil Protection Mechanism (CCPM). Begin dit jaar is het CCPM gestart. Beoogd is dat het CCPM actief bijdraagt aan het verder verstevigen van de bovineilandelijke samenwerking en optimalisatie van eventuele ondersteuning vanuit Europees Nederland.

Hoewel er op dit moment geen reden is om uit te gaan van een verhoogde dreiging ten aanzien van de Caribische delen van het Koninkrijk, is een hogere militaire dreiging in de toekomst niet uit te sluiten. Het Koninkrijk moet hierop adequaat voorbereid zijn. In navolging van de realisatie van een Landelijk Crisisplan Militaire Dreiging, is, zoals eerder gemeld, met de eilanden gestart met het opstellen van een Koninkrijks crisisplan Militaire Dreigingen.

Door USAR.NL is een specifieke capaciteit ontwikkeld in de vorm van Hurricane Relief Capacity. Deze is primair bedoeld ten behoeve van inzet op de zes Caribische eilanden van het Koninkrijk in geval van een (dreigende) orkaan.

Robuuste leiding en coördinatie

In 2024 is gestart met het creëren van een pool van functionarissen, bedoeld voor het versterken van de robuustheid van de (ei)landelijke crisisorganisaties in de Caribische delen van het Koninkrijk. Bij aanhoudende rampen en/of crises kunnen functionarissen vanuit het Caribisch gebied of Europees Nederland als achtervang worden ingezet om de continuïteit van de respectievelijke crisisorganisaties te waarborgen. Naast de inzet in de warme fase, die prioriteit heeft, kunnen functionarissen uit de pool ook worden ingezet voor ondersteuning in de zogenoemde koude fase. Dit verloopt via het CCPM. LOCC-KCR2 voert inmiddels zijn kerntaken op het gebied van informatiemanagement, coördinatie van bijstand en ondersteuning van civiele autoriteiten ook uit voor Bonaire, Sint-Eustatius en Saba. Daarnaast faciliteert LOCC-KCR2 het CCPM.

Robuuste informatiedeling en verwerking

De aansluiting van zowel Saba als Sint-Eustatius op de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (Landelijk Crisis Management Systeem) is nagenoeg afgerond. Belangrijke stappen om ook Bonaire succesvol aan te sluiten, worden gezet.

Netwerkmanagement

Onlangs vond de vijfde “Week van de Crisisbeheersing” plaats. Deze bijeenkomsten, die door de ministeries van JenV en BZK gezamenlijk worden georganiseerd, bieden crisispartners de kans om rond een breed palet aan onderwerpen elkaar te spreken, informatie uit te wisselen en tot nadere afspraken te komen. Het thema van de vijfde Week van de Crisisbeheersing was zelf- en samenredzaamheid; er is onder meer gesproken over klimaatveiligheid, digitale verstoringen, er was een cyberoefening en een workshop over de logistieke uitdagingen waarmee de eilanden worden geconfronteerd. Tijdens de bijeenkomst in november 2024 is voor de eerste keer een parallel programma specifiek over crisiscommunicatie georganiseerd. Er is toen een netwerk van crisiscommunicatieprofessionals gevormd, waarin kennis en ervaringen worden gedeeld en waar wordt samengewerkt aan het voorbereiden op crises.

Stand van zaken wetgevingstraject aanpassing Wet veiligheidsregio's en Veiligheidswet BES

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

²⁷ Crisisplan, Leiden, 21 juni 2023 (<https://www.crisisplan.nl/2023/09/04/onderzoek-naar-bovineilandelijke-samenwerking-met-caribisch-nederland/>)

Zoals aan uw Kamer toegezegd²⁸ informeer ik u hierbij over de stand van zaken van het wetgevingstraject voor wijziging van de Wet veiligheidsregio's (Wvr). De afgelopen tijd is gewerkt aan het opstellen van een wetsvoorstel hiertoe. Hierbij zijn de verschillende (crisis)partners betrokken geweest in een preconsultatietraject en is hun input betrokken bij het formuleren van het wetsvoorstel. De wetsaanpassing versterkt de samenwerking tussen de rijksoverheid, de veiligheidsregio's en andere crisispartners, en tussen veiligheidsregio's onderling.

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

Conform de toepassing van het principe *comply or explain* worden bij de wijziging van de Wvr vergelijkbare wijzigingen in de Veiligheidswet BES meegenomen. Ook worden de taken en de bevoegdheden van de Rijksvertegenwoordiger op het terrein van de rampenbestrijding en crisisbeheersing voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba in de Veiligheidswet BES afgeschaft of herbelegd bij de Minister van Justitie en Veiligheid. Met dit wetsvoorstel worden dan ook twee wetten gewijzigd.

Beoogd is het wetsvoorstel op korte termijn in consultatie te brengen. Hieronder zijn de belangrijkste wijzigingen uit het wetsvoorstel uiteengezet. Hiermee wordt voldaan aan de toezegging om uw Kamer te informeren over het wetgevingstraject voordat de eerste tranche tot wijziging van de Wet veiligheidsregio's en de Veiligheidswet BES in consultatie gaat.

- Coördinerende rol en aanwijzingsbevoegdheid van de Minister van Justitie en Veiligheid

De Minister van Justitie en Veiligheid is zowel stelselverantwoordelijke voor de crisisbeheersing als coördinerend bewindspersoon binnen het stelsel van crisisbeheersing. In het wetsvoorstel wordt de coördinerende taak van de Minister van Justitie en Veiligheid opgenomen. Het wetsvoorstel borgt dat de Minister van Justitie en Veiligheid bij een (dreigende) ramp of crisis overleg kan voeren over het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat wordt getroffen ter bestrijding of beheersing van die ramp of crisis. Daarnaast vindt een overheveling plaats van de aanwijzingsbevoegdheid van de commissaris van de Koning naar de Minister van Justitie en Veiligheid, zodat deze rechtstreeks aanwijzingen kan geven aan de voorzitter of het bestuur van een veiligheidsregio, indien nodig. Met deze wijzigingen worden rijksoverheid en regio's nauwer op elkaar aangesloten. Daarnaast beschikt de Minister van Justitie en Veiligheid over een aantal instrumenten die met dit wetsvoorstel worden geborgd, onder meer:

- Het vaststellen van een landelijk beleidsplan crisisbeheersing (nu: de Landelijke Agenda Crisisbeheersing);
- Het bevorderen van het opstellen en het mede vaststellen van landelijke crisisplannen;
- Het zo nodig verzorgen van crisiscommunicatie gedurende rampen en crises van meer dan regionale betekenis;
- Het voorzien in een regeling waarmee de inzet en paraatheid van de brandweer bij grote en bovenregionale incidenten wordt geborgd.

Tot slot vindt een overheveling plaats van de aanwijzingsbevoegdheden van de commissaris van de Koning naar de Minister van Justitie en Veiligheid, zodat deze rechtstreeks aanwijzingen kan geven aan de voorzitter van een veiligheidsregio of de gezaghebber over het inzake de rampenbestrijding of crisisbeheersing te voeren beleid, of aan het bestuur van een veiligheidsregio of een bestuursorgaan van een openbaar lichaam of een samenwerkingslichaam over diens taakuitvoering.

²⁸ Kamerstukken II 2024/25, 29 517, nr. 264 en TZ202302 nr. 042.

- Landelijk beleidsplan en landelijke crisisplannen
De gezamenlijke koers en richting voor de inspanningen van de rijksoverheid, de veiligheidsregio's en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden neergelegd in een meerjarig landelijk beleidsplan crisisbeheersing: nu de Landelijke Agenda Crisisbeheersing. Deze reeds bestaande praktijk wordt in het wetsvoorstel gecodificeerd. Dit landelijk beleidsplan geeft richting op onderwerpen en activiteiten die een gezamenlijke inzet vergen en draagt bij aan een gestructureerde en gezamenlijke voorbereiding hierop. Dit beleidsplan wordt betrokken bij de beleidsplannen van de veiligheidsregio's en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Voorliggende brief laat de voortgang op en ervaringen met dit nieuwe beleidsinstrument zien.
- Daarnaast wordt de rol van de Minister van Justitie en Veiligheid voor het bevorderen van het opstellen van landelijke crisisplannen wettelijk verankerd. Landelijke crisisplannen worden betrokken bij het regionale beleids- en crisisplan van de veiligheidsregio's en de plannen van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Andersom worden de regionale en eilandelijke plannen meegenomen bij het opstellen van het landelijke beleidsplan. Dit zorgt voor meer samenhang tussen de rijksoverheid, enerzijds, en de veiligheidsregio's en Caribisch Nederland, anderzijds.
- Bovenregionale afstemming
De rol van het Veiligheidsberaad bij het stimuleren en faciliteren van afstemming en eenduidigheid tussen veiligheidsregio's wordt geborgd in het wetsvoorstel.

Begrippenkader crisis en crisisbeheersing

De definitie van crisis wordt gemoderniseerd. In lijn met de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden, waarin niet meer wordt gesproken over 'vitale belangen' maar over 'veiligheidsbelangen', wordt ook de definitie van crisis aangepast.

Er wordt een definitie geïntroduceerd voor nationale crisisbeheersing. De definitie brengt tot uitdrukking dat de hierboven genoemde instrumenten niet zijn beperkt tot bevoegdheden en maatregelen aangaande de openbare orde en veiligheid, maar zien op het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat wordt getroffen ter bestrijding of beheersing van een ramp of crisis.

- Nafase en herstel
Om structurele aandacht te borgen voor de voorbereiding en uitvoering van de nafase, zal dit thema een vast onderdeel worden van zowel landelijke als regionale en eilandelijke beleids- en crisisplannen. Op deze manier kan de overgang van de responsfase naar de nafase zoveel mogelijk gestructureerd verlopen. Ook wordt hiermee het cyclische proces van crisisbeheersing vastgelegd.
- Landelijk dekkingsplan brandweerzorg
Het Landelijk dekkingsplan brandweerzorg wordt in het wetsvoorstel verankerd. Dit landelijk plan brengt inzicht in en sturing op de voorbereiding op gebeurtenissen die om grootschalige en/of specialistische brandweerinzet vragen.

Financieel kader

Om invulling te geven aan ambities en activiteiten uit de Agenda en de weerbaarheidsopgave zijn financiële middelen nodig. Voor crisisbeheersing zijn de reguliere gelden zoals opgenomen in de departementale begrotingen en de regionale en lokale budgetten beschikbaar. Daarnaast verwijst ik naar de

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

besluitvorming in het kader van de Voorjaarsnota. Voor de maatschappelijke weerbaarheid, waaronder de noodsteunpunten heeft het kabinet vanaf 2027 structureel €70 miljoen beschikbaar gesteld. Vanuit dat bedrag wordt ook de intensivering van de publiekscampagne gedekt. In aanloop naar 2027 zal het kabinet alvast aanvullend €10 miljoen in 2025 en €20 miljoen in 2026 beschikbaar stellen. Het kabinet heeft, mede gegeven de motie van uw Kamer²⁹, bij het opstellen van de Voorjaarsnota geen mogelijkheid gevonden om de korting op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) te herzien. Het kabinet is zich bewust van de zorgen van het Veiligheidsberaad over de financiering van de weerbaarheidsopgave en van de korting op de BDuR zoals die vanaf volgend jaar effect zal hebben. Ik ben met de veiligheidsregio's en de gemeenten in gesprek om te bezien hoe de regionale en lokale weerbaarheidsopgave kan worden waargemaakt binnen passende financiële kaders.

**Directoraat Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

**Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en
Veiligheid**

Datum
17 juli 2025

Onze referentie
6530085

Tot slot

Met de Landelijke Agenda Crisisbeheersing is in 2024 de koers uitgezet op het gebied van de crisisbeheersing voor de jaren 2024-2029, met een focus op de eerste drie jaar. Op basis van de ambities in de Agenda hebben ministeries, veiligheidsregio's en de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba het afgelopen jaar vorm en invulling gegeven aan hun plannen en activiteiten op het gebied van crisisbeheersing. Veel activiteiten zijn daarbij wegens internationale en maatschappelijke ontwikkelingen onder de noemer van de weerbaarheidsopgave in een stroomversnelling gekomen. De ambities worden periodiek geactualiseerd. Zo biedt de Agenda houvast zonder dat zij een blauwdruk is.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D.M. van Weel

De Staatssecretaris Rechtsbescherming,

T.H.D. Struycken

²⁹ Kamerstukken II, 2024/25, 29 517, nr. 265.

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitters van de veiligheidsregio's
cc. liaisons

Datum 7 augustus 2025

Betreft Toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval

Geachte voorzitter,

In 2024 heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie JenV) ¹ een verkenning uitgevoerd naar de voorbereiding van veiligheidsregio's samen met de crisispartners² op het risico van (langdurige) stroomuitval. De aanleiding hiervoor was het gesignaleerde toenemende risico met mogelijke ontwrichtende effecten.

Langdurige stroomuitval van meer dan 48 uur heeft mogelijk zeer ernstige en ontwrichtende gevolgen voor de samenleving en vitale sectoren. Nederland is een gedigitaliseerd land en digitale systemen zijn sterk verweven in ons dagelijks leven. Uitval van stroom kan daarmee ingrijpende effecten op het dagelijks leven veroorzaken, onder andere de uitval van pinverkeer en betalingssystemen, verlies van communicatiemogelijkheden en verstoringen van vitale processen bijvoorbeeld in ziekenhuizen of waterzuiveringsinstallaties. In de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid (RbRa)³ wordt een landelijke black-out geduid als een waarschijnlijk scenario met ernstige impact. Door de afhankelijkheid van digitale systemen en verschillende recente ontwikkelingen neemt het risico op (langdurige) stroomuitval steeds verder toe. Zo ontstaat er vanwege een toename aan elektrificatie (het gebruik van elektriciteit) onder andere als gevolg van de energietransitie, een verhoogde afhankelijkheid van het Europese elektriciteitsnet. Dit kan leiden tot netcongestie, waarbij meer elektriciteit wordt gevraagd dan dat er capaciteit aanwezig is om de hoeveelheid elektriciteit te vervoeren op het elektriciteitsnet. De stabiliteit van het elektriciteitsnet staat ook onder druk door geopolitieke spanningen en cyberdreigingen.

Op de hoofdlijnen concludeert de Inspectie JenV dat de uitval van elektriciteit als een waarschijnlijk en impactvol risico wordt gezien waarop veiligheidsregio's zich voorbereiden. Zo stellen veiligheidsregio's operationele planvorming op en oefenen ze met het scenario. Netbeheerders worden hierbij actief betrokken. Het

¹ Op grond van artikel 57 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) houdt de Inspectie Justitie en Veiligheid toezicht op de veiligheidsregio's ten aanzien van de taken met betrekking tot de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

² Partijen in de functionele keten, de landelijke netbeheerder TenneT, regionale netbeheerders en het ministerie van Economische Zaken, zijn verantwoordelijk voor het beheer van het elektriciteitsnet en zijn in eerste instantie aan zet om een crisis in de elektriciteitsvoorziening te verhelpen. De algemene keten, waaronder het ministerie van Justitie en Veiligheid en de veiligheidsregio's, kan bij een crisis in de functionele keten geactiveerd worden wanneer er gevolgen zijn voor de openbare orde en veiligheid en/of voor andere sectoren en richt zich daarbij op het handhaven van de openbare orde en treft maatregelen richting de bevolking in het kader hiervan. Bron: Nationaal Crisisplan Elektriciteit

³ [Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid | Rapport | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Directie Politie, Security en
Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

contact@inspectie-jenv.nl

Onze referentie

6571302

is niet het geval dat er regio's zijn die structureel beter of minder goed zijn voorbereid op stroomuitval. Bij elke regio zijn er thema's waar het al beter loopt en thema's waar verbetering op noodzakelijk is. De Inspectie JenV ziet vooral ruimte voor verbetering voor veiligheidsregio's en netbeheerders in de voorbereiding op een uitval van elektriciteit die grootschaliger en/of langduriger van aard (meer dan 48 uur) is. Een zorgpunt is het gebrek aan actuele continuïteitsplannen bij de veiligheidsregio's. Een dergelijk plan is essentieel om de continuïteit van de eigen organisatie te waarborgen in het geval een crisis zoals (langdurige) stroomuitval ook de eigen organisatie raakt.

Bevindingen, analyse en (deel)conclusies per thema

De Inspectie JenV heeft de interviewverslagen van 27 gesprekken en de ontvangen documentatie in samenhang bekeken en geanalyseerd (zie bijlage *Methodiek: Verricht toezicht door de Inspectie JenV*) op tien vooraf vastgestelde thema's die raken aan de taakuitvoering van de veiligheidsregio's ten aanzien van crisisbeheersing en rampenbestrijding, te weten Duiding van het risico, Impactanalyse, Planvorming, Continuïteit van de eigen crisisorganisatie, Samenwerking met netbeheerders, Bevorderen netwerksamenwerking, Informatiedeling, Risicocommunicatie, Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) en Evalueren⁴. Hierbij heeft de Inspectie gekeken naar aspecten die positief kunnen bijdragen aan de voorbereiding op stroomuitval, zoals samenwerking tussen regio's onderling en tussen regio's en crisispartners en of deze geborgd zijn in de vorm van afspraken of convenanten, het actief delen van informatie om het risico op stroomuitval te monitoren en het doorlopen van de PDCA⁵-cyclus. In onderstaande tekst wordt ingegaan op de bevindingen, analyse en (deel)conclusie per thema:

Duiding van het risico

(Langdurige) stroomuitval wordt in de Regionale Risicoprofielen (RRP) van de 25 veiligheidsregio's als mogelijk tot en met zeer waarschijnlijk⁶ scenario beoordeeld, met ernstige tot en met catastrofale gevolgen voor de veiligheid van de samenleving. Ondanks het feit dat er variatie is in de beoordeling van de waarschijnlijkheid en de impact van het risico, ziet de Inspectie JenV dat regio's (langdurige) stroomuitval over het algemeen als een realistisch en impactvol scenario zien waarop voorbereiding noodzakelijk is. Deze observatie wordt verder ondersteund door het feit dat bijna de helft (10 van de 25) van de veiligheidsregio's aangeeft (ofwel in het RRP en/of in de gesprekken) dit scenario als een prioritair risico te beschouwen en er daarom meer aandacht aan besteden binnen de organisatie (bijvoorbeeld door het aanwijzen van een themahouder die verantwoordelijk is voor de doorontwikkeling van de preparatie op stroomuitval

⁴ Deze thema's zijn vergelijkbaar met de thema's die de Inspectie JenV in 2023 heeft onderzocht in het kader van de voorbereiding van de veiligheidsregio's op het risico van overstroming. Hierover heeft de Inspectie JenV gerapporteerd in de [Brief Toezicht preparatie op overstromingsrisico veiligheidsregio's | Inspectie Justitie en Veiligheid](#).

⁵ Plan-do-check-act.

⁶ De mogelijke klassen die in de RRP's worden gebruikt zijn: zeer onwaarschijnlijk, onwaarschijnlijk, mogelijk, waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk.

binnen de veiligheidsregio) of de ambitie laten zien om dit de komende tijd te doen.

In de RRP's wordt niet altijd expliciet vermeld of netwerkpartners zoals netbeheerders bij de duiding van het risico van (langdurige) stroomuitval betrokken zijn geweest. Desondanks ziet de Inspectie JenV vanuit de gevoerde gesprekken geen aanwijzingen om te veronderstellen dat het betrekken van netwerkpartners bij het opstellen van het RRP niet in voldoende mate gebeurt.

Impactanalyse

De meerderheid van de veiligheidsregio's (15 van 25 veiligheidsregio's) stelt een (beknpte) impactanalyse op om de effecten van (langdurige) stroomuitval in kaart te brengen. De Inspectie JenV constateert dat verschillen aanwezig zijn ten aanzien van de impactanalyses. Ten eerste wordt het risico van (langdurige) stroomuitval op verschillende manieren gecategoriseerd. Sommige veiligheidsregio's groeperen het risico samen met andere risico's onder 'uitval vitale infrastructuur'. Andere regio's beschrijven de uitval van stroom echter als een enkel scenario.

Ten tweede zijn ook inhoudelijke verschillen te zien in de uitwerking van de keteneffecten. Ook wordt bij de beschrijving van de keteneffecten soms weinig aandacht besteed aan de vraag of en hoe deze effecten in de loop van het incident veranderen (8-24 uur, 24 uur, meer dan 48 uur). Bij andere risico's, zoals bij het risico van hoogwater, is een landelijke handreiking voor een impactanalyse⁷ ontwikkeld. Deze handreiking ondersteunt veiligheidsregio's op een eenduidige en consistente manier komen tot een inschatting van de impact van een risico. Daarnaast zorgt het ervoor dat een impactanalyse een integrale stap wordt bij de voorbereiding op een crisis.

In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige) stroomuitval wordt aangegeven dat de nafase en herstel ook aandacht behoeft. Het Rijk en veiligheidsregio's kunnen hiervoor samen met ketenpartners zoals netbeheerders, gemeenten en andere partners nader verkennen wat er moet gebeuren in deze nafase nadat de stroom het weer doet.

Planvorming

Momenteel wordt gewerkt aan een nieuw Landelijk Crisisplan Elektriciteit (LCP-Elektriciteit) in opvolging van het huidige Nationaal Crisisplan Elektriciteit⁸. Dit plan geeft inzicht in bestaande afspraken en werkwijze ten aanzien van de crisisbeheersing bij (dreigende) verstoringen van het elektriciteitsnet. Naar verwachting wordt dit in 2026 opgeleverd en dienen de veiligheidsregio's dit plan te vertalen naar de eigen regio. In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige)

⁷ Landelijk Draaiboek Hoogwater en Overstromingsdreiging | Informatiepunt Leefomgeving

⁸ <https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

stroomuitval wordt echter benadrukt dat de wens bestaat dat de veiligheidsregio's nauw samenwerken met de ministeries bij de ontwikkeling van het LCP-elektriciteit.

De veiligheidsregio's geven aan dat de operationele planvorming (zoals een informatiekaart of incidentbestrijdingsplan) ten aanzien van (langdurige) stroomuitval aanwezig is binnen hun regio. Bij vrijwel alle veiligheidsregio's is deze planvorming ook actueel (22 van de 24 regio's). Veelal zijn deze ook afgestemd op het Nationaal Crisisplan Elektriciteit. De Inspectie JenV acht het een positieve ontwikkeling dat de districten Oost-5⁹, Noordwest-3¹⁰ en Noord-3¹¹ ook bovenregionale planvorming (bijvoorbeeld multi-aandachtskaarten) hebben opgesteld. Zeker gezien een (langdurige) stroomuitval ook meerdere regio's tegelijkertijd kan treffen. Ook gaven de netbeheerders aan bij de planvorming betrokken te zijn. Een aandachtspunt ten aanzien van planvorming is dat de focus van de planvorming vaak gericht is op een stroomuitval maar niet expliciet op een langer durend (meer dan 48 uur) of een black-out scenario¹².

Bij de planvorming die aan de Inspectie JenV is voorgelegd, is gekeken of er aandacht is voor mogelijke scenario's en handelingsperspectieven bij (langdurige) stroomuitval, de alarmerings- en opschalingsfase, en de verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen betrokken crisispartners. Dit zijn elementen waarvan de Inspectie JenV denkt dat ze van belang zijn bij een inzet op operationeel niveau¹³. Bij 16 van de 25 veiligheidsregio's waren deze elementen aanwezig in de operationele planvorming. In enkele gevallen waren in de operationele planvorming ook extra elementen aanwezig, zoals sleutelbesluiten, crisiscommunicatie en verantwoordelijkheden voor de mono-kolommen (brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening en gemeenten).

Continuïteit van de eigen crisisorganisatie

(Langdurige) stroomuitval heeft niet alleen een enorme impact op het samenleven van de bevolking in Nederland, het vormt ook een risico voor de veiligheidsregio's zelf omdat het ook de eigen organisatie kan raken. Continuïteitsplannen zijn essentieel om inzichtelijk te maken wat tijdens een ramp of een crisis op de crisisorganisatie van de veiligheidsregio's afkomt en wat de regio's zelf kunnen doen om de eigen continuïteit te waarborgen. De Inspectie JenV constateert dat bij meer dan de helft van de veiligheidsregio's (15 van de 25 regio's) geen (actueel) continuïteitsplan bestaat, waarin ook specifiek aandacht is voor een (langdurige) stroomuitval.

⁹ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland, IJsselland en Twente.

¹⁰ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Noord-Holland-Noord, Zaanstreek-Waterland en Kennemerland.

¹¹ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe.

¹² Bij een black-out scenario is er sprake van een grootschalige stroomstoring waarbij het gehele elektriciteitsnet uitvalt en een zogenoemde 'black-start procedure' nodig is om de elektriciteitscentrales weer op te starten. Deze definitie is gebaseerd op de opbrengsten van de gesprekken met de twee netbeheerders.

¹³ [Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's | Toetsingskader | Inspectie Justitie en Veiligheid](#)

De Inspectie JenV ziet wel dat het onderwerp bij de regio's op de agenda staat. Regio's hebben in de gesprekken aangegeven de ambitie te hebben om het eigen continuïteitsplan de komende jaren te ontwikkelen (9 van de 25 regio's). Daarnaast geven drie regio's aan dat zij wel al inzicht hebben in de effecten van een stroomuitval op hun eigen organisatie, maar dat zij deze nog niet hebben vastgelegd in een plan. Bij de plannen die aan de Inspectie JenV zijn voorgelegd, is te zien dat de veiligheidsregio's mitigerende maatregelen hebben genomen om ervoor te zorgen dat de eigen continuïteit gewaarborgd is (bijvoorbeeld door uitwijklocaties, verdringingsreeksen¹⁴ en personele bezetting).

Er zijn zes veiligheidsregio's die afspraken of convenanten hebben gemaakt met DARES. DARES kan internetonafhankelijk een autonoom en robuust communicatienetwerk activeren, waarmee verbindingen gemaakt kunnen worden tijdens noodsituaties. Dit kan een aanvulling zijn op de fall-backopties¹⁵ die veiligheidsregio's zelf treffen. Deze fall-backsystemen kunnen immers ook uitvallen.

Samenwerking met netbeheerders

Zowel de regio's als de netbeheerders geven aan dat de samenwerking tussen de veiligheidsregio's en de netbeheerders goed loopt. Zij spreken over laagdrempelige contacten op verschillende niveaus en dat netbeheerders aansluiten bij oefeningen. 15 regio's geven aan dat de samenwerking is vastgelegd in de vorm van een convenant of vastgelegde samenwerkingsafspraken. Deze worden echter niet altijd regelmatig vernieuwd of aangepast. Een niet-geformaliseerde samenwerking kan in de praktijk goed verlopen. Toch kan het concretiseren van samenwerking in de vorm van afspraken en het regelmatig actualiseren van deze afspraken na evaluatie van de samenwerking ervoor zorgen dat de samenwerking structureel geborgd wordt en minder afhankelijk is van functionarissen die in die tijdsperiode bij de organisaties werken.

Beide netbeheerders die de Inspectie JenV sprak geven aan dat de samenwerking met de veiligheidsregio's over het algemeen goed verloopt en regelmatig contact is. Echter, wordt ook erkend dat de frequentie en mate van formalisering van het contact per veiligheidsregio en per niveau binnen de veiligheidsregio verschilt. Bovendien geven de netbeheerders aan dat het tijdrovend kan zijn om alle veiligheidsregio's op dezelfde manier te bedienen. Als mogelijke oplossing hiervoor wordt door een netbeheerder voorgesteld om periodiek ter aanvulling een netwerkdag tussen de regionale netbeheerders en de veiligheidsregio's te organiseren.

¹⁴ Een verdringingsreeks bepaalt de verdeling van de beschikbare stroom in het geval van schaarste. De verdringingsreeks is opgezet om prioriteiten te kunnen geven aan de verschillende sectoren die stroom vragen. Bron: <https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

¹⁵ Het hebben van extra systemen of middelen die beschikbaar zijn als back-up in het geval van storingen of uitval van het primaire systeem.

In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige) stroomuitval wordt daarnaast de wens uitgesproken om de samenwerking met landelijke partijen die een rol hebben bij een verstoring van het elektriciteitsnet te versterken. Dit vanuit de behoefte om meer betrokken te worden bij de landelijke ontwikkeling op thema's zoals verdringingsreeksen, redundantie¹⁶, wetgeving en informatiedeling.

Bevorderen netwerksamenwerking

De Inspectie JenV heeft in dit onderzoek onvoldoende beeld gekregen hoe veiligheidsregio's andere organisaties en (sleutel)functionarissen in de crisisorganisaties stimuleren hun voorbereiding op stroomuitval te versterken. Veiligheidsregio's geven aan daarmee bezig te zijn en beschrijven de samenwerking met de netwerkpartners zelf grotendeels als positief. De intensiteit van de samenwerking met netwerkpartners verschilt echter per regio, onder andere ook omdat dit afhangt van de regionale risico's en kwetsbaarheden. Voorbeelden van netwerkpartners met wie de regio's contact hebben, zijn bijvoorbeeld de chemische industrie of kwetsbare objecten zoals ziekenhuizen en zorginstellingen. Een werkwijze in de praktijk is: veiligheidsregio Twente werkt met de zorgsector (in totaal 13 zorginstellingen) aan weerbaarheid in de keten, waar de voorbereiding op langdurige stroomuitval ook een onderdeel van is. De focus ligt daarbij op planvorming, doorleefsessies en oefeningen. Hierbij komen ook maatregelen naar voren die zorgpartners kunnen treffen wanneer de stroomuitval, onder andere op communicatie en informatievoorziening en protocollen.

Dit is een goed voorbeeld hoe veiligheidsregio's kunnen investeren in de samenwerking met netwerkpartners die een rol kunnen hebben in het beperken van ongewenste keteneffecten van stroomuitval, door niet alleen vast te stellen wat deze effecten zijn, maar organisaties ook aan te sporen mitigerende maatregelen te treffen om de eigen weerbaarheid te versterken.

Informatiedeling

Afspraken tussen veiligheidsregio's en netbeheerders over het delen van informatie hebben met name betrekking op de lauwe en warme fase van een ramp of crisis (m.a.w. tijdens een ramp of crisis). Informatie die wordt gedeeld gaat over actuele storingen of energieonderbrekingen. De netbeheerders die de Inspectie JenV heeft gesproken, hebben hiervoor toegang tot het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS)¹⁷ en kunnen hierin relevante operationele informatie voor crisispartners toevoegen.

Het delen van risico-informatie vanuit de netbeheerder aan de veiligheidsregio in de koude fase lijkt uiteen te lopen: veiligheidsregio's zijn voor het versterken van hun informatievoorziening bezig met het inrichten van

¹⁶ Dit houdt in dat er meerdere netwerkverbindingen in gebruik zijn en dat zodra er één verbinding uitvalt, een andere het overneemt.

¹⁷ Het Landelijk Crisis Management Systeem wordt door crisispartners gebruikt om een actueel en gedeeld beeld te onderhouden, ter ondersteuning van de netcentrische werkwijze. Het situatiebeeld biedt snel een overzicht van alle gedeelde informatie. Bron: NIPV

veiligheidsinformatieknooppunten (VIK)¹⁸ of hebben al een VIK operationeel. Zij geven aan behoefte te hebben aan het opnemen van informatie in het VIK over de geplande werkzaamheden van de regionale netbeheerder die een tijdelijke uitval van elektriciteit kunnen veroorzaken. Met deze informatie kunnen zij het risico op stroomuitval beter monitoren. De ontwikkeling van de VIK's loopt uiteen per regio en het aanleveren van informatie voor de VIK's over het elektriciteitsnetwerk verschilt per netbeheerder. Sommige regio's hebben formele afspraken gemaakt met de netbeheerders in hun convenant over het delen van risico-informatie. De Inspectie JenV blijft de doorontwikkeling van de VIK's en KCR2 en de aandacht voor informatie over elektriciteit(uitval) hierbij volgen.

Risicocommunicatie

Op grond van artikel 46 van de Wet veiligheidsregio's en artikel 5 en 9 van het Besluit inzake informatie rampen en crises is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor risicocommunicatie aan de bevolking. Uit het onderzoek van de Inspectie JenV blijkt dat veiligheidsregio's hier voornamelijk uitvoering aan geven door informatie over stroomuitval aan te bieden via de website van de eigen regio. Hierbij wordt ook regelmatig verwezen naar de landelijke campagne *Denk vooruit*¹⁹ of de fictieve nieuwsuitzending *Black-out*²⁰.

De Inspectie JenV voert momenteel een onderzoek uit naar hoe gemeenten, veiligheidsregio's en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) samenwerken om met risicocommunicatie de samenleving voor te bereiden op rampen en crises²¹.

Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO)

Bij een groot deel van de veiligheidsregio's vinden (multidisciplinaire) oefeningen op het thema stroomuitval plaats. Dit zijn met name oefeningen op CoPI²²/ROT²³-niveau, waarbij liaisons van regionale netbeheerders regelmatig aansluiten, en in mindere mate oefeningen op BT²⁴-niveau. Daarnaast vinden er in meerdere regio's ook andere (M)OTO-activiteiten plaats ten aanzien van stroomuitval, zoals kennissessies, e-learnings voor crisisfunctionarissen of 'doorleefsessies' met

¹⁸ Knooppunt waar informatie van veiligheidsregio's en partners samenkomt, met elkaar wordt verbonden en een actueel veiligheidsbeeld wordt gepresenteerd. Hiermee wordt de informatiepositie van de Veiligheidsregio en partners voor, tijdens en na incidenten versterkt. Bron: NIPV

¹⁹ Denk vooruit (<https://www.denkvooruit.nl/>) is een campagne vanuit de NCTV in samenwerking met de veiligheidsregio's om mensen te stimuleren na te denken over mogelijke noodsituaties en zich hierop voor te bereiden door een noodpakket samen te stellen.

²⁰ Een fictief nieuwsprogramma dat is uitgezonden op de NPO om de consequenties van langdurige stroomuitval inzichtelijk te maken en hiermee meer bewustzijn te creëren over de weerbaarheid van de samenleving. Het programma is ontwikkeld in samenwerking met verschillende partijen, zoals de NCTV en Stedin.

²¹ Het plan van aanpak (d.d 17 april 2025) voor het onderzoek naar risicocommunicatie aan de bevolking is te vinden via: [Onderzoek naar risicocommunicatie aan bevolking | Nieuwsbericht | Inspectie Justitie en Veiligheid](#).

²² In het Commando Plaats Incident (CoPI) zitten vertegenwoordigers van de verschillende hulpverleningsdiensten en samen coördineren ze het incident en adviseren ze hoe het incident het beste aangepakt kan worden.

²³ Het Regionaal Operationeel Team (ROT) verzamelt informatie, adviseert en coördineert bij inzet van hulpverleningsdiensten buiten de plaats van het incident (brongebied).

²⁴ Het beleidsteam is een multidisciplinair team dat de burgemeester adviseert over (mogelijk) te nemen maatregelen en de communicatie richting pers en publiek bij een incident binnen een gemeente (Gemeentelijk Beleidsteam) of meer dan twee gemeenten (Regionaal Beleidsteam).

partners om het scenario door te leven en hierbij zaken zoals keteneffecten en de verdeling van verantwoordelijkheden in kaart te brengen.

De oefeningen die nu plaatsvinden binnen de veiligheidsregio's zijn met name gericht op kortdurende stroomuitval en in mindere mate op een stroomuitval die dagen of zelfs weken duurt. Bovenregionale en/of landelijke multidisciplinaire oefeningen hebben nog niet plaatsgevonden voor zover de Inspectie JenV heeft kunnen nagaan. Dergelijke oefeningen zijn belangrijk om goed de integrale aanpak van het incident te beoefenen in een context van complexe (keten)effecten die de samenleving raken en waarbij veel verschillende crisispartners (zowel lokaal, regionaal als landelijk) en vitale sectoren betrokken zijn.

Evalueren

Het merendeel van de veiligheidsregio's geeft aan dat er is geëvalueerd na een inzet of oefening met het scenario (langdurige) stroomuitval. In de evaluatieverslagen die de Inspectie JenV heeft ontvangen is er aandacht voor aspecten zoals de onderlinge samenwerking en informatiedeling. Wel wordt in deze verslagen de aanpak van het incident beperkt geëvalueerd, waardoor er weinig inhoudelijke leerpunten over de aanpak naar voren komen. De Inspectie JenV vindt dit een omissie. Uit evaluaties kan bijvoorbeeld naar voren komen dat operationele planvorming of werkwijzen bijgesteld moeten worden. Een voorbeeld vanuit het district Oost-5 is dat aandachtspunten uit eerdere oefeningen opgenomen zijn in operationele planvorming.

Conclusie

Op basis van de bevindingen concludeert de Inspectie JenV dat de veiligheidsregio's de uitval van elektriciteit over het algemeen als een waarschijnlijk scenario zien en zich hierop voorbereiden binnen hun regio. Veiligheidsregio's hebben hiervoor operationele planvorming opgesteld en oefenen veelal regelmatig met het scenario stroomuitval. Bij de voorbereiding op het scenario betrekken de veiligheidsregio's ook actief de regionale netbeheerders. Een zorgpunt is de aanwezigheid van continuïteitsplannen binnen de veiligheidsregio's. Een (langdurige) stroomuitval kan immers ook de crisisorganisatie van de veiligheidsregio zelf treffen en dus is het van belang dat veiligheidsregio's maatregelen treffen om de eigen continuïteit te waarborgen.

De veiligheidsregio's kunnen samen met partners nog een slag maken in de voorbereiding op een uitval van elektriciteit die grootschaliger en/of langduriger van aard is. Het is niet uit te sluiten dat stroomuitval meerdere veiligheidsregio's of het hele land treft (black-out scenario). Er is steeds meer bewustwording over de potentiële ontwrichte effecten van stroomuitval op vitale processen en de continuïteit van de samenleving. Met een verdere gezamenlijke voorbereiding op langdurige en/of grootschalige uitval van elektriciteit kunnen deze negatieve gevolgen zoveel als mogelijk gemitigeerd en beperkt worden.

Aanbevelingen

De Inspectie JenV beveelt de veiligheidsregio's aan om de preparatie op stroomuitval verder te versterken:

- Waarborg de continuïteit van de eigen crisisorganisatie: stel een continuïteitsplan voor de eigen crisisorganisatie en zorg onder andere voor voldoende redundantie in communicatiemiddelen en informatiesystemen die als fall-back optie kunnen dienen in het geval van stroomuitval en beoefen en test deze regelmatig samen met partners.
- Versterk bovenregionale oefeningen: zorg ervoor dat incidenten die impact kunnen hebben over de regio-grenzen of landelijke grenzen heen, zoals grootschalige stroomuitval, periodiek gezamenlijk beoefend worden. Verken hierbij de mogelijkheid om systeemtesten²⁵ gezamenlijk met meerdere regio's te organiseren en uit te voeren.
- Houd meer rekening met de duur van een crisis: bezie of de huidige opgestelde scenario's, keteneffecten en operationele planvorming ten aanzien van stroomuitval ook toepasbaar zijn voor een scenario van uitval van elektriciteit van langer dan 48 uur en beoefen dit periodiek. De Inspectie JenV denkt dat het van toegevoegde waarde kan zijn om de keteneffecten verder en in samenhang uit te werken en hierbij gericht aandacht te hebben voor het tijdsbestek van stroomuitval (ook meer dan 48 uur).

De Inspectie JenV zal de komende jaren de opvolging van de aanbevelingen monitoren.

Hoogachtend,

E.G.M. Huijzer

Waarnemend inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

²⁵ In een systeemtest worden de onderdelen van de hoofdstructuur van rampenbestrijding en crisisbeheersing beoefend aan de hand van een fictieve ramp of crisis. Op grond van artikel 2.5.1 Besluit veiligheidsregio's zijn de besturen van de veiligheidsregio's verplicht om jaarlijks een systeemtest uit te voeren.

BIJLAGE

Methodiek: Verricht toezicht door de Inspectie JenV

Tussen begin februari en eind november 2024 heeft de Inspectie JenV gesprekken gevoerd met crisisfunctionarissen van 24 veiligheidsregio's²⁶. Verder heeft de Inspectie JenV twee netbeheerders geïnterviewd over de wijze van samenwerking met veiligheidsregio's en met DARES (Dutch Amateur Radio Emergency Service), een netwerk bestaand uit radioamateurs die noodcommunicatie kan bieden 'wanneer reguliere communicatievoorzieningen van hulpdiensten uitvallen of ontoereikend zijn'²⁷. De reden waarom de Inspectie JenV in zijn verkenning ook andere partijen naast de veiligheidsregio's heeft meegenomen is dat bij een grootschalige en/of langdurige uitval van elektriciteit verschillende partijen betrokken zijn, zowel in de functionele keten als algemene keten. De functionele keten bestrijkt één specifiek terrein zoals elektriciteit. Partijen in de functionele keten, de landelijke netbeheerder TenneT, regionale netbeheerders en het ministerie van Economische Zaken, zijn verantwoordelijk voor het beheer van het elektriciteitsnet en zijn in eerste instantie aan zet om een crisis in de elektriciteitsvoorziening te verhelpen²⁸. De algemene keten, waar de veiligheidsregio's onder vallen, kan bij een crisis in de functionele keten geactiveerd worden wanneer er gevolgen zijn voor de openbare orde en veiligheid en/of voor andere sectoren. De algemene keten richt zich op de openbare veiligheid en het handhaven van de openbare orde en treft maatregelen richting de bevolking in het kader hiervan.

Naast de genoemde 27 gesprekken zijn aanwezige (operationele) plannen, continuïteitsplannen, convenanten met partners en evaluatieverslagen ten aanzien van stroomuitval opgevraagd bij de veiligheidsregio's.

De gespreksverslagen en de documenten zijn door de Inspectie JenV op twee manieren geanalyseerd, per thema en per regio. In de laatstgenoemde analyse zijn de bevindingen per regio afzonderlijk bekeken om te achterhalen of er regio's zijn die structureel beter of minder goed zijn voorbereid op stroomuitval. Dit bleek niet het geval. Bij elke regio zijn er thema's waar het al beter loopt en thema's waar verbetering op noodzakelijk is. Vanwege deze variëteit en in het kader van de vertrouwelijkheid van de gesprekken wordt in deze brief niet verwezen naar de bevindingen per veiligheidsregio, maar is er gekozen voor een thematische indeling.

²⁶ De Inspectie JenV heeft in 2024 accountgesprekken gevoerd met alle 25 veiligheidsregio's, maar bij één regio is het onderwerp (langdurige) stroomuitval niet besproken.

²⁷ Bron: [DARES – Dutch Amateur Radio Emergency Service](#)

²⁸ Bron: Nationaal Crisisplan Elektriciteit

<https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

Vorbij de rek

Urgente signalen uit het veld

Programmamanagers Oekraïne

voor HLRT - LRT

augustus/september 2025

Actuele knelpunten, zorgen en oplossingsrichtingen met betrekking tot de opvang van Oekraïense ontheemden in Nederland.

Inleiding

Al weken is er sprake van een zéér kritische situatie ten aanzien van de opvang van ontheemden. Het ontbreekt aan voldoende Noodopvangplekken. Het landelijke bezettingspercentage van de beschikbare plekken staat op 99,9%. Deze notitie bundelt de actuele signalen en ervaringen van programmamanagers Oekraïne-opvang uit verschillende samenwerkingsverbanden, aangevuld met recente input vanuit meerdere regio's. Het doel is om een helder beeld te geven van de huidige situatie, de risico's wanneer er geen aanvullende maatregelen volgen, en de oplossingsrichtingen die vanuit de praktijk worden aangedragen.

Samenvatting

Iedere paragraaf wordt afgesloten met een KERN. Hierin wordt verwoord wat de essentie is van het in de paragraaf beschrevene. Hieronder worden deze kort weergegeven.

Kern §1: De opvangcapaciteit is uitgeput, bestuurlijke urgentie ontbreekt en nieuwe doelgroepen en zorgproblematiek vergroten de druk.

Kern §2: Zonder handelingsperspectief, centrale toetsing, en aanpak van concurrentie en overlast dreigt verdere ontwrichting.

Kern §3: Effectieve oplossingen vragen centrale registratie en vooraf toetsing, versoepelde regels, kleinschalige opvang, zorglocaties en structurele bekostiging.

Kern §4: De LRT moet kiezen voor directe regie, duidelijke taakverdeling, structurele bekostiging en versnelde realisatie.

Kern §5: Zonder gezamenlijke regie, harde garanties en duidelijke afspraken is de situatie niet houdbaar.

§ 1 Observaties uit het veld

De opvang van ontheemden uit Oekraïne bevindt zich in een kritieke fase. Landelijke doorplaatsingen vanuit regionale crisisnoodopvanglocaties naar gemeentelijke opvang vinden nauwelijks nog plaats, doordat er geen beschikbare plekken zijn. In meerdere regio's hebben CNO's hun deuren (tijdelijk) gesloten of wordt sluiting overwogen. Andere locaties hanteren strenger deurbeleid, waardoor alleen de meest urgente gevallen worden toegelaten. Dit leidt ertoe dat ontheemden die formeel recht hebben op opvang toch worden geweigerd, met hoge werkdruk, morele belasting en juridische risico's voor medewerkers en gemeenten. Daarnaast ervaren regio's een gebrek aan onderlinge solidariteit en wordt geconstateerd dat sommige regio's hun inspanningsverplichting niet halen, terwijl anderen overbelast raken. Andere doelgroepen zoals rondtrekkende Roma en arbeidsmigranten die gebruikmaken van opvangvoorzieningen zetten het maatschappelijk draagvlak verder onder druk. Er is sprake van

toenemende overlast en zorgproblematiek op locaties, mede door mensen met psychische problematiek die niet in de reguliere zorgketen terecht kunnen. Bestuurlijke urgentie ontbreekt en het thema verdwijnt van de agenda's, mede door het ontbreken van een zichtbaar crisismoment zoals in Ter Apel. De politieke kalender – met verkiezingen, formaties en gemeentelijke wisselingen – maakt dat substantiële voortgang op realisatie van nieuwe capaciteit waarschijnlijk pas in de zomer van 2026 kan worden verwacht.

Kern: De opvangcapaciteit is uitgeput, bestuurlijke urgentie ontbreekt en nieuwe doelgroepen en zorgproblematiek vergroten de druk.

§ 2 Knelpunten en zorgen

In het veld wordt ervaren dat er nog geen concreet handelingsperspectief beschikbaar is voor situaties waarin de opvangcapaciteit daadwerkelijk vol is. Het ontbreken van een centraal aanmeldpunt en een eenduidige registratie bemoeilijkt een evenwichtige verdeling en leidt tot situaties waarin ontheemden uit beeld raken, met mogelijk verlies van rechten op zorg, onderwijs en werk. Sommige gemeenten zien zich geconfronteerd met directe aanmeldingen vanuit andere regio's, waardoor de druk op hun locaties onevenredig toeneemt.

Gemeenten signaleren juridische kwetsbaarheid door rechterlijke uitspraken die het recht op opvang bevestigen, ook wanneer zij hun opgave al hebben vervuld. Door gebrek aan plaatsing kunnen sommige ontheemden zich niet inschrijven in de BRP, wat mogelijk leidt tot schending van Europese rechten.

Concurrentie om schaarse huisvesting tussen verschillende doelgroepen – waaronder Oekraïense ontheemden, asielzoekers, statushouders en gemeentelijke urgenten – maakt de opgave complexer. Er zijn signalen dat sommige werkgevers het opvangstelsel benutten om arbeidskrachten aan te trekken, wat niet in lijn is met het doel van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Daarnaast ontbreekt een landelijk instrument om personen die niet langer in reguliere opvang (lees overlastgevers) kunnen verblijven, tijdelijk elders onder te brengen

Kern: Zonder handelingsperspectief, centrale toetsing, en aanpak van concurrentie en overlast dreigt verdere ontwrichting.

§ 3 Richtingen voor oplossingen

Het is nodig om de landelijke capaciteitsbehoefte op korte termijn opnieuw vast te stellen en daarbij regionaal maatwerk toe te passen. Een centraal aanmeld- en registratiesysteem, met toetsing aan de voorkant door de IND, draagt daarbij bij aan een evenwichtiger spreiding en borging aan rechtmatigheid en solidariteit. Kleinschalige, gemengde opvanglocaties bieden kansen voor integratie, draagvlak en veiligheid, terwijl tijdelijke versoepeling van aanbestedings- en vergunningsprocedures de realisatie gaat versnellen. Het inrichten van regionale zorgvoorzieningen met specialistische ondersteuning, inclusief voor psychische problematiek, helpt de druk op reguliere opvang te verlichten. Een doelgroep-flexibele regeling, structurele bekostiging zonder financieel risico voor gemeenten en een soberder opvangregime kunnen bijdragen aan toekomstbestendigheid, evenals een heldere visie op toelatingscriteria om draagvlak te behouden.

Kern: Effectieve oplossingen vragen centrale registratie en vooraf toetsing, versoepelde regels, kleinschalige opvang, zorglocaties en structurele bekostiging.

§ 4 Noodzakelijke bestuurlijke keuzes

Erkenning van de actuele opvangdruk en duidelijke communicatie vanuit het Rijk zijn essentieel om het vertrouwen te behouden. Het Rijk wordt gevraagd regie te voeren, ook in het aanspreken van regio's die achterblijven, en waar nodig opvangverplichtingen concreet toe te wijzen. Gelijktijdige besluitvorming over beleidsafspraken en structurele financiering, het verruimen van bestemmingsmogelijkheden van opvanglocaties en het instellen van een landelijk instrument voor door- en uitplaatsing, vormen belangrijke stappen.

Kern: De LRT moet kiezen voor directe regie, duidelijke taakverdeling, structurele bekostiging en versnelde realisatie.

§ 5 Slotopmerkingen en oproep

De huidige situatie vraagt om gezamenlijke inzet van Rijk en gemeenten, met duidelijke afspraken, structurele bekostiging en bestuurlijke moed. Alleen met concrete maatregelen, harde garanties en heldere communicatie kan worden voorkomen dat tijdelijke crisisstructuren permanent worden. Het risico is groot dat zonder actie mensen tussen wal en schip raken en het maatschappelijk draagvlak verder afbrokkelt.

Kern: Zonder gezamenlijke regie, harde garanties en duidelijke afspraken is de situatie niet houdbaar.